

65. évf., 2011. I. 20., ára 100 dinár

1-2

Jó Pajtás

Január 22.

A magyar kultúra
napja

László Ferenc

КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКА
БО ЗАНАТЛИЈА
LÁNYI ERNŐ
IPAROS MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET

Kányádi Sándor

Csendes pohárköszöntő újév reggelén

*Nem kívánok senkinek se
különösebben nagy dolgot.
Mindenki, amennyire tud,
legyen boldog.*

*Érje el, ki mit szeretne,
s ha elérte, többre vágyjon,
s megint többre. Tiszta szívből
ezt kívánom.*

*Szaporodjon ez az ország
Emberségbe, hitbe, kedvbe,
s ki honnan jött, soha soha
ne feledje.*

*Mert míg tudod, ki vagy, mért vagy,
vissza nem fognak a kátyúk...
A többit majd apródonként
megcsináljuk.*

*Végül pedig azt kívánom,
legyen béke. –
Gyönyörködjünk még sokáig
a lehulló hópihékhébe'.*

2011: Tallin és Turku lesznek Európa új kulturális fővárosai

Pécs, Essen és Isztambul után két keleti-tengeri város, a finn Turku és Észtország fővárosa, Tallin lesz 2011-ben Európa kulturális fővárosa (EKF). A balti országok meglehetősen korán kezdték programsorozatukat, hiszen már december 4-én kiosztották Tallinban az Európai Filmdíjakat. Január 15-től Turku csábítja az északi tájakra a szauna szerelmeseit. A város területén öt, művészek által tervezett szauna várja a látogatókat, emellett elméleti workshopokat is tartanak a szaunázás kultúrájáról. Tallin négyszázezer lakosával kétszer

akkora, mint a tőle kétszáz kilométerre fekvő Turku. A tallini programok központjávául természetesen a festői óváros szolgál, amelyet az UNESCO a világörökség részének nyilvánított. A finnek vendégül hívják a nemzetközi hírnévnek örvendő Cirque du Soleilt, de rajtuk kívül az év során nem sok „nagy név” szerepel a meghívott előadók listáján. A két kulturális főváros közösen szervez majd rendezvénysorozatot Észtország, Finnország, valamint Oroszország a történelem során szinte sohasem egyszerű kapcsolatáról.

**A jövő heti
Jó Pajtás
címloldala és
poszttere**

Meghitt találkozóra jöttünk össze szerkesztőségünkben karácsony előtt: meghívtuk a Jó Pajtás és Mézeskalács nyugdíjas munkatársait, valamint mostani munkatársainkat. Sokan közülük távol élnek, és nem tudtak eljönni, azokat pedig, akik jelen voltak, lefényképeztük és bemutatjuk: Pressburger Csaba főszerkesztő, Lennert Géza szerkesztő, Csúzdi István ny. terjesztő, Németh Antal ny. főkönyvelő, Fehér Mária titkárnő, Janković Darko pénzügyi igazgató, Póth Katalin ny. lektor, Baranyi Károly vendéglős (Domino), Krábesz Gréta és B. Németh Ágnes ny. műszaki szerkesztők, Gyarmati Krisztina munkatárs, Bori Mária pszichológus és Csernik Attila ny. műszaki szerkesztő. A fotón nincs rajta Buzás Mihály tördelőszerkesztő, a horgászrovat vezetője, mivelhogy ő készítette a képet...

Kívánságaink az új esztendőben

*Az év első napján,
Ha nyitott a szívünk,
Kívánságok, vágyak
Sorakoznak bennünk.*

*Jó volna sok mindent
Másképpen csinálni,
Fájdalomnak, rossznak
Mindig útját állni.*

*Keresni a szépet,
Gyűjteni értéket,
Szébbé, jobbá tenni
Mindent, amit lehet.*

*Sok közünk van hozzá,
Hisz a mi életünk,
Saját bajainkon
Csak mi segíthetünk.*

*Higgyünk önmagunkban,
Ez a legfontosabb,
S a legmerészebb álmunk
Is valóra válhat.*

Újévkor ki ne kívánt volna valami olyasmit, amit el szeretne érni a jövő évben, hasonlóan, mint az Új évre című vers írója, dr. Sándorné Manyika.

Ezúttal az óbecsei Zdravko Gložanski iskola nyolcadikosai mondják el, mi mindent szeretnének az új esztendőben. Horvát Regina magyartanárnő tanítványaival: **Bata Nathaniel, Nagy Krisztiánnal, Sápi Noémivel, Pap Enikővel, Molnár Szabolccsal, Bobojcev Klaudiával, Német Anikóval és Horváth Tamással** beszélgetünk.

Nati szerepelt a Májusi Játékokon Janikovszky Éva: A mi világunk című darabjában, és harmadikok lettek.

– December közepén Csókán a Suliszínház előadásain mi szerepeltünk a legjobban – meséli Nati –, s az a kívánságom, hogy a döntőn szintén első legyünk, már azért is, mert valószínűleg itt, Óbecsén szervezik meg. Meglehet, hogy a színészi pályát választom, de először el kell végezni a gimnáziumot. Tehát a másik kívánságom: szeretnék bejutni a gimnáziumba, ahhoz pedig jó bizonyítvány kell...

Krisztián vágya is, hogy bejusson abba a középiskolába, amelyikbe szeretne.

– Még nem döntöttem el – mondja Krisztián –, hogy melyik középiskolába megyek, de az a legfőbb kívánságom, hogy ebben a félévben is jó jegyeim legyenek. A jó bizonyítvánnyal könnyen bejuthatok a gimnáziumba vagy a közgazdasági középiskolába. Most ez foglalkoztat, ez a legfontosabb a számomra.

Tamásnak már több kívánsága is van. Ő is jó tanuló, biztosan bejut a középiskolába, de őt a gitár, s egy motor is izgatja. Tehát, három kívánsága van, mint a mesében.

– Nagy terveim vannak – halljuk Tamástól. – Először is azt szeretném, ha bejuthatnék az óbecsei gimnáziumba, aztán a zeneiskolában egy év alatt két osztályt szeretnék elvégezni a gitár szakon, meg egész nyáron dolgozom majd. Bármilyen munkát elvállalok, csak találjak, ugyanis gyűjtöm a pénzt, mert motort szeretnék venni.

Noémi már tudja, hogy fodrász lesz, fodrászsalonjában képzei el a leendő munkahelyét, ám addig még sokat kell tanulnia.

– A második félévben igyekszem sokat tanulni – kezd a mesélésbe Noémi –, hogy minnél jobb legyen a bizonyítványom. A hármasokat ki szeretném javítani négyesre, mert nagy terveim vannak. A hároméves középiskola vagy a tanfolyam elvégzése kell ahhoz, hogy majd fodrászsalonom legyen. Mert ez a legnagyobb vágyam.

Szabolcsnak is most az a legnagyobb kívánsága, hogy jó bizonyítványt érdemeljen. Még nem tudja, milyen pályát választ, de legjobban a biológiát kedveli.

– Azt kívánom én is – mondja Szabolcs –, hogy ebben a félévben is jó legyen a bizonyítványom, mert akkor könnyen bejuthatok a gimnáziumba. A biológiával kapcsolatos pálya vonz. Lehet, hogy kutató lesz belőlem.

– Nekem is ez a leghőbb vágyam – teszi hozzá Klaudia –, bejutni abba a középiskolába, ahová szeretnék. Valószínűleg, a közgazdasági megyek. Meg azt is szeretném, ha a szimpátiámmal továbbra is olyan jól megértenék egymást, mint eddig.

Enikő kívánsága is az, hogy sikerüljön a kisérlettségje, hogy utánna felvegyék az egészségügyi középiskolába. Szép hivatást választott, orvos lesz.

– Magyarból és matematikából kell írunk a kisérlettségi dolgozatot – magyarázza Enikő –, s mivel mi vagyunk az első generáció, kicsit félek, hogy hogyan is sikerül majd. Szeretnék bejutni az egészségügyi középiskolába, most ez a legnagyobb kívánságom. Orvos szeretnék lenni.

Anikó meg ápolónő lesz, mégpedig a gyermekosztályon képzei a jövőendő munkakörét.

– Sokat kell nekem is tanulnom – jelenti ki Anikó –, hogy minél jobb legyen az év végi bizonyítványom. Az egészségügyi középiskolába csak így juthatok be. Szabadkán szeretném folytatni a tanulmányaimat, mert magyarul szeretnék továbbtanulni. Vonz a gyerekekkel való munka, s ha lehetséges, a gyermekosztályon dolgozom majd.

Még azt is kívánom, hogy könnyebb legyen az élet, a szüleim kapjanak több fizetést! Apukám a munkája miatt sokat van távol a családtól, s azt is kívánom, hogy többet legyen velünk.

Koncz Erzsébet

Szabad perceimbem...

Mindig értékeljük napunk azon perceit, amikor letudva minden feladatunkat, kötelezettségünket végre pihenhetünk, időt szentelhetünk valamelyik hobbinknak, vagy együtt lehetünk a barátainkkal. A szabad időnkét tölthetjük lazítással, sporttal, játékkal, a lényeg, hogy valóban kikapcsolódjunk egy kicsit, és esetenként valami újat tanuljunk, ami igazán a kedvünkre való. Hogy melyek ezek a dolgok, arról a szabadkai Kizúr István iskola tanulóit, az ötödikes **Calbert Sabinát, Papp Saroltát, Kiss Martinát,** valamint **a hatodikos Karakovszki Henriettet, Takács Igort és Ábrahám Izsákot** faggattuk, akik arról mesélnek, ők mivel töltik szabad idejüket.

Igor úgy véli, sok szabad ideje van. Miután hazaér az iskolából, először a leckeírásra és a tanulásra kerül sor, azután viszont egyéb elfoglaltságai vannak, amit egyáltalán nem érez kötelezettségnek.

– Gitáróra és karateedzésre járok. Nagyon élvezem mindkettőt, úgyhogy nem is esik nehezemre, ez is a szabad időm része. Hétfőn, szerdán és pénteken edzésem van, szerdán és pénteken pedig gitárórám, de a hétvégém szabad. Amikor nincs semmi dolgom, lustálkodom, tévézek, számítógépezek, de nemcsak játszom, az interneten keresztül programozást is tanulok, ha pedig jó az idő, sokat vagyok a barátaimmal, például a Setaerdőben focizunk.

Szabina viszont úgy érzi, elég kevés szabad ideje van. Iskola után először is megnézi a kedvenc sorozatát, azután a délután legnagyobb részében tanul, és már csak az esti órákban tud egy kicsit lazítani.

– Általában két-három órát tanulok, ha marad időm, internetezem, játszok a testvé-

remmel, vagy segítek anyunak a konyhában, és már el is múlt a nap. Vasárnaponként pedig hokiedzésem van. Ha szabad vagyok, főként pihenek, lazítok, tévézek vagy próbálok kikapcsolódni, és nem gondolok a tanulásra. Néha eljön a barátnőm, vagy én megyek hozzá, és ha szép az idő, a családdal csinálunk közös programot. Amikor nagyon fáradt vagyok, jobban esik, ha egyedül maradok és pihenhetek, de egyébként szívesebben osztom meg a szabad időmet a barátaimmal és jobban szeretem az aktív pihenést.

– Nekem az az első, hogy amikor hazaérek az iskolából, leülök ebédelni – kezdi Sarolta. – Kedden és csütörtökön a zenedében van fuvo-lórárm, hetente kétszer, hétfőn és szerdán pedig néptáncra járok, így egyedül a péntekem szabad. Néptáncra nemrég kezdtem újra járni, és nagyon élvezem. A tanuláson kívül otthon is fuvolázom, mert gyakorolni kell, a pénteket pedig vagy a barátnőmmel töltöm, vagy otthon vagyok, pihenek és megcsinálom a házit hétfőre. Mivel a barátnőm messze lakik, nem mindig tudunk találkozni, de ha szünet van, akkor néha egymásnál alszunk. Egyedül hétvégén van alkalmam kikapcsolódni, ilyenkor olvasok, vagy egy kicsit számítógépezek, meg segítek anyukámnak takarítani, pakolni.

Izsák ebéd után két órát tanul, és megcsinálja a házit, aztán viszont tévézik, számítógépezik, vagy meglátogatja a barátait.

– Apukám karmester, a fellépésekre néha én is vele tartok, és olyankor egy kis városnézés is belefér, egyébként nem szoktunk utazni a családdal. Ha szép idő van, főleg nyáron, a barátaimmal szinte mindennap járunk focizni a kiserdőbe, vagy elmegyünk úszni, télen pe-

dig heti egy-két alkalommal elmegyünk korszolyázni is. Szerintem a szabadidő lényege, hogy kipihenjük magunkat, ne gondoljunk a tanulásra, de valamennyire az is, hogy hasznosan töltsük el. Én például kedden és csütörtökön dobórára járok, nagyon szeretem csinálni, és hamarosan úszásra is beiratkozom.

Henriettnek kevés szabad ideje van. Né-hány hónapja kezdett kézilabdázni, de annak ellenére, hogy fárasztó az edzés, a mozgás kapcsolódást is jelent a számára.

– Hetente háromszor van edzésem, és elég sokat elvesz az időmből, de amikor szabad vagyok, akkor is inkább az aktív pihenést szeretem, kimegyek a szabadba, játszom a kutyával, persze a számítógép előtt is sok időt töltök, játszom vagy csetelek a barátaimmal. Ha pedig sulis után és hétvégén együtt vagyok a barátaimmal, sétálni megyünk, vagy meccset nézünk, esetleg számítógépezünk. Ahogy a szabad óráimat, úgy a nyaralást is inkább aktívan tudom elképzelni, amibe például egy kis városnézés is belefér.

– Elég sok szabad időm van, néha még egy kicsit unatkozom is – mondja Martina. – Általában számítógépezek, főleg játszom, de van, hogy elmegyek egy kicsit sétálni, kártyázok a testvéremmel, tévézek, filmezek, egyszerűen pihenek, és persze a barátaimmal is sok időt töltök. Egy ideig jártam úszásra, csak az volt a baj, hogy iskola után rögtön indulnom kellett az edzésre, nehogy elkéssék. Egyébként jó volt, hogy van elfoglaltságom, és kicsit mozogtam. A szabadidőnek szerintem az a lényege, hogy hasznosan töltsük el, bár nekem most nincs meghatározott programom, és így is jó, valahogy nem hiányzik semmilyen kötelezettség.

Sztojánovity Livia

Pay it Forward! (Add tovább!)

(Képek Vinko Šebrek fotókiállításának anyagából)

A vizuális művészetekkel, köztük a fotóművészettel foglalkozó művészettörténészek mondják, hogy a fotográfia megszületésétől napjainkig az egyik leggazdagabb művészi kifejezőeszköz Közép-Európában. A 20. század első évtizedeiben Pozsony, Prága, Varsó, Budapest, Zágráb és Ljubljana az intellektuális avantgárd gyűjtőpontjai voltak. A közép-európai régióban, több országban és városban működtek olyan

műhelyek, amelyek tevékenységükkel, egyéni látásmódjukkal, hatással voltak a nemzetközi fotográfiai közegre. Vinko Šebrek (1941–) éppen olyan környezetben érett nemzetközileg elismert alkotóvá, amelyben a haladó hagyományok és a kortárs irányzatok nemes ötvözete érvényesülhetett. Fotográfiai életműve a dokumentációs képektől a sajtófotókon át a művészi felvételekig terjed. Témáit a mindennapi életben, a ter-

mészetben, az építészetben, a városképekben találja meg, de készít aktfelveteleket, csendéleti képeket és portrékat is. Életművéhez azonban nemcsak fotográfiai tevékenysége tartozik. Behatóan tanulmányozta a híres hazai és nemzetközi fotóművészek munkáit, valamint a vizuális művészetekkel és a fényképészet történetével, elméletével foglalkozó szakirodalmat is.

Eifert János fotóművész

Berlin, Reichstag – Kupola, triptichon

Berlin, Alexanderplatz – Lazulás

Agadir, Marokkó – Strand télen

Ptuj – Felszállás előtt

EU, városi kontrasztok, triptichon

A kiállítás jelenleg a Kerengő Galériában tekinthető meg (1014

Budapest I., Színház utca 1–3.), hamarosan pedig az újjáélt

Fotógalériában lesz látható. A kiállítás katalógusát itt nézheted meg:

<http://geza.jopajtas.info/ddd/VinkoSebrek-katalogus-Bp.pdf>

A repülő tisztviselő

párhajónoka lett 1 kilométeres és 25 kilométeres kategóriában...

A 20. század eleje a repülés lázában telt el: a Wright fivérek voltak az elsők, akiknek sikerült a motoros repülést megvalósítaniuk, ám szinte minden országban – velük párhuzamosan és sokszor az ő tapasztalataiktól teljesen függetlenül – történtek kísérletek „repülő gépek” megszerkesztésére, kipróbálására. Szárits nem tartozott a teljesen önálló földalálók sorába, de mégis nagyon jelentős az, amit csinált: az ő repülőgépe ugyanis teljes mértékben házilag barkácsolt szerkezetű volt.

1909-ben tett párizsi látogatása során megismerkedett ugyanis a repülés francia úttörőivel, többek között Louis Blériot-val, és természetesen ezek munkásságával. Elbűvölték a korai repülő masinák és maga az a lehetőség, hogy az ember gépi erővel a magasba emelkedhet. Titokban le is fényképezte Blériot areoplánját (ma ezt ipari kémkedésnek szokták nevezni...), s Szabadkára visszatérve azonnal hozzálátott saját repülőgépének megépítéséhez, méghozzá olyan anyagokból, amik kéznél voltak: fából, vászonból, motorbicikli-kerékből és zongorahúrból! Miután beépítette a 24 lóerős Delphos anzani motort is, a Sarić-1 felszállásra készen állt. Több próbarepülés után 1910. október 16-án került sor a hivatalos bemutatóra: Szárits János gépe 7000 néző jelenlétében – az erős szél miatt sokat kocskáztatva – sikeres repülést hajtott végre! 1911-ben megépítette a Sarić-2-t, ennek már erősebb, 50 lóerős motorja volt, melyet saját maga szerkesztett meg. Repüléseinek az első világháború kitörése vetett véget, ám a földön folytatta kísérletezését, többek között helyből

fölszálló gépet, egy korai helikoptert is megszerkesztett, kettős légcsavarral, a mai Kamov helikopterekhez hasonlót, mely a teszteken kitűnő eredményeket ért el.

Szárits János szülővárosában hunyt el 1966-ban, emlékére egy köztéri szoboron (ott áll szabadka egyik terecskéjén, a horvát konzulátustól kb. talán 100 méterre Újvidék felé, és nézi a nemzetközi út forgalmát, kerékpárjára támaszkodik – vajon hány kerékpáros-szobor van országunkban? – bal kezével egy óriási légcsavart szorít magához...) kívül a nevét viselő szabadkai Ivan Sarić Repülőklub, valamint a békovai sportröptér is őrzi. Szárits alakja Sztipan Franciskovics néven egyik főszereplője Csáth Géza, Havas Emil és Munk Artúr (C. H. M. álnéven írott) közös regényének, a Repülő Vucsidolnak (1906-ban folytatásokban jelent meg a Bácskai Hírlapban, s csak 1980-ban adták ki önálló könyvként).

A Sarić-1 monoplán élethű rekonstrukciója a Surčini repülőtéren levő Belgrádi Repüléstörténeti Múzeumban látható.

Tehát: ha felkeltettük az érdeklődésedet, nyomás a szabadkai Városi Múzeumba!

LG

A szabadkai Szárits János vagy Ivan Sarić – kinek hogy tetszik jobban – arany betűkkel írta be magát a repüléstörténet nagy képeskönyvébe: 1910. október 16-án, nem sokkal a Wright fivérek első repülését követően a Sarić-1 nevű gépével húsz méter magasba emelkedett, majd néhány száz méter repülés után visszakanyarodott és leszállt a lóversenypályára.

Ez a repülés ugyan az Osztrák–Magyar Monarchiában zajlott le, ám az országhatárok későbbi megváltozásának nyomán ezt tartjuk a mai Szerbia első repülésnek, és ennek kapcsán nyílt érdekes kiállítás a szabadkai Városi Múzeumban, amely még megtekinthető.

Vajon ki ez az ember, aki nyilván nagyon híres lakosa lehetett a városnak, ha már szobrot is állítottak neki? Szárits János Szabadkán született 1876-ban. A Kereskedelmi akadémiát szülővárosában végezte, s már egészen fiatalon sportolni kezdett. Atletizált, evezett, focizott, de legtöbbször a kerékpársportban vité: a Magyar Királyság egyik legjobb bicajosa lett! A Pécsen 1896-ban megrendezett országos bajnokságon a második helyen végzett, 1897-ben és 1898-ban tíz kilométeres távon országos bajnok lett, 1899-ben 25 kilométeres távon lett érmes Bécsben, és 100 kilométeres távon Budapesten. 1910-ben Szerbia kerék-

– Nagyságos uram!... Borzasztó dolgok történtek itt Palicson...

– Mi az?... Mi az?...

– Megjelentek az angol flották a palicsi vizeken... A fürdővendégek elmenekültek innen. Az angolok lebombázták eddig a nádasokat és a fürdőházat...

Bíró polgármester, az izgalomtól kimerülten, leejtette a kagylót, de kimerültsége csak egypár pillanatig tartott, mert csakhamar visszanyerte hidegvérét...

– Ez a repülőgép miatt van. Tudom... No hát majd megmutatom én, hogy mit tudunk mi, szabadkaiak!...

És kiadta a rendeletet, hogy a legrövidebb idő alatt a palicsi vizeken legyenek a szabadkai flották is. Alig telt el néhány röpké óra, máris teljesen készen várták a szabadkai flották az angolok támadását a hullámos palicsi vizeken...

A városi flották vezére Petrich József volt, a palicsi tónagy. Az angol flották élén pedig Láng Simon ellentónagy állott. Láng maga ajánlta fel szolgálatait az angoloknak, akik örömmel tették meg ellentónaggá, és kilátásba helyezték neki: hogy ha győznek, ő lesz Palicson a tónagy. Az angolok azért is örültek Láng szolgálatainak, mert így leglább biztosak voltak abban, hogy nem tévednek el a nagy és mély vízen...

A szabadkai flottákon ott volt városunk összes előkelősége... Szalay főkapitány díszmagyarba öltözött, és úgy szállt be vitorlás csónakjába Milassin Andorral, hogy cirkáló kémutat tegyenek...

(Részlet Csáth Géza, Havas Emil és Munk Artúr [C. H. M. álnéven írott] közös regényéből, a Repülő Vucsidolból, a benne szereplő repülőgép a Sarić-1-es...)

Szünidei foglalkozások Óbecsén

Elmúlt a szép szünidő, de azért nem panaszkodhattok: hullott sok hó, befagyott a kiöntött Tisza, szánkózhattatok, korcsolyázhattatok kedvetekre. Élvezhettétek a tél örömeit.

A Samu Mihály iskola tanulói nemcsak szórakoztak a szünetben, hanem be-bejártak az iskolába gyakorolni, tanulni, eldicsekedni a tanárnőnek, mit olvastak...

Egy osztálynyi hatodikos gyakorol már a magyar szaktanteremben magyartanárnőjükkel, Józsa Zsuzsannával, mikor megérkezem. Hogy mi mindennel foglalkoznak, elmeséli **Tölgyesi Zsolt, Szerda Valentina és Tallós Trisztán**.

Zsolti már tudatosan készül a nyolcadik végére, amikor kísérettségiznie kell.

– Azért jöttem gyakorolni, hogy ne felejtsem el, mit tanultunk – magyarázza Zsolti. – Most a rímképleteket, meg a nyelvtant gyakoroljuk. Szeretek elemezni. Az érettségire is ezzel készülök, átismétlünk az ötödikes tananyagot is. Szükség van rá, hogy fölfrissítsük a tudásunkat, már azért is, mert én az idén is szeretnék részt venni a tavaszi nyelvi versenyen. Tavaly is készültem, de nem jutottam tovább.

Valentina is kedveli a nyelvtant, szeret gyakorolni, elemezni, olvasni meg fogalmazni is.

– Magyarórán – kezd a mesélésbe Valentina – Németh István Színötös című írását olvastuk, s a tanárnő fölhívta a figyelmünket az író műveire. A szünetben elolvastam a Lepkeláncot. Most éppen erről számoltam be. Különböző szeretek fogalmazni is, számos írásom

jelent már meg a Jó Pajtásban. A nyelvtant is kedvelem, itt mindent átismétlünk.

Trisztán is sokat olvas, no most nem azért van itt, mintha annyira szeretné a nyelvtant, meg az ismétlést. De akkor miért is kelt föl ilyen korán?

– Én a szünetben is fölkeltem mindennap hatkor – meséli Trisztán –, s gondoltam, eljövök, itt találkozhatok az osztálytársaimmal. Különböző reggelként segíték apukámnak megetetni a jószágokat, azért szoktam korán kelni. Eddig, míg volt hó, a Tisza-partra, a töltésre jártam szánkózni. Mivel a Tisza kiöntött, egész a töltés lábánál van a víz, s megfagyott, mikor ereszkedtünk, egész a víkendházakig le tudtunk siklani. Most, hogy jó idő van, a hó elolvadt, nem maradt más szórakozás, csak az olvasás. A rémfűk cirkuszát olvastam el. Mivel többrészes, majd most elolvasom a másodikikat is. Anyukám hozza ki a könyvtárból.

Nemsokára megérkeznek a matekteremből a hetedikesek is: Papp Paszkál, Gazdag Ákos, Bálint Andrea és Legényi Karolina.

Paszkál nevével már találkozott a Jó Pajtásban, ugyanis a tavalyi fizikaverseny győzteséről már beszámoltunk. De nemcsak a fizikát kedveli, hanem a matekot, a magyart is. Most éppen a matekról jött, hogy elmesélje, mi mindennel foglalkoznak a matektanárnő, Szabó Livia segítségével.

– Szeretem a matematikát is – magyarázza Paszkál –, azért jöttem most be az iskolába, hogy gyakoroljunk a versenyre. A tavaszi matekversenyen is részt szeretnék venni. Nehe-

zebb példákat oldunk meg, mint az órákon, persze a tanárnő is segít, ha valamit nem tudunk. Különböző fizika mellett kedvelem még a magyart és a kémiát is.

Ákos is szereti megoldani a nehezebb példákat, meg a versenyen is ott lesz.

– Mindig eljövök, ha a tanárnő előkészítő órákat tart – jelenti ki Ákos. – Szívesen elgondolkodom a nehezebb példákra is. Most mindent átismétlünk ötödiktől kezdve, mert készülünk a versenyre.

Andrea is azért van itt, mert szeret gyakorolni, versenyezni.

– Mivel a bátaszéki versenyen nem jutottam tovább – mondja Andrea –, a tavaszi matekversenyen már ott szeretnék lenni. Most a hatványozást gyakoroljuk. A tanárnő feladatokat is ad, amiket otthon oldunk meg. A magyar nyelvi versenyre is készülök, a következő óra magyar lesz. Most is szép eredményt szeretnék elérni, ugyanis tavaly harmadik lettem a községben. Különböző sokat olvasok, éppen az Egri csillagok vége felé tartok. Mivel az ősszel írtam egy fogalmazást a könyvtár pályázatára, így ingyenes tagsági könyvecském is van.

Karolina is szép eredményt ért el a matekversenyen, így nem csoda, hogy itt van, gyakorol.

– Évközben is járok előkészítő órákra – mondja Karolina. – A mai órán a hatványozást gyakoroltuk. Az idén is készülök a versenyre. A tanárnő meg van velünk elégedve, s ez kedvet ad a további munkához.

Sok sikert a tavaszi versenyeken!

Konc Erzsébet

Divat, repülés, mozi – avagy a szünet utolsó programjai

A szabadkai Városi Múzeum, a Városi Könyvtár és a Lifka Sándor Art mozi háromnapos programmal kedveskedett a gyerekeknek még mielőtt elkezdődött volna a második félév. Az első két napon játszóház várta őket, a harmadik napon pedig egy kis mozizás dobta fel a szünidő utolsó hetét, ahol a Narnia krónikái második részét vetítették le.

Az első napon a Városi Könyvtár gyermekosztályán természetes anyagokból ceruzatartót készítettek a gyerekek. A különféle kiegészítők, szárított narancskarikák, ezüst- és aranszínű gubacsok és diók felhasználásával igen tetszetős munkák jöttek létre.

Lukács Ramónának, a Jovan Mikić iskola ötödik osztályos tanulójának jól telt a téli szünidő és a könyvtárban töltött idő is mozgalmasan múlt el.

– A ceruzatartók némelyike nagyon szép lett, a saját munkáját mindenki haza is viheti. Praktikus dolog, például jól jöhet a tanuláshoz. Krepp-papírt, kartonpapírt, papírrózsákat, szárított gyümölcsöt és bogyókat meg diókat és gubacsot használtunk, és szilikonnal erősítettük oda őket a tartóhoz. Voltam már előzőleg is játszóházban, de a könyvtárban most vagyok először. Viszont nagyon élveztem. Szeretnék a múzeumi foglalkozásra is eljutni, és a mozit sem hagynám ki.

A másodikos **Hajagos Adrien** a Kizúr István iskolába jár. Először jött el a játszóházba, de mint mondja, nagyon tetszett neki.

– Én egy aranszínű ceruzatartót készítettem, de az iskolában sok más dísz is csináltam már, azok is mind otthon vannak. Ilyen tartót még sosem csináltam, de biztosan használni fogom, szerintem jól sikerült. Egyedül jöttem, de itt összebarátkoztam másokkal, és nagyon jól éreztem magam. Szívesen eljönnék legközelebb is, de a múzeumba és a moziba is jó lenne eljutni. A mozit nagyon szeretem – mondta Adrien.

A Játszóház második napja a múzeumban zajlott, ahol két párhuzamos foglalkozás is

folyt, mindkettő egy-egy múzeumi kiállítás-hoz kötődött.

Vukov Johanna a iskola ötödik osztályos tanulója a régmúlt idők divatjához kapcsolódó foglalkozáson vett részt, ahol a korabeli öltözköbben modellt álló személyek festményei, portréi vették őket körül.

– Különböféle ruhákat kellett készítenünk, volt, aki rajzolt, mások pedig kivágták papírból a baba modelljét, és ráragasztották az anyagokat, ami egy korabeli öltözközetet ábrázolt. Vannak nagyon szép munkák, de én a saját rajzommal nem vagyok megelégedve, nem sikerült eltalálnom a megfelelő stílust, habár a festmények elég sokat segítettek. Szépek voltak akkoriban a ruhák, ám szerintem nagyon kényelmetlenek is lehetnek a fűzők és az alsószoknyák miatt.

A Szárits János-kiállításához mi is kapcsolódhatna jobban, mint a repülés?

Így aztán előkerültek a papírok, melyek néhány kézműdolat után igazi papírrepülővé alakultak át, és semmi sem állta útját egy izgalmas papírrepülő-versenynek.

– Nagyon élveztem a mai foglalkozást, rögtön tudtam, hogy a papírrepülő foglalkozást választom, valahogy érdekesebbnek tűnt, mint a ruhakészítés. Azután rendeztünk egy versenyt is, és én lettem az első – dicsekszik sikerével **Dara Szintia**, a Széchenyi István iskola hatodikosa. – Később lementünk a múzeum udvarába is, ahol úgyszintén röptettük a papírrepülőket, ott második lettem. A barátom, Viktor repülője szállt a legmesszebbre. Várom már a mozi napot is, biztosan jó lesz. Sajnálom, hogy vége a mai napnak, jól éreztem magam, tetszett a kiállítás is és a repülőmodellek is. Egyszer szívesen kipróbálnám a repülést igazából is!

Sztojánovity Livia

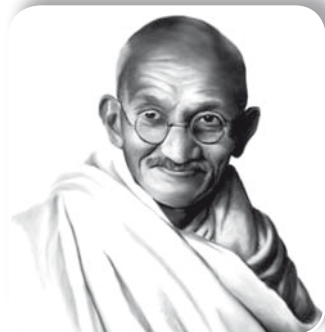
Január 20.

Fábián, Sebestyén, Timea, Özséb és Sebő napja.

Fábián: A latin Fabianus névből származik. Jelentése: a Fabius nemzetséghez tartozó férfi.

Sebestyén: A latin Sebastianus név rövidülésének a megmagyarosodott alakja. Jeletése: Szebaszte (latinosan Sebastia) városából való. A palesztinai város eredeti neve Szamaria volt, Heródes változtatta meg Augustus császár tiszteletére. A görög eredetű Szebaszte városnév jelentése akárcsak a császár nevéé: magasztos, fennkölt.

1948. I. 20. – 63 éve történt

Meggyilkolták Mahatma Gandhi indiai békeharcost.

1270. I. 20. – 741 éve történt

Meghalt Özséb, az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a pálos rend alapítója.

1920. I. 20. – 91 éve történt

Megszületett Federico Fellini olasz filmrendező és forgatókönyvíró. Filmjei: Országúton, Cabiria éjszakái, Az édes élet, Nyolc és fél

1910. I. 20. – 101 éve történt

Megszületett Joy Adamson osztrák születésű zoológus. A férjével élt Afrikában, és ottani kalandjaikról és oroszlánokkal kötött barátságukról írt könyvet (Oroszlánhűség).

Január 21.

Ágnes és Inez napja.

Ágnes: Jelentése: szent, tiszta, szemérmes, szűzies. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján. Ágnes szimbóluma ugyanis a bárány, Ágnes napján szokta a pápa a bárányokat megszentelni.

Inez: Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

1793. I. 21. – 218 éve történt

Párizsban 38 éves korában lefejezték XVI. Lajos francia királyt. A Nemzeti Konvent 1792. IX. 21-én fosztotta meg trónjától, és egyhangúlag elhatározta a monarchia megszüntetését, szeptember 22-én kikiáltotta az I. Francia Köztársaságot, így a forradalomnak sikerült megvalósítania a monarchiából a köztársaságba való átmenetet. XVI. Lajos pere december 11-én kezdődött el, a harmadik rend üléseinek akadályoztatásával, a Nemzetgyűlés vezetőjének megnyerésével, reakciós minisztérium létrehozásával, szökési kísérlettel, a külföld és a lázadó tartományok felé tanúsított tehetetlen viselkedésével, hanyag magatartással és letartóztatásánál ellenállással vádolták. Halálos ítéletét Maximilien de Robespierre kérte. Az ítéletről több napon át szavaztak, majd a Forradalom terén (Place de la Révolution) kivégezték.

1823. I. 21. – 188 éve történt

Megszületett Madách Imre költő, író, Az ember tragédiája szerzője. A reformkor egyik legnagyobb írója. Legkiemelkedőbb alkotása, Az ember tragédiája nemcsak a magyar irodalom egyik gyöngyszeme, de világsikert is aratott. Ismert műve még a Mózes és a Csák végnapjai.

1924. I. 21. – 87 éve történt

Amerikában megszületett Telly Savalas görög származású színész (Kojak, Pizkos tizenkettő, Kelly hősei). Teljes nevén: Telly Aristoteles Savalas.

1954. I. 21. – 57 éve történt

Útjára indították az első atomtenger-alattjárót, a Nautilust. Mamie Eisenhower, az Egyesült Államok First Lady-je keresztelte el.

Január 22.

Vince, Artúr, Cintia és Anasztáz napja.

Vince: A Vincentius latin név rövidüléséből származó Vince győztest, győzelmet jelent.

Artúr: Egy kelta eredetű angol névből származik. Jelentése: erős, mint a kőszikla vagy medve. Más magyarázat szerint egy római nemzetségnévből származik.

1823. I. 22. – 188 éve történt

A magyar kultúra napja – 1989 óta ünnepeljük, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását.

1904. I. 22. – 107 éve történt

Megszületett Arkagyij Petrovics Gajdar szovjet-orosz író, akinek legismertebb műve a Timur és csapata ifjúsági regény, nagyszüleitek egyik kedvenc olvasmánya.

Január 23.

Zelma, Rajmund, János, Emese, Mária, Alfonz és Bertram napja.

Zelma: Női név, a német Selma névből származik, ez pedig a Salome és az Anselma becézője. Származtatják még a Szalome arab formájaként is. Jelentése: Sion békéje, az Istenség védelme alatt álló.

Rajmund: A Rajmund férfinév a német Raimundból ered, mely a german Ragimunt fejleménye. Jelentése: okos védő, elegmeinek jelentése: (isteni)tanács, döntés + védelem.

1898. I. 23. – 113 éve történt

Rigában megszületett Szergej Mihajlovics Eisenstein szovjet filmrendező (Patyomkin páncélos). A forradalom és az új társadalmi rend létrehozása állt az orosz filmek középpontjában. Az 1925. XII. 21-én Moszkvában bemutatott Patyomkin páncélos című némafilm az 1905-ben kitört lázadást ábrázolja, amely a Patyomkin páncélos cirkálóról áterjedt Odesszára is. Eisenstein kidolgozta a montázs sajátos

formáját, ahol az egymással ellentétes képek gyors vágássorozatokban jelenítik meg a történetet. A film leghíresebb montázsjelenetével, amikor egy odesszai lépcsőn kozákok támadnak a tüntetőkre, a szovjet expresszionista film világhíret teremtette meg. Később Amerikába ment, de ott nem sikerült maradandót alkotnia. Ezután továbbállt Mexikóba, de az ott készült munkát sem sikerült vászonra vinnie, bár azt az anyagot később felhasználta. Hazatérése utáni filmjei A jégmezők lovagja és a Rettegett Iván.

1918. I. 23. – 93 éve történt

Megszületett Gertrude Belle Elion, Nobel-díjas biokémikus, több életmentő gyógyszer felfedezője. Az amerikai Gertrude Belle Elion nevéhez fűződik többek közt a 6-merkaptopurin (Purinethol – immunszuppresszor), az Imuran (kortikoszteroid), a Zovirax (herpeszvírus elleni gyógyszer) és egyes leukémia elleni gyógyszerek felfedezése. Az orvosnő a Burroughs-Wellcome (most Glaxo Wellcome) intézetben dolgozott évtizedeken át, a Nobel-díjat két kollégájával megosztva kapta George Hitchings és Sir James Black). Elion munkássága során összesen 45 gyógyszerre kapott szabadalmat.

1964. I. 23. – 47 éve történt

Los Angelesben megszületett Mariska Hargitay magyar származású amerikai színésznő (Bárányszív, Az ügyvéd ördöge). Nálunk is ismert filmsorozata: Tequila és Bonetti – Egyik kopó, másik zsaru.

1983. I. 23. – 28 éve történt

Meghalt George Cukor amerikai filmrendező (Elfújta a szél, My Fair Lady).

Január 24.

Timót, Veronika, Ferenc, Erik, Xénia, Erika, Bertram, Taddeus, Szaléz, Szalók és Vera napja.

Timót: A görög Timotheosz név latinosa Timotheus formájának rövidüléseként keletkezett a Timót férfinév. Jelentése: Isten becsülője, Istentisztelő.

Xénia: Görög eredetű név. Jelentése: vendég, vendégszerető. Az ókorban xenia volt a vendégnek nyújtott ajándék neve.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

1458. I. 24. – 553 éve történt

I. (Corvin) Mátyást, Hunyadi János ifjabb fiát választották a magyarok királyává. Hunyadi idősebb fiát, Lászlót 1457-ben V. László kivégeztette. V. László halála után az összegyűlt rendek választották meg. Mátyás uralkodása alatt (1458–1490), 1464-ben kibékült III. Frigyes császárral, hogy visszakapja az 1440-ben elrabolt Szent Koronát, amellyel megkoronáztatta magát. Politikáját a nyugati irányú törekvések jellemezték. 1469-től Csehország királya volt, 1485-ben elfoglalta Bécszet a III. Frigyes elleni háborúban, és oda tette át székhelyét. Halála után a bárók nem Corvin Jánost (Mátyás törvénytelen fiát), hanem Ulászló cseh királyt hívták meg a trónra. Az így létrejött cseh-magyar unió 1526-ig, a Jagelló-ház uralkodásáig tartott. A Mátyás által meghódított Morvaország és Szilézia visszakérült Csehországhoz, Ausztriát pedig Miksa, III. Frigyes fia foglalta vissza.

41. I. 24. – 1970 éve történt

Merényletet követtek el Caligula császár ellen Rómában. Caius Iulius Caesar Germanicus Caligula („katonai csizmácska” – mivel gyermekkorában előszeretettel hordott ilyen lábbelit) római császár 12. VIII. 31-én született, 37-től Tiberius utódként uralkodott. Caligula császár négy évig tartó rémuralmának egy összeesküvés vetett véget. Hatalomra kerülésekor, kezdetben népszerű volt, de politikai módszerei (a felségsértési perek újrafelvétele), tékozlása, önimádata, amellyel megkövetelte, hogy istenítsék, ellenszenvenssé tette az egész

Birodalomban. Monarchikus uralomra törekedett. Felháborodást keltett túláradó vonzalma nővérei iránt; Livia Drusillát, akivel vérfertőző viszonyban élt, halála után istennőként tiszteltette. Caligula példaképei az egyiptomi fáraók voltak. Istennek tartotta magát, Jupiterhez hasonlóan vélt cselekedni. Versenyre szólította fel Jupitert, döntőn, kit illet a világalalom. A szellemi dolgok nem érdekelték, legszívesebben a cirkuszi kocsisok és gladiátorok társaságában időzött. Hogy a vérontásban talált gyönyörét kielégítse, a legelőkelőbb polgárokat léptette fel gladiátorokként vagy dobatta a vadállatok elé. Az emberek iránti megvetésére jellemző, hogy a lovát konzultársává akarta megtenni. Sokan örültek tartották. Egy alkalommal a Rajnánál állomásozó csapatait elküldte kagylót szedni, így akarta a kibontakozó lázadást megakadályozni. Környezete nem bírta tovább kegyetlenkedéseit, orvul megölelték: a gárda egyik tribunusa gyilkolta meg a capitoliumi bűnök alatt.

1966. I. 24. – 45 éve történt

Indira Gandhit megválasztották India miniszterelnökének. Az első indiai miniszterelnök, Dzsavaharlál Nehru lányaként és közeli munkatársaként a kabinetben tájékoztatásügyi miniszter, valamint az Indiai Nemzeti Kongresszus tagja, illetve 1959-től elnöke volt. Lál Bahádúr Sásztri miniszterelnök halála után, 1966. I. 24-én választották először India miniszterelnök asszonyává. 1964-ben elhunyt apja mérséklő politikáját kívánta folytatni, szocialista koncepciót képviselt a gazdaságpolitikai kérdésekben. 1980. I. 14-én ismét Indira Gandhi került hatalomra, és februárban a 22 szövetségi állam közül kilencben feloszlatta a parlamentet. 1984. X. 31-én testőrségének két szikh katonája lelőtte a miniszterelnök asszonyt.

Január 25.

Pál, Henrietta, Péter és Henrik napja.

Pál: A latin Paulus névből származik. Jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

Henrietta: Magyar, angol, szláv eredetű, a Henrik férfinév francia, kicsinyítő képzős női formája. Jelentése: körülkerített birtokán uralkodó. Más magyarázat szerint a német Hermina változata. Jelentése: hadi nő.

1900. I. 25. – 111 éve történt

Megszületett Fekete István (Gölle, 1900. I. 25. – Budapest, 1970. VI. 23.) író, a Tüskevár szerzője. Számos ifjúsági könyv és állattörténet írója. Barátjával, Csathó Kálmánnal együtt az erdész-vadász irodalom legismertebb művelője. Jókai mellett, minden idők legolvasottabb magyar írója. 2002 decemberéig legalább 8 700 000 példányban adták ki műveit magyar nyelven. Külföldön tíz nyelven, 12 országban, 45 kiadásban jelentek meg könyvei.

1874. I. 25. – 137 éve történt

Párizsban megszületett William Somerset Maugham angol író, drámaíró. Legismertebb regényei az Örök szolgáltság, Az ördög sarkantyúja és a Sör és percc.

1990. I. 25. – 21 éve történt

Londonban 67 éves korában, tüdőgyulladásban meghalt Ava Lavinia Gardner amerikai színésznő, aki több mint 60 filmben játszott (ismertebbek: A Kilimandzsáró hava, Az utolsó part, Kék madár, Földrengés). Észak-Karolinában nőtt fel egy dohányültetvényen. Feltűnő szépségének köszönhetette kiugrását a falusi környezetből, mivel a közeli városban fényképezület üzemeltető sógora kirakatában az MGM egyik tehetségkutatója meglátta a lányról készült képeket és szerződést ajánlott neki. 1941-től 1958-ig kötötte a szerződés a filmgyárhoz, ahol egy-egy mondatos statisztaszerepeket kapott, többre nem méltatták. Robert Siodmak Gyilkosok című Hemingway-adaptációjában, Burt Lancaster oldalán avatta sztárrá a közönség, először alakította a végzet asszonyát, a legsikeresebben megformált karakterét. Hemingway elkísérte a pályáján: 1952-ben A Kilimandzsáró hava és

1957-ben a Fiesta című filmekben akaratossá, öntörvényű és erőteljes erotikus kisugárzással bíró asszonyokat alakított. A legendás John Ford irányításával vált igazi színésznővé, 1953-ban a Mogambo című filmért Oscar-díjra is jelölték. Az 1950-es években kiábrándultán hagyta el Hollywoodot, előbb Spanyolországban, majd Londonban telepedett le. Ava, My Story címmel írt életrajzi regényét még befejezte. Tiszteletére szülőföldjén emlékműzeumot rendeztek be rajongói.

Január 26.

Vanda, Paula, Titusz, Timót és Viktorina napja.

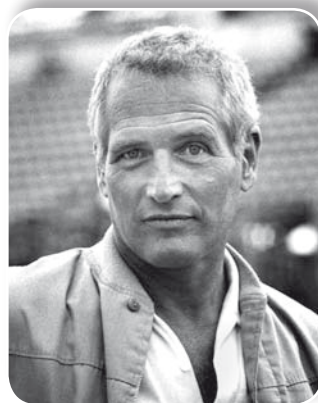
Vanda: Lengyel, német eredetű név, egy mondabeli királylány neve. Jelentése: wend nő. Német jelentése: biztonság, rejtettség, védelem, vessző, varázsvessző, bekerített hely.

Paula: A latin Paulus (Pál) férfinév női párja. Jelentése: kicsi, kis termetű.

1887. I. 26. – 123 éve történt

Elkezdődött az Eiffel-torony építése Párizsban. A város jelképe, az Eiffel-torony Gustave Eiffelről (1832–1923), az építőről kapta nevét, akinek mellszobra ma is látható az északi pillér tövében. Az építmény a francia forradalom centenáriuma rendezett világkiállításra készült. Hétszáz terv közül fogadta el a zsűri 1886. június 12-én Eiffel mérnök művét, az építkezés 1887. január 26-án kezdődött, majd tiszteletreméltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt fel is épült a torony. Az akkori szokásokkal ellentétben különös figyelmet fordítottak a biztonságra, egyetlen munkás sem halt meg az építkezés során. Megépültek a világ legmagasabb építménye volt, és az is maradt 1929-ig, a New York-i Chrysler Building elkészültéig. Jelenleg a később felszerelt tévéantennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas. Tizenötezer különböző fémdarabját 2,5 millió kézzel formázott csavar tartja össze, melyek közül egyetlen egyet sem kellett újraformázni, annyira pontos munkát végeztek. Hét és fél millió akkori frankba került, a torony minden egyes kilója 1 frankba.

1926. I. 26. – 84 éve történt

Shaker Heights-ben (Ohio, USA) megszületett Paul Newman Oscar-díjas színész (ismertebb filmjei: Macska a forró bádogtetőn, Butch Cassidy és a Sundance kölyök). A nagy balhé, Pokoli torony, A pénz színe, A kárhozat útja.

HOROG

A csukák nyomában

A nyár a süllők kergetésével és kisezer szúnyogcsípés begyűjtésével telt el. Az iskola kezdete miatt pár hétig csak a szobahorgászatot, ami alatt a szerelést és tervezést értem, lehetett művelni. Ám október kezdetével, mikor az igazi csukaszezon kezdődik, éreztem, most jött el az én időm.

Egy gyönyörű őszi napon reggel hatkor tetőtől talpig horgászdresszben és alaposan megpakolva mindenféle horgászcuccal álltam a kapuban. Attilát vártam, a nagybácsimat, a még nálam is szenvedélyesebb horgászt, és az adai csukák nagy ismerőjét. Hamarosan meg is érkezett. A felszerelést betettük a csomagtartóba, elindultunk, és nagyjából fél óra múlva megérkeztünk. A horgászhelyünk az adai Budzsák tizedik dűlői szakasza, mely valójában egy öt-hat méter széles csatorna. Az egyik felén áthatolhatatlan mocsár, és a vízpartot nádfal övezi. A víz nagyon letisztult, ami nem túl előnyös csukázás szempontjából. A másik parton volt egy nagyjából tíz méter hosszú, nádmentes szakasz, itt állítottuk fel az alaptáborot. Az alaptáborból kellő távolságból lehetett figyelni az úszókat.

A botok bedobása után tíz perc sem telt el, és Attila kicsörlözött egy bő feles csukát. Nagyon örültünk neki. Azonnal rátettük a szájbilincsekre, és vártuk a következő kapást. Másfél óra után meguntam a kapástalanságot, és elhatároztam, elmegyek porogtani. A próbálkozásom eredménye egy beszakított villantó és egy oldalba talált naphal volt. Visszamentem és láttam, hogy Attila békésen horkol a kellemes napsütötte időben. Én is leültem a székre, de rögtön fel is ugrottam, mert az egyik úszó jól hallható bluttyanással alámerült.

Gyorsan a bothoz rohantam, és berántottam. A bot azonnal karikába hajlott, és egy rövid ideig a fék is muzsikált. A hal szerencsémre nem rohant be a nádasba, hanem a mederben forgolódva igyekezett a horgtól szabadulni. A nagy paskolásra Attila is felébredt, és mihelyt meglátta, hogy hajlik a kemény harcsázóbotja, futva indult a segítségemre. Mintegy három perccel a bevágás után Attila tarkófogással megragadta a fáradt ragadozót. Amikor megláttam, mekkora halat fogtam, örömben akkorát sikoltottam, hogy a szomszéd szántóföldről vagy ötven varjú szállt fel ijedten. Később már semmi említésre méltó sem történt. Otthon megmértük, a hal pontos súlya 3,83 kilogramm volt.

Ez volt pályafutásom legnagyobb fogása, és remélem, még sok gyermeknek lesz része hasonló élményben.

Volford Dávid, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Egyszer volt

Minél jobban taposunk bele a zord télbe, annál többet gondolunk a mögöttünk hagyott forró napokra. Időnként visszavillannak a szép nyári napok, amiket együtt töltöttünk a barátainkkal és családjainkkal. A horgászszézonnak már régen vége, de sóvárogva gondolunk vissza a pecabottal a kezünkben töltött időre.

Egy szintén tikkasztó, forró napot a Jegricska partján töltöttem. A szüleimmel és az öcsémmel utaztunk oda, ahol a Jó Pajtás nemrég indított Horog rovatának zárórendezvényét tartották. A Jegricska partján, a Kárász Sporthorgász Egyesület horgászotthonának tornácán találkoztunk a lap szerkesztőivel.

Két lépésnyire tőlünk húzódtott a folyócska, amit dúsan körülölelt a nádrengeteg, pár csónak úszott a víz felszínén. Zümmögtek a szúnyogok és brekegtek a békák. Mindenki élvezte a természet szépségeit.

Órákat töltöttünk el olyan emberekkel és gyerekekkel, akiket azelőtt nem is ismertünk. Szüleink hosszasan elbeszélgettek egymással, miközben a horgászó gyerekeiket figyelték. Minket, akik egymással társalognak sorra fogtuk ki, és dobtuk vissza a kis virgonc vörösszárnúakat, amelyeknek úgy örültünk, mintha példás nemesalak lettek volna. De együtt voltunk, mint ahogyan együtt gazdagítottuk írásainkkal és élménybeszámolóinkkal a Jó Pajtás hasábjait. A nap forrón sütötte fedetlen kobakjainkat, de senki sem panaszkodott. Néha-néha megnéztük, van-e csali a horgainkon, vártuk a kapást.

Elégedetten tértünk haza otthonainkba, és azóta is nagyon sokszor emlegetjük ezt a szép pecanapot, amit szívesen megismételhetnénk egy szép napsugaras napon, akár már az idén tavasszal.

Boldog vagyok, mikor hetente megjelenik a lap, és a Horog oldalain ismerős és egyelőre még ismeretlen barátaim írásait olvashatom.

Köszí mindent a szerkesztőségnek!

Fel a fejfel fiúk és lányok! Minden jót és jó fogást! Puszi!

Papp Virdzsinia, Bácskertes

Első nagy halam

Hajnalban indultunk, és hat órákor már be is vetettük felcsalizott horgainkat. Úszós szereléseket használtunk. Míg Dani horgait egymás után érték a kapások, és sorra szedte ki az ezüstkárászokat meg a dévéreket, nekem egyetlen kapásom sem volt. Már bosszankodtam emiatt, amikor... Erőteljes kapás érte szerelékemet. Időben bevágtam. Hatalmas húzást éreztem, és a hal csak sokára és nehezen indult meg felém. De egyre jobban fáradt, majd elérkezett a pillanat, amikor már szálkolni lehetett. Amikor a csonakba emeltük, még akkor sem hittem, hogy ezt a nagy pontyot én fogtam. A mérleg azonban kimondta, hogy 2,30 kilós.

Varga Dávid, Temerin

Holt idény

Mi alapján tudjuk – anélkül, hogy kinéznénk az ablakon vagy megnéznénk a falinaptárt –, hogy vízpartjainkra beköszöntött a holt idény? – szól a találós kérdés. A válasz: annak alapján, hogy a horgászok félretették a horgászbót, és elővették az írószerszámot. Amióta bekeményített a tél, és félretették a horgászfelszerelést, elkezdtek záporozni írásaitok. És így van rendjén!

Amíg az időjárás lehetővé teszi a horgászást, addig kell is horgászni. (Persze nem kötelező!) De amikor beköszönt a tél, nem árt elővenni a tavaszi-nyári-őszi emlékeket és papírra vetni őket. Egyrészt azért, hogy megmaradjanak. Másrészt azért, mert naplószerű feljegyzéseitek elősegítik „szakmai” fejlődésüket. Évek múltával – amikor az emlékek kissé már kifakultak – vissza tudtok majd emlékezni, hogyan alakultak a dolgok, amikor nagy zsákmányra tettetek szert. Meg arra is, miként volt, amikor balul sikeredett. Aztán az sem mellékes, hogy a Horogban közölt írásk által komoly tapasztalatszerét folytathattok más vidéken élő és horgászó társaitokkal.

Amikor azt mondtuk, hogy elővettétek az írószerszámot, ezt képtelenesen mondtuk. Ma már – és a jövőben még inkább így lesz – a számítógép helyettesíti a papírt és az íróeszközt. Azok is könnyen megőrkítik mondanivalójukat, akik máskülönben idegenkednek az írástól mint művelettől. (Talán azért, mert a házi feladatok írása „időtolvaj” érzést kelt?) A Horog számára küldött szövegeiteket tehát elektronikus formában is küldhetitek.

A műszaki fejlődés nagyban megkönnyítette a fényképezést is. Ma már olcsók a digitális fényképezőgépek, nem beszélve a mobiltelefonokról, melyek segítségével olyan fotókat készíthettek, amelyek jól festenek a lapban. Beszámolóitok ezáltal válnak teljessé!

Elérhetőségeink

Levélcím: **Jó Pajtás (Horog), Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**

Nagy maréna

***Coreginus lavaretus* (Linnaeus, 1758)**

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, oldalról erősen lapított. Feje viszonylag kicsi, ehhez mérten a szeme nagy, átmérője alig marad el az orr hossza mögött. Kicsi, fogatlan szája félig alsó állású, vízszintes irányú szájhasítéka nem ér a szem alá. Hátúszója rövid, elágazó sugarainak száma 9–11. Anális úszója hosszabb, 10–14 osztott sugár számlálható benne. Farokúszója közepes méretű, feltűnően mélyen bemetszett. A hát- és a farokúszó között, az anális úszó végének vonalában foglal helyet kicsi zsírúszója. Ezüstös színű pikkelyei aprók, számuk a majdnem egyenesen haladó oldalvonalon 80–110. Páratlan úszói szürkék, a páros úszók sárgásak. Közepes méretű hal, jól fejlett példányainak hossza 20–40, kivételesen 50 cm.

Hasonló fajok. Leginkább közeli rokonával, a törpe marénával téveszthető össze, de annak a szája félig felső állású, tehát az alsó állkapcsa nyúlik túl a felsőn. A hasonló küllemű pézses pér zsírúszója ellenére is megkülönböztethető tőle magas és hosszú – 13–17 osztott sugarat tartalmazó – hátúszója alapján. Alakra nézve néhány pontyfélével is összetéveszthető, de azoknak nincs zsírúszója.

Környezet. Tipikus élőhelyei a nagyobb, mély és tiszta állóvizek, amelyeket marénás tavaknak neveznek. Léteznek azonban folyóvízi és vándorló életmódot folytató állományok is, amelyek vagy valamely tavi populációval kapcsolatosak, vagy a hideg tengerekbe ömlő folyók alsó szakaszán és a felsős vizekben élnek.

Táplálék. A marénás tavak nyílt vizében élők zömmel planktonrákokkal táplálkoznak, míg a folyóvizek főleg fenéklakó gerinctelen állatokat, olykor kisebb halakat fogyasztanak.

Szaporodás. Állandó élőhelyein november és december hónapokban ívik a kavicsos-sóderes mederfenékre. Az ikraszemek száma 20–80 ezer között változik, átmérőjük kb. 3 mm.

Elterjedés. Európa és Ázsia hidegebb vidékein honos, Írországtól a Bering-tengerig. Tavi állományai az Alpok vidékén természetes eredetűek, Szlovákiába telepítéssel kerültek. E két helyről származhatnak a nálunk előkerülő példányok.

Jelentőség. A sok marénás tóval rendelkező északi országok halászatában igen jelentős halfajnak számít, nálunk ellenben csak nagy ritkán előforduló különlegesség. Faunánknak nem állandó tagja, de mint lesodródó és megjelenő faj, színesíti azt, gazdagítja változatosságát.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

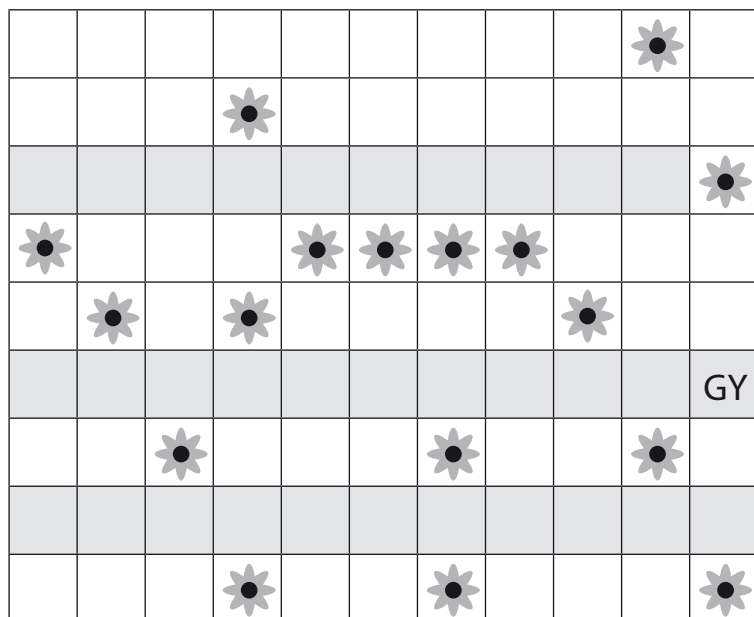
***Magyarország halfaunája* című könyve nyomán**

e-mail: **jopajtas.bum@magyarszo.com**

g-mail: **dunaimisi@gmail.com**

telefon: **021/457-100**

mobil: **064/467-10-55**

Berakós rejtvény

Egy férfi lihegve fut be a buszállomásra.

– Mondja kérem, mikor ment el a zentai járat? – kérdezi a pénztárostól.

– Két perce.

— ...

A poént megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AA, EE, EN, ÉS, DA, DR, KI, RA, ZR.

Hárombetűsek: ÁRA, BÁJ, BOR, EDE, EIN, ERÓ, ISI, KAÓ,
ÓKA, RÁM, TAH, VAJ.

Négybetűsek: AIRE, ARAB, GROS, HETI, ŐLÁT.

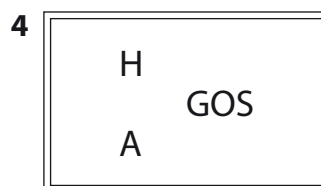
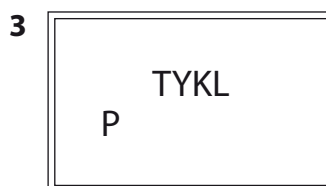
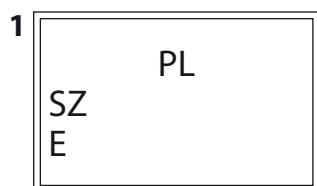
Ötbetűsek: ADATA, ÁRADO, EMESE, GAZSI, HAGYOM,
ITÓKA.

Hatbetűs: JAJONG.

Hétbetűs: DARÁLÁS.

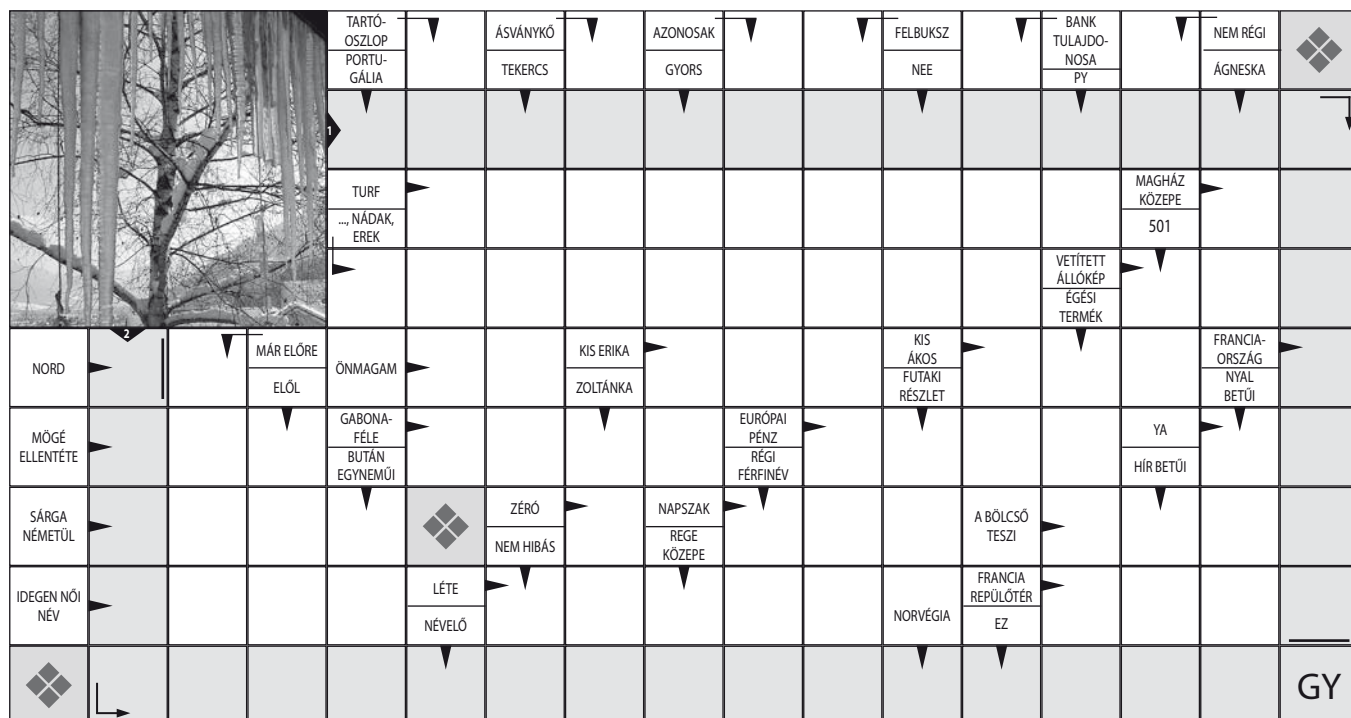
Kilencbetűs: BAJKEVERŐ.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (1-2.)

Rejtvényünkben egy januári időjósító népi mondást rejtettünk el.

Óriásrejtvény

		PL. A SAJÁT HÁZ IS EZ	NYUGAT LIBABESZÉD	MARÓDI RUHÁT TISZTÍT	TÉLI ÜDÜLÉS GION NÁNDOR	FRANCIA FOLYÓ CSONTHÉJAS TERMÉSE VAN	TÉNY NORD		
		1/1							
		ÉNEKELT SZŐCSKA	...OTTÓ, VAJDASÁGI ÍRÓ				AJTAY ANDOR		
	NÉVELŐ	2/2	MAJDNEM MESE UGYANI!		NÉMETH RUDOLF LATIN KÖTŐSZÓ		TOMÁN MÁRIA FŐVÁROSA OSZLÓ		
MIATTA	1/2	FARMER- MÁRKA TALAJ, SZERBÜL		JEGES, SZERBÜL			A KÖRHÁZ JELE „H”		
			DÉR ZOLTÁN MOZI VÉGE	EGYEI	ETIKE (ÉK. F.) ÁSÍTOZIK		RAGASZTÓ TOJÁS NÉMETÜL		
ÉLESÍT				VÍZINÖVÉNY EGY		LEMAR KÖLTÉSZEZ			
OLASZ FOLYÓ FALUSI BÁCSI		KERESZT- FELIRAT ROSSZ- INDULATÚ		50 ...KORNÉL, SZIVÁCON ÉLT ÍRÓ	VALI BETŰI		ITTRIUM FORDÍ- TOTT ÍZ		
		NÉVELŐ VIGYÁZ RÁ (ÉK. H.)	495	EME A. Ó. C.	SZAMÁRIUM AUSZTRIA	HA, ANGOLUL SUGÁR	NÉZ BETŰI		
TÉLI CSAPADÉK							G. Í. E. AZ ÓRIÁS IS EZ		
	FÉLÉNK GYERMEK			„S” ERBIUM	PAD KÖZEPE FINOM SÜTEMÉNY	1001 IPARI NÖVÉNY	MÁLTA DÉL		
	2/1	TEMPUS	LOP ÚJVIDÉKI HETILAP		ADA ELEJE LÉL BETŰI	LENYŰJT EMLEKEZ- TETŐ		LÉTRE- HOZÁS	
1000 ARÁNYOSAN FELOSZT		TISZTELT CÍM GALLIUM	OKOS OLASZ- ORSZÁG				FEKETE- TENGERI FELSZÍGÉT	NÉVELŐ ÜVEG RÖVIDEN	
				SIETVE TÁVOZIK URÁN					
GÓDÓR SZERBÜL JÓSZIVÚ			MOZGÁS- BAN LEVŐ VÍZFELÜLET LUXEMBURG			ARGON	KELET LÓCASZERÜ ÁGY		
		VAGÓESZKÖZ ÖRÖKZÖLD CSERJE (CSARAB)		EST KEZDETE OXIGÉN	KÖTŐSZÓ	HOMOKOS PART			
			ILYEN SZÓ IS VAN EUROPÁI NEMZET		HANGTALAN IRÉN	AKIT, ... EDVÁRD BECÉZVE			
BÁCSI BETŰI ESZÉK		„CSENDES” FOLYÓ ÉSZAKI NÉV		IPSZILON SÍELŐ	ELEDEL RÉGEN URUGUAY		„K” SVÉD- ORSZÁG		
INGATAG FENYŐFAJTA					LESZÁR- MAZOTT ÖRE BETŰI		FÜSZERES		
			PAPIRRA JEGYEZ SAJNÁL		EME EGY NÉMETÜL	JÁROM	SZÜKSÉGES		
NÁTRIUM		ELÁJUL							
DARAB 49		ÍZÖRZÓ BETŰI AROMA			GERMÁNIUM Y. D.				
		OLASZ- ORSZÁG KÉN	BABASÍRÁS EME	ERDŐ ELEJE	NYELVÉT HASZNÁLJA KÁLIUM				
						LUXEMBURG			
									

Jean-viccek

Jean és a gazdája zenét hallgatnak. Az úr megkérdezi:

- Jean, maga szerint milyen a szám?
- Kissé maszatos, uram.

- Jean, mi volt ez az ásitás?
- Most kelt fel a Nap, uram.

– Mondja, Jean, hisz maga a paradicsom létezésében?

– Már hogyan hinnék, uram, hiszen most is azt főzők.

– Jean, furcsa szagot érzek. Nem futott ki a tej?

- Az lehetetlen uram, zárva van az ajtó.

– Jean, hozza be a baltát!

– Minek uram?

– Embert akarok faragni magából!

Az uraság és Jean őszintén beszélgetnek egymással. Egyszer csak megszólal az uraság:

– Jean, maga szereti a legyeket?

– Nem, uram?

– Akkor mért énekelte, hogy „légy a kedvesem”?

– Miért olyan zöld az arca Jean?

– Egész úton a menetiránynak háttal kellett utaznom.

– Miért nem kérte meg a szemben ülőt, hogy cseréljen helyet önnel?

– Én akartam, de nem ült ott senki.

Az idős gróf késő este érkezik haza. A komornyik megkérdezi:

– Na, mi van, te vén piszok? Már megint a kocsmában voltál és vedeltél?

– Nem, Johann. A városban voltam, és hallókészülékem vettem.

Örömhír

Megy haza a végzős diák:

– Papa, van egy jó hírem! Emlékszel, hogy azt ígérted, kapok 5 ezer dinárt, ha sikerülnek a vizsgáim?

– Igen.

– Na, hát akkor megtarthatod a pénzt!

Malac

A tanító néni éppen a három kismalac történetét meséli a gyerekeknek:

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egy kerek erdő, ahol 3 kismalac, és az ember lakott. A kismalacok házat akartak építeni, de nem volt elég téglájuk. Elhatározták, hogy kérnek téglát az ember barátságától. Az első kismalac el is ment hát az emberhez, s amikor odaért, azt kérdezte: – Szia, házat szeretnénk építeni. Tudnál nekünk téglát adni?” A tanárnő itt megáll és a gyerekeket kérdi:

– Mit gondoltok, mit mondott erre az ember?

Móricka jelentkezik:

– Nézd má! Egy beszélő malac!

Az semmi

A tanító a régi világról beszél a gyerekeknek.

– Nekem például cipész volt az apám – mondja –, mégsem volt egyetlen pár cipőm sem.

– Az semmi! – ugrik fel a kis Jutka. – Nekem fogorvos az apám, és a most született öcsikémnek egyetlen foga sincs.

Farsang

Az iskolában farsang van. Jönnek a gyerekek álarcban. Először Pistike lép be, rajta egy nagy medveálarc.

– Hát, te minek öltöztél? – kérdi a tanító néni.

– Én vagyok a medve.

– Jól van, ügyes vagy.

Következő gyerek:

– Hát, te minek öltöztél?

– Én Piroska vagyok, a Piroska és a farkasból.

– Jól van, ügyes vagy.

Jön Móricka, a feje csillagokkal díszítve, és egy csavart húz maga után.

– Hát te ki vagy?

– Én vagyok a csillagfejű csavarhúzó.

Focimeccs

Hazamegy Pistike a focimeccsről, és büszkén újságolja:

– Képzeld, Papa, két gólt is rúgtam!

– Nagyszerű. És mennyi lett az eredmény?

– 1:1.

Százás

Az öreg székelyt megszólítja az utcán egy koldus:

– Mondja, bátyám, nem volna számomra egy fölösleges százasa?

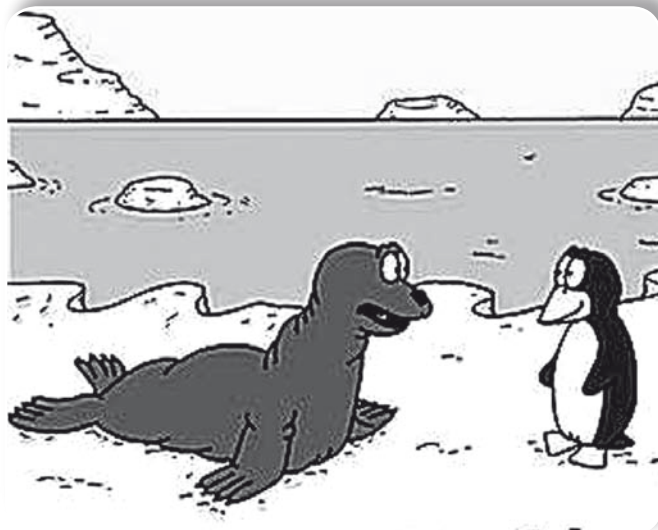
Az öreg beletúr a zsebébe, elővesz egy száz lejest és odanyújtja. Forgatja a koldus, majd felháborodva kiáltja:

– De hisz' ez hamis!

– Látja, épp ezért fölösleges!

– Nem hiszem, hogy jó a házi feladatom. A kutya nem akarta megenni.

– Szép dolog a szabadság, de hiányzik a cirkusz, a taps és a napi három kaja...

Párbaj

Megy haza a 7 éves kisfiú az iskolából vérző orral, nagy monoklival a szeme alatt, tépett ruhában. Az anyja kétségbeesve kérdezi:

- Te meg mit csináltál?
- Tudod, kihívtam párbajra Pistikét, és megengedtem neki, hogy ő válassza meg a fegyvernemet.
- Ez nagyon lovagiasan hangzik. És mi történt?
- A bátyját választotta...

Ébresztő

- Nálatok nincs ébresztőóra? – kérdezi a tanár az elkésző tanulótól.
- De van, csak mindig olyankor csörög, amikor én még alszom.

Róka

A székely atyafi szántogat a mezőn, amikor megjelenik három vadász. Megkérdezik tőle:

- Bátyámuram, látott-e errefelé kend rókát?
 - Láttam hát – feleli a székely.
 - Aztán merrefelé ment?
 - A völgy felé – hangzik az unott válasz.
- A három vadász elindul, de sehol nem lelnek a róka nyomára.

Beesteledik, mire fáradtan, ám eredménytelenül visszaérkeznek. Egyikük bosszúsan kérdezi az öreget:

- Aztán mikor látta maga azt a rókát?
- Ejsze van egy hete...

Hős

A tanító néni felteszi a kérdést az osztálynak:

- Na, ki tud mondani egy igazán hősies történelmi személyiséget?
- Néma csend.
- Aki tud mondani egyet, kap egy szelet csokit!

Pistike jelentkezik:
– Hunyadi János.
– Jól van, Pistike itt a csoki.
Ahogy megkapja a jutalmat, Pistike visszaül a padba, elővesz egy képet a padból, és azt suttogja:
– Bocs, Batman, de az üzlet az üzlet.

Ritkaság

- Pistike, mondj egy Európában ritka állatfajtát.
- Tigris.
- De Pistike, a tigris Afrikában él.
- Na látja tanító néni, azért olyan ritka Európában.

Nem tudom

- Mit mondanak az iskolában a legtöbbször?
- Nem tudom.
- Pont azt...

Borjú

Megszólítják az öreg székelyt a vásárbán:

- Magáé ez a borjú?
- Nem – feleli. – A tehenemé.

Hangok

Biológiórán kérdi a tanár a gyerekeket:
– No, ki tudja nekem bemutatni, milyen hangot ad a tehén?

Jelentkezik egy gyerek, majd feláll és mondja:

- A tehén úgy csinál, hogy „Múú”.
- Ügyes vagy. És ki tudja, hogy csinál a malac?

Feláll egy másik gyerek, és mondja:

- A malac úgy csinál, hogy „Röf-röf”.
- Jól van. És az egér mit mond?

Feláll Pistike és mondja:

- Az egér úgy csinál, hogy „Klikk”.

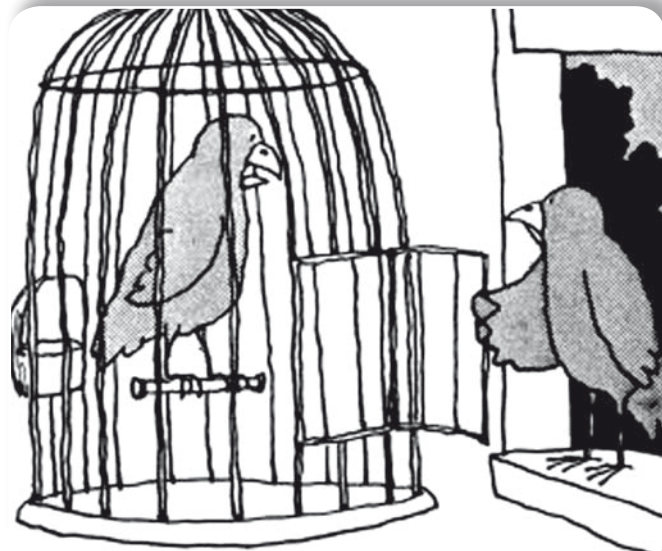
Csajozás

- Te Pistike! Neked tetszik a Juliska?
- Mért? Józsika, neked tetszik?
- Igen.
- Nekem is.
- Jó. Akkor gyere, menjünk és húzzuk meg a haját!

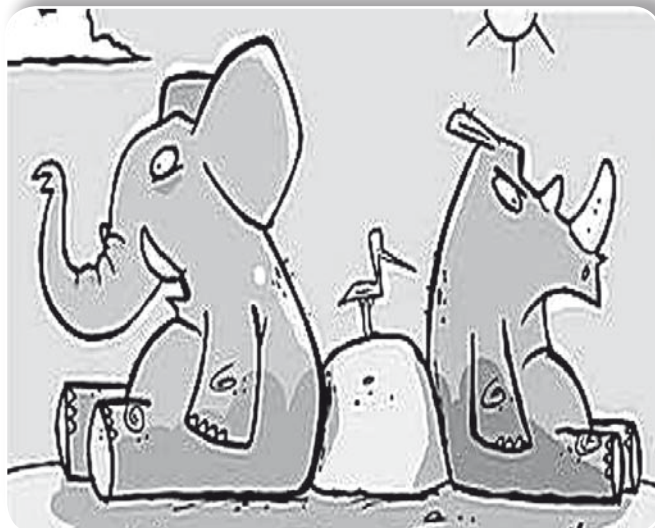
Állomás

Egy kis székely faluban eltéved egy idegen, nem találja a vasútállomást. Látja, hogy az egyik gazda az udvaron ácsorog, hát megszólítja:

- Mondja, merre van a vasútállomás?
- Itt van mögöttünk két utcával. Átvághat a kertemen, akkor hamarabb odaér.
- Mit gondol, elérem még a 6.20-as gyorsvonatot?
- Hát, ha kiengedem a kutyákat, akkor biztos.

– Ki az esőbe és hóba, az a sok macska közé? Viccelsz velem?

– Minden évben ugyanaz a mese. Én megfogadom, hogy lefogyok egy tonnát, te pedig, hogy kontrollálod a dühödöt.

A divat története

A divat szóról az embereknek először a ruházódás jut eszükbe, és sokan nem tudják, hogy a divatnak történelme is van.

Ruhák – miért is hordjuk őket? Az ősi civilizációk emberei csupáncsak egy állatbőrbe burkolóztak, ami melegen tartotta őket, egyes kultúrák szerint pedig a ruhák megvédték az embert a különféle varázslatoktól is.

Az ókori egyiptomiak sok gondot fordítottak a kinézetükre. Legtöbbször aligátorbőrt vagy más állatok szőrét használták ruházódásra, több mint egy hónapig mosták és szárították őket, hogy legyen egy ruhájuk. Az egyiptomi öltözet-től eltérően, ahol elkülönült egymástól a férfi és a női viselet, a görögök ruházódása nem volt szembetűnő. Különböző méretű, téglalap alakú lepedőket csavartak maguk köré, melyeket csak egy ékes bross tartott össze. Ennek a „ruhának” tóga a neve.

Az egyiptomiak korában még egy jelentős dolog jött létre, amit a mai időkben a nők szívesen használnak: a smink. Kleopátra volt az első, aki halolajból rúzszt készített, szempilláit póklábakkal hosszabbította, és szemöldökét szénrel feketítette.

Az egyik legelső divatdiktátor a bizánci Teodóra császárné volt, egy medveidomár lánya, akit sajnos Justinianus császáron kívül senki sem kedvelt a császári udvarban. Teodóra azonban két királyi kémét küldött Kínába, hogy selyemhernyókat hozzanak, melyek segítségével szépen öltözködhetett, így a császári udvar végül elfogadta.

Voltak persze ún. divatbalesetek is. I. Erzsébet királynő arcát fehér alapozóval, valamilyen krém-félével kente be, mert így fiatalos külsőt nyert. Csakhogy Erzsébet királynő balszerencséjére az arcfesték ólmot is tartalmazott, amely mérgezéshez vezetett, ezzel károsítva az agyat is. Sajnos nem a királynő az egyetlen, aki megszenvedett a szépségért, gondoljunk csak Michael Jacksonra.

Divatot teremtetett Napóleon Bonaparte felesége, Josephine is. Ő ugyanis rajongott a görög művészetért, ezért próbálta divatba hozni a tógaszerű ruhákat. Ezek hatására vezette be az ún. empire derék, vagyis a mell alatt kezdőd szoknya divátját.

Nemcsak a nők követték a divatot. Az 1800-as években egy Georg „Bear” Brummel nevű férfi is divatot formált, ő ugyanis ragaszkodott ahhoz, hogy a nadrág úgy feszüljön a lábhoz, mintha a második bőrréteg lenne. A 19. század újításai közé pedig a krinolinok szoknya tartozik. Gyorsan megkedvelték a több kilónyi alszoknyák helyett, mert a nők így végre szabadon mozgathatták a lábukat.

A 20. század eleji divatra a szépség jellemző: a mély dekoltázs, a tömördek csipke. A 60-as években történt a divatban az igazán nagy változás, elterjedt a „mindent lehet” divatja: a miniszoknyától a batikolásig. A hetvenes években a hippik felfedezték a kendert, és azóta kihagyhatatlan része a divatnak.

Láttuk tehát, milyen fontos szerepet játszott a divat a kultúra alakulásában. Az állatszőr daraboktól elindulva eljutottunk a Prada lábbelihez, melyet a modern nő már nem szükségből, hanem a holmi szépsége miatt visel.

**Javorán Anna, 6. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

Divatozás

Nap mint nap, lépten-nyomon a divatba, divatozásba ütközünk. Az újságokból, tévéből értesülünk arról, hogy mi a legújabb divat. Figyelemmel kísérjük kedvenc színészünk vagy énekesünk öltözködési stílusát, és próbáljuk is azt utánozni, vagy pedig olyan színű cuccokat vásárolni, amit a nagyvilág divatosnak kiáltott ki. De divatozni mással is lehet, pl. bútorokkal, mobiltelefonokkal, autómárkákkal, még egy regény is lehet divatos.

En a sporteseményeket kísérem, legrendszeresebben a teniszt. Ott is megfigyelhető a divatozás. Régen a teniszt fehér sportnak nevezték, mert a pályára kizárólag fehér ruhában lehetett csak lépni. A férfiak fehér rövidnadrágot és fehér rövid ujjú, galléros pólót viseltek, a lányok pedig rövid fehér szoknyát és ujjatlan vagy rövid ujjú pólót. A zoknijuk és a teniszcipőjük is rövid volt. Az egye-

düli kiegészítő a napvédő sapka volt. Később homlokszalagot és csuklóvédőt kezdtek viselni a teniszezők. A lányok fokozatosan áttértek a fehér rövidnadrádivatra, amely kényelmesebb volt számukra. Lassan-lassan megjelentek a színek is a pályán: előbb a reklámfeliratok, márkanevek, majd a színes blúzok és szoknyák is. Ma már nincsenek korlátok, a pályán zöld ing, csíkos bermudanadrág, rövid fodros szoknya is látható. A sportolók már nemcsak a sportban versenyeznek, hanem a divatozásban is. A Williams testvérek pl. annyira divatoznak, hogy gyakran kellemetlen helyzetbe hozzák magukat. Lassan teljesen kihálnak a szabályok. Már csak a wimbledoni pályán érvényesek.

En sajnálom, hogy a dolgok így alakulnak, mert lassan fontosabbá válik az öltözközés, mint maga a sport. Sajnos ezt a mi felgyorsult, modern világunk diktálja, én ezen nem tudok változtatni.

**Mendrei Andrea,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

A divat

Hogy mi jut erről eszembe? Coco Chanel, Dior, Fendi, Armani, Gucci, Dolce-Gabana és még sok más divatdiktátor. Az egyik parfüm illatosabb a másiknál, az egyik táska szebb, mint a másik. Ezeknek természetesen meg is van az áruk. De nincs olyan lány a földkerekségen, aki nem szeretne legalább egy ilyen divatos holmit.

A divat már évszázadok óta létezik, és ahogy minden más pl. az orvostudomány, elektronika, a divat is állandóan változik, fejlődik. Nézzük csak meg az 1600-as évek divátját! Akkor a nők nagyon szomorú és unalmas színű ruhákban jártak, legtöbbjük szürkében, barnában, feketében vagy ritkábban krémszínűben. Csak egy-két szabásmintájú, hosszú ruhát, szoknyát, ingblúzt hordtak. Figyeljük meg a mai divatot, mennyi változatos nadrág, szoknya, trikó, pulóver, kabát létezik, és hányféle színű. Ne is beszéljünk arról, hányféle kiegészítő, divatos ékszer, hajpánt, öv közül válogathatunk.

Habár a divatközpontok Párizs, Milánó, Tokió és London, a mi kirakatjainkat

is díszítik divatos áruk. Beszélünk divat-kultúráról is, különféle irányzatokról is. Mindenki igyekszik kialakítani a saját stílusát. Vannak, akik a fenszi csillogós-villogós holmikat kedvelik, mások viszont a visszafogottabb divatos holmit vásárolják. A reklámoknak nagy szerepük van a divat népszerűsítésében. A Maybellin kozmetikát, az Avon vagy Oriflame termékeket azért vásárolják olyan sokan, mert népszerű sztárok reklámozzák. Nálunk ebben az évben a legtrendibb a Nike-air edzőcipő, vajdaságiasan: patika. Abban különbözik a többitől, hogy 4 cm-es levegő van benne, így a viselője magasabbnak tűnik benne.

Sok személyt rabul ejtenek a népszerű magazinok címlapján látható nőknek, csak őket tartják szépeknek, elégedetlenek önmagukkal és másokkal. De ez nem így van, mert amit nézni kell, az nemcsak a külső, hanem az ennél sokkal fontosabb belső tulajdonság is. A divatot nem kell vakon követni. Alkalomhoz, alakunkhoz és egyéniségünkhöz, valamint korunkhoz illő ruhákat kell választanunk, olyat, amiben jól fogjuk érezni magunkat.

**Hajnal Regina, 6. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

A Tartományi Végrehajtó Tanács 1995 óta minden évben megjutalmazza a tartomány legtehetségesebb diákjait.

2010. december 17-én a TVT előcsarnokában 31 díjat és 8 különleges dicsérő oklevelet adtak át az általános és középiskolás tanulóknak, akik a tudomány, technika, művészet, illetve a sport terén értek el kimagasló eredményeket a hazai, azaz külföldi megmérettetésekben. A díjazottak pénz- és könyvjutalomban részesültek. Szabadkáról **Köteles Endre**, a Népkör

Képzőművészeti szakcsoportjának növendéke (mentor: Boros György) és **Dózsai Dóra**, az EmArt Műhely növendéke (mentor: Grubanov Martinek Emília) részesült díjban a képzőművészeti kategóriában, míg zeneművészetből **Kurina Viktória**, a Zenede hegedű szakos tanulója (tanár: Miloš Nikolić) kapott díjat.

Dávid Csilla fotóin Dóra a tanító néniével, illetve a díjazottak Bojan Pajtić és Mostest Dulić társaságában.

EMI

A házi olvasmány feldolgozása

Az első házi olvasmányunk Ernest Hemingwaytől Az öreg halász és a tenger című kisregény volt.

Az osztályból sokan elolvasták a könyvet a meghatározott időre, így közösen kezdtük feldolgozni a témát. Kérdések hangzottak el, amelyekre nekünk kellett válaszolnunk. Volt egy olyan kérdés, hogy Santiago, az öreg halász a történet végén meghal-e. Nem mindenki értett egyet azzal, hogy meghalt a halász. Sokan azt állították, hogy csak aludt. Nem jutottunk dűlőre. Hosszas elemzés után sem. Igazhamis mondatok is voltak, melyeket egy osztálytársunk készített. Még páran különböző feladatokat kaptunk a kisregénnyel kapcsolatban. Többek között Manolin, a gyermek és az öreg jellemzése, kereszt-rejtvény formájában, rövid tartalom és még sok érdekes feladat megoldása várt ránk. Élveztük a kérdésekre való válasz-

adást. Véleményem szerint a kisregény jó és kalandos volt. Nem mindenkinek nyerte el a tetszését, de hát ez van. Szeretjük a házi olvasmányokat feldolgozni, mert az órák ilyenkor érdekesebbek a szokásosnál. A feldolgozás után már a dolgozatot is könnyebben meg tudjuk írni.

Mindenki részt vett a történet elemzésében, és nagyon tetszett.

**Szabó Sára, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Egy emlékezetes mérkőzés

Anyáron rendszeresen jártam edzésre. A női foci imádója vagyok, ezért nagyon kitartóan, mindent beleadva álltam neki ennek a sportnak. Igaz, kevés lányból állt a csapat, mivel a lányok inkább más, nőiesebb sportokat kedvelnek.

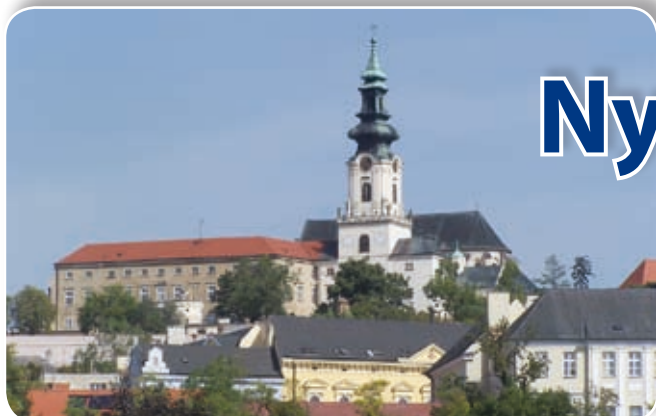
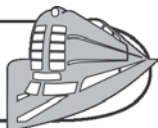
Egyik szép nyári hétvégén Tavankútra mentünk a csapattal mérkőzést játszani. Mi, csantavérek mindenre képesek vagyunk a győzelemért. Nagyon

hajtottunk, de azért a sportszerű játék is fontos számunkra. Középpályás voltam, a cselezés már jól ment, így egy párszor sikerült jó labdát passzolni a megfelelő helyre. Sikerült gólt is rúgnunk. Az egyik csapattársamnak a szájahez rúgták a labdát, és berepedt az ajka, dőlt belőle a vér. Hát ilyesmi sajnos előfordulhat.

Különben jól játszottunk, sok tapasztalatot szereztünk. Mindig nagyon vigyázok, hogy ne sérüljek meg, mert tudom, anyám leginkább emiatt idegeskedik. A csapattársaimmal jól kijövünk, remek az összjátékunk.

Ki is derült gyorsan a mérkőzésen, hogy mi vagyunk a jobbak. 5:1-re győztünk, és ezért ez számomra emlékezetes mérkőzés marad. A győzelemre szívesen emlékszik az ember, és aznap, az eddigi mérkőzéseinket számba véve, talán a legszívesebben játszottunk.

**Kovács Pécskai Emese,
7. osztály, Hunyadi János iskola,
Csantavér**

Nyitra

Ma Szlovákia negyedik legnagyobb városa, megye és járásszékhely, egyetemi központ. Szlovákul csak egyetlen hangban tér el a neve: Nitra. Nevét a Nyitra folyóról kapta, jelentése ógermánból vezethető le és folyóvizet jelent. Mai német neve Neutra. Már a római korban ismert volt. 826-ban említik először okmányok Nitrava néven. A Nagymorva Birodalom keleti fővárosa volt, 880-ban már püspökség székhelye. A Zobor-hegyi bencés apátságot pannonthalmi bencések alapították 1075-ben. 1464-ben az esztergomi érsek elvette tulajdonukat, majd 1695-ben Itáliából kamalduliak telepedtek itt le, akik új templomot és kolostort építettek. Az épületben ma szanatórium működik. A hegyen található Szent Zoerard-András remete barlangja.

Északkeletről a Zobor-hegy magasodik fölé, a város központi részét a Várhegy alkotja, amely a Nyitra folyó ölel körül. Kis alapterületű, de erős várát, amely a megye névadója, a 11. században alapították. A hercegi udvar mellett építtetett kápolnát Gizella királyné és a regensburgi főegyház patrónusáról, Szent Emmerámról nevezte el. A vár Szent Emmerám-temploma 1158-ban épült. A róla készült szobor Szlovákia legrégebbi szobra. 1933-ban került elő. A várfalakon belül lévő püspöki székesegyház alsó és felső templomból áll. A felső templom a 13-14. században épült. Főoltárát Szent István és Szent László szobrai díszítik. A főoltárral szemben, a püspöki kápolna feletti reliefen szintén Szent László-ábrázolás található.

Nemcsak a Várnegyedben, de az Alsóvárosban is számos templom magasodik, a legrégebbi a Szent István-templom, amely 9. századi alapokra épült. Nyitra igen régi kerülete, közigazgatási része volt a pártutcai zsidó negyed; a szocialista tervgazdálkodás áldozatául esett, több más külső kerülethez hasonlóan, panelházakat (a szocializmus borzalmas lakótelepeit) emeltek itt is.

A történelem évszázadai folyamán a Magyar Királyság, majd a magyar nemzet sorsát érintő majdnem minden jelentős esemény,

fordulat; háborúk, harcok, forradalmak, támadások, ostromok etc. érintették a várat és a várost. Itt tartották fogságban és vakították meg Vazult. 1113 körül Könyves Kálmán király alapította a nyitrai püspökséget. Azóta püspöki székhely és birtok. 1241-ben kiállta a tatár ostromot. 1248-ban szabad királyi város lett. 1271-ben II. Ottokár cseh királyé, majd 1317-ben Csák Máté foglalta el, 1440-ben a husziták szállták meg, tőlük Hunyadi Mátyás foglalta vissza. 1471-ben Nagy Kázmér lengyel király foglalta el, de 1472-ben Mátyás visszavette. A törökök nem ostromolták meg, de 1605-ben Bocskai vezére, Rhédey török segítséggel vette be. 1620-ban Bethlen Gábor is elfoglalta, majd 1663-ban rövid időre török kézre került. Nyitra ostroma 1664. április 17-étől május 3-áig tartott. A várat a törökök védték a Jean-Louis Raduit de Souches és Koháry István vezette osztrák csapatokkal szemben. A törökök két hét múlva kapituláltak. (Koháry István azért is érdekes számunkra, mindenekelőtt a Gyöngyhalász olvasó tanulói számára, mert róla egyik, a rovatban ismertett regényben esik szó ironikus felhanggal. Háy János Dzsigerdilenjében ő az a várkapitány, aki miatt az Úristentől kikapnak az angyalok, mivel félkész állapotban lép le az „isteni alkotóműhelyből”). A kurucok 1704–1708-ig tartották megszállva. 1708. május 27-én egy kurucok közti csetepaté közben Nyitrán vesztette életét Esze Tamás kuruc brigádéros. (Alakját a történetírás és a szépirodalom is egyaránt tematizálja. Pl. Ady Endre Esze Tamás komája című költeménye.)

Mégis a legjelentősebb történelmi személyiség, aki valaha megfordult, élt, halt vagy dolgozott a városban, I. (Szent) László Árpád-házi magyar király (1077–1095) volt, aki itt hunyt el 1095. július 29-én. Alakját legendák övezik. (Egyes vélekedések szerint a négyfelé szelt Koppány leszármazottja volt, aki viszont a köztudattal ellentétben nem a nagybátyja, hanem az unokafivére volt Istvánnak!)

A Várnegyedben található Piarista gimnázium a magyar és szlovák művelődés egyik központjaként működött évtizedeken át.

Ugyanitt jött létre a Nagyszeminárium, a Kiszeminárium és a püspöki könyvtár. A Nagyszeminárium épülete a 18. századból származik, és jelenleg papneveldeként működik. A könyvtárban mintegy 80 db 15. századi és kb. 1500 db 16. századi könyv található. Szlovákiában – a könyvek számát tekintve – ez a harmadik legnagyobb könyvtár. A vendégkönyv első aláírója Ferenc József volt. Nyitra ma Szlovákia második legnagyobb egyetemi központja. Két univerzitása van, a Konstantin és a Comenius Egyetem. A Konstantin Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán az idén ünnepelték a nyitrai magyar pedagógusképzés ötvenedik évfordulóját. Pozsony után Nyitrán tanul a legtöbb magyar nemzetiségű egyetemi hallgató: a fővárosban 1898 fő, a két nyitrai egyetemen 1447 fő. A Konstantin Egyetemennek 1043 magyar nemzetiségű hallgatója van. (A magyar nemzetiségű hallgatók számát tekintve a második helyen 796 hallgatóval a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem áll.) Magyar nyelvű egyetemi képzésre azonban Szlovákiában – a magyar, illetőleg levéltár szakos hallgatók oktatását, valamint a teológusképzést leszámítva – csak Nyitrán és Komáromban van lehetőség.

Szlovákiába – a média által felturbózott magyarellenes hangulat tudatában – kis kényelmetlenségérzettel utaztam, egy, az említett pedagógusképzési évforduló kapcsán rendezett tanácskozársra. Mondhatom, hogy kellemes csalódás ért, és megnyugodva tértem haza, bár bizonyára csak a felszín és a külső világ működésébe láthattam bele. A híresztelésekkel ellentétben a boltokban, hivatalkokban többnyire beszéltek magyarul és más nyelveken. A sztrapacska, a becherovka és a borovicska nem hagyható ki étrendünkből, ha ott járunk (az utóbbi italokra vonatkozóan persze, ha felnőttek vagyunk!). A Konstantin Egyetem épülete elkápráztatott modernségével, belvárosi szállodánk és a kávéházak hangulata is páratlan volt, a Várnegyed patinája lenyűgöző.

Rió púpján széttárt karral...

Aki egyszer a Corcovadóról láthatta Rio de Janeirót, az pontosan tudja, hogy már azért az egy pillanatért is érdemes volt átrepülnie az óceánt...

A Corcovado, avagy a Púp 709 méterre magasodik a város fölé. A tetején álló 30 méter magas és közel 1000 tonna súlyú Krisztus-szobor a város jelképévé vált. Széttárt karjai a hagyomány szerint azt jelképezik, hogy a város szeretettel fogad minden utazót. Krisztus védi a város lakóit is: ha veszély érkezne a tenger felől, karjait összecsárja majd, így jelezvén a baj közeledtét.

A szobrot eredetileg Brazília függetlenségének 100. évfordulóján, 1922-ben tervezték felavatni, de végül csak 1931-re készült el. Tervezője és elkészítője a lengyel származású francia szobrász, Paul Landowski. Autóval, taxival vagy busszal is elérhető, de a legszebb élményt a fogaskerekű biztosítja. Végállomásához a központból és a tengerparti részekről is autóbusszokkal juthatunk el. Jó tudni, hogy arrafelé a buszok csak akkor állnak meg a megállóban, ha integetéssel jelezzük felszállási szándékunkat!

A fogaskerekűn a felszállás után azt látjuk majd, hogy mindenki a jobb oldali helyekre pályázik. Tegyük mi is ezt, mert onnan összehasonlíthatatlanul szebb a kilátás, mint a balról. A 8 dolláros jegy megspórolható egy gyalogtúrával, de erre csak azok vállalkozzanak, akik bírják a többórás hegymenetet a trópusi hőségben.

Ha valaki meg tudja állni, hogy első útja ne a Corcovadóra vezessen, annak még nagyobb élményben lesz része, hiszen a lent megismert nevezetes pontok beazonosítása külön élvezetet jelent majd számára. A Krisztus-szobor lábánál természetesen tucatnyi ajándéktárgyárus kínálja felszentelt és szerencsét hozó portékáját.

Bár nem vagyok babonás, mégis vettem egy színes szalagot, amit szertartásosan a csuklómra kötöttek, miközben három kívánságot fogalmazhattam meg magamnak. Az árus figyelmeztetett, hogy addig kell viselnem, amíg magától le nem esik, de biztos lehetek benne, hogy kívánságaim addigra teljesülnek. Közel két évig hordtam, mire lefoszlott, de megérte, mert tényleg hatott. Úgy hiszem az ereje abban állt, hogy ez idő alatt nap mint nap felidéztem velem kívánságaimat, így cselekedeteim tudat alatt is ezek megvalósulását segítették. Hatékony fegyver a kishitűség ellen.

Ha tehetné az ember, akkor a Corcovadóról azonnal átlépne a város másik nevezetes pontjához a Cukorsüveg-hegynek (Pão de Açúcar) a tetejére. Erre azonban várnia kell egy kicsit, mert egy nap alatt csak megfeszített tempóban lehet teljesíteni ezt a két kötelező programot. Ráadásul úgysem lehet ennyi szépet egyszerre befogadni. Az 1300 m magas, tengerbe nyúló, kétpúpú Cukorsüveg-hegyre drótkötélpályán futó függőkabinokkal juthatunk fel. Az alacsonyabb púpon (első megálló) kiszállhatunk körülnézni, majd a következő járatral folytathatjuk utunkat. A jegy ára itt is 8 dollár.

Aki teheti, kerülje el a 10-11, illetve a 14-15 óra közötti időpontokat. Ekkor érkeznek ugyanis a turistabuszok, és nagy a zsúfoltság. Külön attrakció a teljesen sima sziklafalon felfelé araszoló, élénk színű ruhákba öltözött hegymászók hada, akik reggeltől estig benépesítik a kötélpálya végállomása fölötti hegyoldalt.

A Cukorsüveg-hegyről jól láthatók Rio remek strandjai, a híres Copacabana, a kevésbé reklámozott, így sokkal nyugodtabb és tisztább Ipanema, Flamengo, Botafogo vagy a kicsiny Arpoador, amely a legjobb szörföző hely a környéken. A brazil futball számára kiapadhatatlan utánpótlásforrást jelentenek ezek a strandok, ahol villanyfény mellett még este is rúgják a labdát a leendő világsztárok. A focinak köszönhetően hálás dolog magyarnak lenni Brazíliában. Ha rájönnek, hogy magyarul beszélünk, bármelyik étterem pincére mosolyogva mondja: aaa Puskas! Nekik egy nemzet egyet jelent annak híres játékosával...

A strandokon igen népszerű még a röplabda, de tenyérrel és ütővel is püfölik a különböző bogyókat a harmincöt fokos melegben, amit egy európai turista csak vizes törölközővel a fején tud végignézni. Tekintjük azonban gyakran elkalandozik a formás testű, sötét bőrű fürdőző, napozó lányok felé. A hullámok hűsítőek, de csalókák, mert az erős áramlás elsodorhatja az embert. Harminc-ötven méter távolságból már komoly erőfeszítésbe telik kiúszni a partra, főleg ha előtte jól beebédeltünk.

Ha a riói-öböl csodás sziklaképződményeit kutatva egy bérautóval netán elkeveredtünk a város déli peremén elhelyezkedő Rosinha-negyed felé, lehetőleg ne álljunk meg nézelődni, mert a közbiztonság arrafelé ismeretlen fogalom. Ezen a kisvárosnyi területen kb. 300 000 ember él elképesztő körülmények között, tökéletes öntörvényűségben. A minden februárban megtartott Riói Karneválon azonban az ott lakók is önfelédten szórakoznak. Jelmezeiket egész évben varrják, díszítik, hogy a nagy ünnepen legszebb arcukat mutathassák.

Ha nem a karnevál idején járunk ott, ne nagyon kutassuk a felvonulási utcát, mert az egy alig négyszáz méteres, lelátókkal övezett szakasz, ami csak abban a néhány napban válik a világ legizgalmasabb pontjává. A felvonulók – a karnevál tulajdonképpen a 16 legjobb szambaiskola vetélkedése – miután megmutatták magukat és szambatudásukat az ott elhelyezkedő zsűrinek, előzőlnik a várost, és napokig önfelédten táncolnak az utcákon, tereken.

U. P.

POSZTERÜNKHÖZ

Mariska Hargitay

Mariska Magdolna Hargitay (Santa Monica, 1964. január 23.) Golden Globe-díjas és Emmy-díjas amerikai színésznő, aki leginkább arról ismert, hogy ő játszotta Olivia Benson detektív szerepét a *Law & Order: Special Victims Unit* című tévéfilmsorozatban.

Anyja Jayne Mansfield színésznő, az 1950-es évek világhírű sztárja, apja a magyar születésű egykori Mr. Universe Mickey Hargitay volt. Kettős keresztnéve magyar, a bibliai Mária Magdolnára utal.

Két fiútestvére van, Zoltán és Miklós Hargitay, és három féltestvére: Jayne Marie Mansfield, Tina Hargitay és Antonio Ottaviano (vagy Tony Cimber, aki korábban filmrendező volt, akinek a nevéhez a *Gorgeous Ladies of Wrestling* című, női birkózást népszerűsítő tévéshow kapcsolódott).

Szülei 1963 májusában elváltak, ezt a „mekkói válást” azonban később egy bíró érvénytelennek mondta ki. Néhány hónappal Mariska születése előtt kibékültek, de hamarosan újra szétváltak, majd 1964 augusztusában mégis megkapták a bírói hozzájárulást válásukhoz.

Néhány héttel később Mansfield hozzáment Matt Cimber filmrendezőhöz.

1967. június 29-én Jayne Mansfield meghalt egy karambolban a 90-es főúton, New Orleans és Slidell között, akkori barátjával, Sam Brodyval és a sofőrrel együtt. A három és fél éves Mariska a hátsó ülésen aludt, túlélte a balesetet, de a fején cikcakkos forradás maradt. Miklós és Zoltán testvérei szintén a kocsiiban voltak, és ők is megsúzták apró sérülésekkel. Anyjuk halála után apjuk és harmadik felesége, Ellen Siano nevelte a három gyereket.

Mariska férje 2004 óta Peter Hermann színész.

1982-ben Mariska elnyerte Miss Beverly Hills koronáját, majd az oxnardi Miss California választáson ötödik lett. A képernyőn az 1983-ban készült *Star 80* című film mellékszereplőjeként mutatkozott be. Néhány éven keresztül visszatérő szereplője lett a *Downtown* és a *Falcon Crest* című tévéfilmsorozatoknak, utóbbiban Carly Fixx szerepében. Az 1992-es *Tequila & Bonetti* sorozatban Angela Garcia rendőrtisztet alakította, és megjelent a *Seinfeld* című sorozat 4. szezonjának első részében is. Két évvel később Didi Edelsteint, a szexi szomszédot alakította a *Can't Hurry Love* című sitcomban, amelynek sztárja Nancy McKeon volt. 1997-ben Nina Echeverria nyomozót játszott a *Prince Streetben* és Cynthia Hooper szerepében visszatérő alakja volt az *Vészhelyzet* sorozat negyedik szezonjának.

Számos más televíziós műsorban is feltűnt: *Freddy's Nightmares*, *Ellen*, *All American Girl*, *Baywatch*, *Cracker*, *Gabriel's Fire*, *In the Heat of the Night*, *JoJo's Circus*, *The Single Guy*, *Wiseguy* és a *thirtysomething*. A 2005-ös *True Crime: New York City* videojátékhoz a hangját kölcsönözte. Eljátszott egy kis szerepet az 1995-ben készült *Las Vegas, végállomás* (*Leaving Las Vegas*) című filmben, és beugrott Gabrielle Fitzpatrick helyett a *Power Rangers: Az atomcsapat* (*Mighty Morphin Power Rangers: The Movie*) című filmbe is, bár a felvételeket aztán nem találták használhatónak.

1992 óta Olivia Benson nyomozót alakítja a *Különleges ügyosztály* (*Law & Order: Special Victims Unit*) című sorozatban (ez a női főszerep). E szerepnek köszönhetően a Guinness Rekordok Könyve 2008-as kiadásában a legjobban fizetett női televíziós színésznőként szerepelt.

Mariska magyarul, franciául, spanyolul, olaszul és természetesen angolul beszél. 2004. augusztus 28-án házasodott össze Peter Hermann-nal a kaliforniai Santa Barbarában. Hermann író és színész, aki Trevor Langan védőügyvéd szerepében gyakran megjelent a *Különleges ügyosztály* kockáin.

2006. június 28-án született fiuk, August Miklos Friedrich Hermann. Az áldott állapot utolsó hónapjaiban Mariska Hargitay szülési szabadságra ment, és a sorozatban egy ideig Connie Nielsen helyettesítette. 2007 januárjában jelent meg először újra, a bébivel együtt egy *Got Milk?* hirdetésben.

Miután 2006. augusztus 27-én Emmy-díjat vehetett át, Mariska köszönetet mondott apjának, aki tizenhét nappal később Los Angelesben, 80 éves korában multiplex mielómában elhunyt. 2008 december végén Mariska tüdeje részlegesen összeroskadt egy sleddingbaleset után Hamptonsban, de folytatta a munkát. 2009 márciusában New Yorkban légmell miatt ismét kórházba került.

Kapcsolata Magyarországgal: „...kislány koromban minden nyarat otthon (Magyarországon) töltöttem. Táboroztam, Balatonkenesén voltam a rokonaimnál legalább egy hónapot, gyakran jártam Budapesten is” – mondta egy interjúbán.

Dajte im krila – Segítsétek őket szárnyalni...

...címmel kétnyelvű műsorral mutatkoztak be december folyamán az óbcesei Sever Đurkić iskola tanulói a Városi Színházban.

Zsúfólásig megtelt a nagy terem. Ott voltak a diákok szülei, nagyszülei, ismerősei. Mindenki kíváncsi volt a legjobbak szereplésére.

A bemondók: a negyedikes Luka Pejić, Nataša Stojacić és a harmadikos Budai Viktor bemutatták az iskolájukat.

– Ma este velem barangolják be az iskolánkat – kezdte Viktor, a bemondó. – Iskolánk korszerűen felszerelt oktatási-nevelési intézmény. A kicsik részére napközink is van, ahol tanulhatnak, számítógépezhetnek, játszhatnak, végül pedig fincsi ebéd várja őket...

Van tornatermünk is. Imádunk focizni a sportpályán, futkározni az udvaron, elbújni

az eső elől a tágas előcsarnokban, s mindent a biztonsági kamerák őrző szemei előtt tehetjük.

A mi iskolánkba az lép be, aki tanulni szeretne. A diákok a tanítóik tanárai segítségével már számos díjat, elismerést szereztek.

Az idén a Népkönyvtár népmesemondó versenyén a harmadikosok első díjat érdemelték, de volt két különdíjasunk is. Az irodalmi versenyen pedig a felsősök vitték el a pálmát.

Jól felszerelt szaktantermekben tanulhatnak.

Hogy mi zajlik a csukott ajtók mögött? Bepillantunk!

Elsőként a zeneórát láthattuk, vagyis az énekkar nyitotta meg az ünnepséget Másity Topolcsányi Erzsébet zenetanárnő vezényletével.

Ezután következett a szerb-, majd a magyaróra, ahol a harmadikosok egy meseparódiát adtak elő, melyet a tanító nénijük, Tőzsér Potrebić Gabriella írt és tanított be erre az alkalomra.

Megismerni, ápolni egymás kultúráját

Az angolórán a lányok angolul énekeltek Jasmina Petković angoltanárnő irányításával.

Szerb, majd magyar táncok következtek. Kovács Franciska és Jónás a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör lelkes tagjai népdalokat énekeltek, néptáncoltak...

Vendégek is szerepeltek: a Petar Konjović Zeneiskola növendékei, a Labud Pejović Iskoláskor Előtti Intézmény óvodásai. Végezetül a ritmikai táncosok tették még hangulatosabbá a műsort.

Az igazgatónő, Brankica Tapavica örömet fejezte ki, hogy ilyen sokan eljöttek az előadásra. Elmondása szerint a 27 200 dinár bevételből fölhangoltatják az iskola zongoráját, harmonikáját... A maradék pénzen pedig házi olvasmányokkal gazdagítják az iskola könyvtárát.

A jövőben is készítünk majd hasonló műsorokat, hogy diákjaink az ilyen rendezvények alkalmával is ápolják, ismerjék meg egymás kultúráját – mondta az igazgatónő.

Koncz Erzsébet

A bemondók

Angolul énekelnek

Franciska és Jónás

Az énekkar

RÜGYFAKADÁS

Télapó

Sötét éjszakán repül a szánja,
Ezt egyetlen gyerek sem látja,
Mindegyik az ajándékot várja,
Mindenből a legjobbat kívánja.
Kedvenc eledele a forró tej és a süti,
Minden gondos anyuka ezt kikészíti.
Télapó az ajándékot a fa alá teszi,
És a finom csemegéket megeszi.
A kéményen át távozik a házból,
Visz útravalónak a kalácsból.
A szánból még integet nagyokat,
És dobálja a finom csokikat.

Sinkovics Szabaszián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A várva várt karácsony

Ne a hóban, csillagokban,
ne ünnepi kalácson,
ne ajándékon, ma díszített fákon,
hanem a szívekben legyen
a karácsony!!!

Hoffmann Delilla, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Merre van Tündérország?

Tündérország az Óperenciás-tengerben van, egy szigeten.
Hosszú és fáradtságos az út odáig. Csónakkal és hajóval ezt a távot képtenség megtenni. Legjobb, ha egy óriás van a segítségünkre, mert vele csak 3 hétig tart az út. De óriások csak a mesék birodalmában léteznek. Ha mégis sikerül egyet beszerezni, pakoljatok fel 3 hétre elegendő ételt meg egy vasból készült kardot. Mikor Tündérország határához értek, keressetek egy kaput, amit 3 nagy és éles körmű medve őriz. Könnyű felismerni őket, mert minden földi halandónál nagyobbak. A karddal győzték le őket úgy, hogy elpusztuljanak.

Amikor a kapun bementek, láttok 3 vad, morgó oroszlánt, ezeknek próbáljátok a fejüket levágni. Ha ez mind megvan, és odaértetek a 3. kapuhoz, ott van a világ legnagyobb fenevada, egy sárkánykígyó, aki a vért jéggé fagyasztja, ha a szemébe néztek. Neki az egész testét kőkemény páncél borítja, csak a szívét nem. Azt kell átdöfnötök. Menjetek be a kapun, és már Tündérországban is vagytok!

Majd írjátok le, milyen, mert ott én még nem jártam.

Horváth Bálint, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Ábelnél jártam a rengetegben

Egy nap Ábel apja kijelentette, hogy a fiának el kell mennie erdőpásztornak. Ábel nekem szólt először.

Abban az időben ő volt a legjobb barátom. Reggel elsiettem hozzájuk, hogy elkísérjem az úton. Mire odaértem, össze volt pakolva a holmija, épp indulni készültek. Odaszóltam neki, ő pedig viccelődve fordult felém:

– Hát te meg mi az ántit keresel itt?!

Hát ha ő gúnyolódott, én sem maradhattam adósa:

– Eljöttem megnézni, hogy teszik ki itthonról a szűrődet!

Nagyot nevtünk, majd elindultunk. Én nem segíthettem neki a cipekedésben, mert a regényben ő az erős, bátor és talpraesett – a hős. Én meg egyáltalán nem is szerepelek a szövegben.

Ott kullogtam Ábel és az apja mögött, alig tudtam tartani a tempót. Ábel nem sokáig bírta ki szó nélkül:

– Na, mi van? Máris kifáradtál? Még félúton sem vagyunk.

– Nem fáradtam el, csak egy bogár mászik előttem, azt kell követnem.

Aztán szótlánul mentünk tovább, majd kicsit később megérkeztünk. Rátaláltam Bolhára, Ábel későbbi hűséges kutyájára. Ábel apja ott maradt a kunyhónál a házörzővel, mi pedig elmentünk vízért. Sokáig tartott, mire találtunk egy patakot. Amikor visszaértünk, a faház már át volt rendezve.

Szakállas bácsi haza indult, de én még ott maradtam egy kicsit, hogy beszélgessek és vigasztaljam a barátomat. Ittunk is néhány kortyot. Gyorsan elszaladt az idő, így nekem is mennem kellett. Nem akartam, hogy a szüleim aggódjanak értem.

Ábelt – sajnos – azóta sem láttam. De nem csodálkozom ezen... Akkor is csak álomban jelent meg nekem.

Darázs Évi, 7. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Tréfás mese

Egyszer voltam valahol, még én sem tudom, hol.

Elültettem a ceruzámat a tolltartómba. Másnap látom, bokor nőtt a helyén. Gyorsan belovagoltam anyuhoz a seprűmön, hogy elmondjam neki, mi nőtt a ceruzám helyén. Anyu és én felpattantunk a seprűre, és gurultunk vele a bokorig. Mikor odaértünk, a bokor már tele volt csokigolyókkal. Jöttek a nyávogó tehenek, és majdnem lelegették az egész kukoricát a bokorról. Erre én az egyik birkát úgy megütöttem, hogy felrepült a Holdra. Akkor odajött hozzám egy manócska, és azt kérdezte:

– Mit csinálsz az én udvaromban?

– Miért ásd ki az én csónakfámat?

– Azért, mert ezt én ültettem ide! – mondtam.

Mérgében felkapott egy gyűszűnyi vizet, a nyakamba öntötte, s kihullott tőle a hajam, pedig a vizet a földre öntötte. Végül felmáshztunk a manó házára, felkaptuk a seprűt, és hipp-hopp, egyet bukfenceztünk, már otthon is voltunk.

Akár hiszitek, akár nem, ez így történt.

Sóti Beáta, 5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

Győztek!

Már hónapok óta azzal kecsegtetnek bennünket, hogy busás jutalomban lesz részünk, ha földig romboljuk az egri várat.

Százötvenezer emberből áll a seregünk. Próbáltuk megadásra bírni a vár urát, de nem sikerült. Egyik nap maga rakta ki a koporsóját a vár falára. Jelezte, hogy nem fél a haláltól. Ekkor elhatároztuk, hogy alagutat ásunk a vár alá, és úgy hatolunk be. Sok sikert nem arattunk, mert a magyarok éles kardjaikkal már lesben álltak. Mégsem olyan buták ezek a magyarok, mint ahogy gondoltuk. De az is lehet, hogy Allah elpártolt tőlünk...

Már harminc napja tart az ostrom. A táborban körbevették a fekete zászlót, és tudtuk, hogy most mi jön: a végső összecsapás. Délben kezdődött az ostrom. Szóltak az ágyúk, döngtek a falak. Nem hittem a szememnek. A magyar asszonyok is harcoltak a bástyákon!

– Ezek a magyarok elpusztíthatatlanok! – gondoltam, és elkezdtem menekülni.

Mire besötétedett, minden elcsendesedett. Három napig hordtuk a halottakat.

Győztek a magyarok. Allah az ő pártjukra állt. És még hónapokba telt, mire újra láthattam a családomat. Hadiszákmány nélkül, fáradtan zuhantam házuk udvarára...

Nyúl Dániel, 7. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Pap Nikolett
bácskerteszi
tanuló rajza

Hazudtam

Ez a történet nagyon régi. Óvodás koromból való. Egy napon új csoportársunk érkezett Magyarországról. Velem barátkozott össze legelőször.

Egyszer elhívtam játszani. Ő barbizni, én pedig pónizni szerettem volna. Tehát nem tudtunk megegyezni... Egy harmadik ötlettel kellett előállnunk. Végül a beszélgetésben egyeztünk meg. Téma? Milyen volt az eddigi életed?

– Mi Pesten laktunk – mondta a barátnőm. – Volt egy szép nagy házunk, gyönyörű kerttel. Kerítés helyett magas sövény nőttögejt. Kövekből volt kirakva az út, amely az utcától az ajtóig vezetett. Egy garázst is építettünk. Ebben az autókat és a kerékpárokat tartottuk. Rengeteg rózsafánk volt. A ház mögött egy hatalmas gyümölcsös állt. Maga az emelet kétszintes. Lent a nappali, konyha és fürdőszoba, az emeleten volt a szüleim, a két testvérem és az én szobám. Ja, létezett egy fürdőszoba sarokkáddal, meg folyosó is. Anyukámnak egy egész cipőboltja volt, apa meg tanár. Jól is éltünk, míg egyszer csak meg nem drágultak a cipők, és Szerbiából kellett hozatnunk. Ezért anya úgy látta jónak, ha inkább ideköltözünk. No, és te? Hogyan éltek eddig?

– Mi Amerikából jöttünk – mondtam. – Egy kisebb kastélyban laktunk. Háromemeletes épület, hatalmas kerttel. Őt gyümölcsösünk és egy orchideakertünk is volt. A bejárat gyémántokkal volt kirakva. Nem szőnyegen, de nem is parkettán, hanem szintiszta aranyon lépkedtünk. Lift vitt fel az emeletre, és hozott le. Nekem hét testvérem is van, csak sok közülük gimnáziumba jár. Az én szobám akkora, mint a Szabadság tér. Saját fürdőszobám, gardróbom, cicám, kutyám, hörccsögöm, papagájom és inasom is volt. Franciaágyon aludtam. A fürdőkádam akkora volt, mint egy medence, és egy dzsakuzzim is készült. A mosdó gyémántokból, a függőny pedig ezüsből volt kirakva. Egy órával előbb el kellett indulnom az óvodába, hogy ne késsek el, olyan nagy volt a ház. Anyának egy egész áruháza, apának meg egy autókereskedése volt. Minden gyümölcsösben két kertész is dolgozott. Gazdagon éltünk.

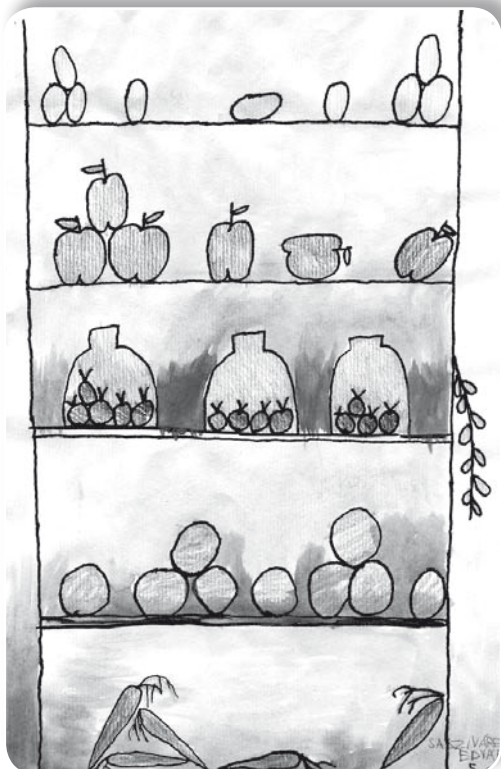
– Hát akkor miért jöttetek Szerbiába? – kíváncsiskodott a barátnőm.

– Azért, mert anya anyja beteg lett, és valakinek ápolnia kellett. Tehát otthagytuk Amerikát, és ideköltöztünk – válaszoltam.

Lassan hat óra lett. A barátnőmnek mennie kellett.

Be kell vallanom, hogy ez a hazugság volt az a bizonyos hazugság, ám még nem hazudtam akkorát, hogy egy hosszú fogalmazást írhasak róla. De most már igen. Azt hazudtam, hogy hazudtam.

Dér Lilla, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Saszivárevity
Edvárd
bácskerteszi
tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Csacsi rímek

*Volt egyszer egy Anna,
fejére estet a kanna.*

*Van nekem egy pacsirtám
jó nagyokat kacsint rám.*

*Holnap lesz a lakodalom,
de nem lesz ott a menyasszony.*

*Alvás előtt edd a fagyit,
hadd fogja meg a frászt a nagyi!*

*Virágzik a nefelejcs,
megöntözni ne felejtsetd!*

Az újdídeki József Attila iskola 6. b osztálya

Az én rímem

*Szimpátiám Veki,
De ő ezt észre sem veszi.*

*Én vagyok Rita,
velem hosszú a vita.*

*Osztálytársam Charlotta,
kedvence a csokitorta.*

*Az én barátom Hunika,
Olyan, mint az uborka.*

*Az osztálytársam nagyon laza,
kap egy pofont, és elmegy haza.*

*Az én kiskutyám neve Csipisz,
mindennap egy csontot elvisz.*

A 6. a osztály tanulói, Samu Mihály iskola, Óbecse

Csacsi rímek (Kosztolányi Dezső után)

Orvosi tanács

Hogy nyugodtan egyél,
legyen tele az edény.

Kétségbeesés

Kezem pirosra verem,
mert elhagyott az eszem.

Le kell vetközni

Hoppsz a,
szoknya!

Étkezési rendszabály

Úgy jó az étkezés,
ha kéznél van a kés.

Kurta Rozali, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Ősz

*Jött őszanyó hideg széllel,
aransárga vízfestékkel,
sárgák lettek a levelek,
füstölögnek már a kemények.*

*Fújtak, fújtak őszi szelek,
lehullottak a levelek.
Ott vannak a fák alatt.
Halljátok, hogy sírnak-rínak?*

Berta Karolina, 6. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

RÜGYFAKADÁS

A tyúk

A tyúk egy madár, több tyúk több madár. A tyúk a jó madarak közé tartozik, mert tojást ad. Ezt a tojást nem jószántából adja, hanem mi vesszük el erőszakkal, hogy aztán megtömjük vele a hasunkat. A városi emberek a nőket tyúknak nevezik, mert ritkán járnak falun, és nem tudják megkülönböztetni őket a közönséges tyúktól. A tyúk párja a kakas. Sok különbség nincs köztük, de egy biztos, hogy az egyik görbét tojik, a másik pedig a szokásos tojás alakút tojja. Amíg a városban a tyúkok egyre inkább átveszik az uralmat, addig a tanyán a kakas a legény a gáton. A kis tyúkot csibének hívják, de nem sokáig, csak egy darabig. Mindenki elvan velük, hogy olyan aranyosak, szinte már enivalók, és addig-addig mondogatják, hogy tényleg berakják egy jó szaftos csibeburgerbe, és hopp, már nincs is csibe!

Sok fajta tyúk van, a pöttyöstől a bóbításig. Ez, ha megnézzük, jól jön a mai világban rejtőzködésként, mert egy bolond tyúk százat csinál. Sok kakas részt vesz a kakasviadalon, ahol egy szép csirke kegyeiért harcolnak, megcsonkítva magukat. Egy biztos, hogy a tyúkok és kakasok sem a régiek már.

Kadvány Gergely, 8. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarankizsa

Két major regénye

(Ballada Mikszáth Kálmán azonos című novellája alapján)

*Betegen fekszik Gyuri a bundáján,
Ápoló asszonyok mellette, mondván:
Valami nagy öröm segíthetne rajta,
Az öreg juhász is így gondolja.*

*Ne búsulj, fiam, nem ellenzem tovább,
Megengedem, hogy elvedd Boriskát.
Elmegyek, megkérem a kezét,
Talán ezzel segíthetnék.*

*Ismerem a hangját a juhász csengőinek,
Kösse a nyakára négy vezérürünek,
Ebből tudni fogom, hogy sikerrel járt,
Feleségül vehetem Boriskát.*

*Vörös major juhásza elment lánykérőbe,
Fekete major juhászához ért délben,
Az ellenség lányának kezét megkérte.
Fekete major juhásza odaígérte.*

*Bele fog egyezni az én Boriskám,
Láttam tegnap is, ma is szomorú orcáján.
Az lpoly partján keresték a lányt,
Nem találták, csak kendőjét, csizmáját.*

*Este megjött a juhász és a nyáj,
Az öreg szomorú volt, mert nem segíthetett a fián.
Gyuri már délben hallotta a csengők szavát,
pedig nem is volt a vezérürük nyakán.*

Dékány Máté, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Egy véget ért várakozás

*Ezt a verset magamról írom.
Nehéz ezt leírni, de kibírom.
Már fáj az, hogy nincs mellettem valaki,
kinek az életemet, fájdalmamat önthetem ki.
Reméltem, valaki, ki megbízik bennem,
valaki, ki szeretetet önt belém.
Ők a barátaim,
a legjobb haverjaim.
Nekik köszönhetem, hogy befogadtak,
fájdalmas sebemet velük bevarrattam.
Végre megtaláltam a társaságomat.
Befejeztem a fájdalmas várakozásomat.*

Snicer László, 8. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Szabadka

Az első szerelem

Amikor ovis lettem, a csoportba sok szép lány került. Közülük egy kimagaslóan szép.

Hosszú fekete haja volt és fekete szeme. Sötétebb bőrű. Mindig vagy sportosan vagy divatosan öltözik. Haját kiengedve hordja, és mindig fésüli. Nem beszél kényeskedve, nem hordja fönn az orrát. Okos, ügyes, szorgalmas, titoktartó, jószívű, segítőkész, hű, éles eszű. Oviban, ha körjátékot játszottunk, próbáltam mindig mellé kerülni.

– Megfoghatom a kezét? – kérdeztem félénken.

– Persze! – mondta.

Valószínűleg az óvó néni megsejtett valamit, mert mindenhova együtt küldött minket. Például szavalásra vagy tánra. Ilyenkor próbáltam bókolni neki:

– Szép a ruhád!

– Csini vagy!

– Jól nézel ki!

Ő mindig így válaszolt:

– Kösz. Te is.

Azóta sok év telt el, de még mindig szeretem, és reménykedem, hogy ő is így érez irántam. Az osztály egy része tudja, de most mindenki megtudja, hogy ő Virág Anna.

Smit Alex, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szerelem kopogtat a szívemen

Szerelem. Már nagyon sokat hallottam e bűvös szóról. Izgalmasat, érdekeset, érzéket, szenvedélyeset, keserűt. Azt mondják, mindez széppé teszi az életünket.

Óvodás koromban már egyszer azt hittem, hogy szerelmes vagyok. Volt egy kislány, akivel imádtam óvodába menni, játszani, és mindig jókat nevettünk. Most már mosolygok ezen, mert tudom, hogy csak egy szép barátság volt.

Nemrég valami furcsa érzés kerített a hatalmába. Amikor ránéztem egy bizonyos lányra, szívem megtelt gyönyörűséggel, hirtelen gyors dobogásba kezdett. Félttem közeledni a lányhoz, félttem, mi lesz, ha nem néz rám. Forróság töltött el, és bizseregni kezdett a gyomrom, mint futóverseny előtt. Nem tudtam, mit csináljak. Úgy éreztem, ha csillogó szemével rám tekint, menten elolvadok. Mégis erőt vettem magamon, odamentem hozzá. Alig vártam, hogy megszólaljon. Le se tudtam venni a szemem róla. Egész nagyszünetben beszélgettünk. Ilyen gyorsan még soha nem múlt el a nagyszünet. Alig vártam, hogy újra láthassam, és együtt eltölthessük az időt. Azóta a szívem tele van izgalommal.

Nem tudom, hogy ez az érzés-e a szerelem, de ha igen, akkor ez valóban csodálatos.

Novák Arnold, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Híd a Tiszán

*Egyik oldalról hirtelen
magasba szökkenő ív,
a túlpartról lágyan ívelő híd.
Alatta hömpölygő mélység,
felette a kék ég.
Felette szállódó madarak,
alatta a mélyben lomha halak.
A parton fák, kövek, emberek,
híd, amely talán összeköti
a szíveket!*

Kostandinović Krisztina, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Tél

Ha létezik olyan, hogy valami a hideget és a meleget is egyszerre kifejezi, akkor számomra az a fogalom a tél.

Mikor eljön ez az időszak, beköszönt a hideg, és minden hófehérbe borul. Ugyanekkor viszont szerintem mindnyájunknak eszébe juthat róla az ünnep, a karácsony, a családi légkör melegsége. Ülsek benn a karácsonyfa mellett, tekintetem pedig a színes égők, díszek, a fa tetejéről rád mosolygó angyal és az ablak mögött táncoló kis csillag formájú jégkristályok között ingadozik. Ha kímész, a bőrödet szinte csípi a hideg, viszont a testedben áradó boldog melegséget sosem válthatja fel a fagy.

Ezért mindenkinek kellemes és békés karácsonyi ünnepet és szép telet kívánok.

Oláh Brigitta, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Neked mondom, Szabadka

A szüleim egy kis faluból származnak, Gombosról, amely a Duna mellett terül el. Ott él még apai nagyapám, és őt időnként meglátogatjuk. A falu felé közeledve szüleim örömmel mondják, hogy nemsokára hazaérünk. Testvéreimmel ilyenkor összenézünk, mivel mi már Szabadkán születünk, tehát ez a „haza” csak a szüleinkre érvényes.

Nekem Szabadka a szülővárosom, otthonom, ide fűződik minden kedves gyermekkori emlékem, az óvodai és iskolai emlékek ide kötnek. Már kiskorunktól a szüleimmel sokat kerékpároztunk Szabadka különböző részeiben. Hogy jobban megismerjük városunkat, apám a térképen is megmutatta mindig, hogy merre jártunk. Sok szép kirándulás élményeit őrzöm a kiserdőből, a múzeumban is voltunk többször. A városházát, Szabadka legszebb épületét kívül-belül megismerhettem, a díszteremben több hangversenyen voltam, a kilátóból pedig a város látképében gyönyörködhettem. Eddigi életem során már sokat utaztam vidékre és külföldre, de mindig megnyugtató érzés, amikor visszatérek Szabadkára, mert itt minden ismerős, és tudom, hogy haza-tertem.

Amit nem szeretek, és ami lehangol ebben a városban, az a sok falfirka és a szemét az utcákon, amit a figyelmetlen járókelők gondtalanul széthajigálnak. Szerencsésnek érzem magam, hogy részt vehetek a cserkészmozgalomban, és így ezen keresztül is tudom és gyakorolhatom, hogy a környezetünkre és a természetre vigyázni kell, hogy majd a mi gyerekeink is gyönyörködhessenek városunkban.

Még nem tudom, hogy az életutam Szabadkához köt-e vagy messze kerülök innen, de ide mindig szívesen fogok visszajönni, visszaemlékezni, mert a gyermekkori emlékek a legkedvesebbek mindenkinek.

Sótanyi Gellért, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Egy estém otthon

Fura dolog az idő. Múlik, rohan megállíthatatlanul. Együtt vagyunk a családdal napközben, de ez mégsem olyan, mint este.

Nem is olyan régen, mikor még anyukám nem kezdett el dolgozni, az egésznek nem volt ekkora jelentősége. Most, mióta mindennap munkába jár, fontosak az esték, mert ilyenkor van együtt a család. Főleg az ünnepek közeledtével. Mikor hazaérek az iskolából, megnyugszom. A szobában jó meleg van, a kályhában pattog a tűz, narancssárga fénye a szőnyegen játszik. A kisöcsém a játékaival van elfoglalva, az asztalon gyertyák égnek. A mi családjunk nagyon szereti a gyertyafényt. Anyukám és apukám szeretettel várnak. Ilyenkor ül össze a család, és megbeszéljük, kinek milyen volt a napja. Van, amikor pizzát rendelünk, és körbeüljük a nagy ebédlőasztalt. Fürdés után nem megyek rögtön aludni, olyankor vagy nézem a tévét, vagy Bencével játszunk még egy kicsit.

Az utolsó mozzanata az estémnek, mikor bebújok az ágyba, jól betakarózom és végiggondolom a napom. Ekkor nyílik az ajtó. Anyukám lép az ágyamhoz, jó éjt puszit ad, elmondja, hogy mennyire szeret, és én nyugodt szívvel térek az álom birodalmába.

Pletikoszity Dávid, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Megleckéztettek

Talán minden ember úgy gondolja, hogy megszületünk, megtanuljuk az alapvető dolgokat – gondolok itt a járásra, a beszédre –, élünk, majd amikor üttött az óránk, meghalunk? Lehet, de gondoljunk bele... Ennyi az élet? Ilyen egyszerű?

Számomra megtanulni beszélni, megtanulni járni, biciklizni, bizonyos dolgokat elfogadni, megbarátkozni velük, mind-mind lecke, az élet leckéje.

Próbátételek, amelyeken át kell esnünk, amiket meg kell tapasztalnunk, hisz az életünk tele van tapasztalatszerzéssel.

Immár két éve, hogy elveszítettem azt a személyt, aki közel állt a szívemhez, a bátyámat. Akkor és ott azt hittem, nincs tovább. Nem tudtam elképzelni a jövőm nélküle, és most, két évvel az eset után élek és virulok. Persze a tudat, hogy a bátyámat többé már nem látom, elszomorít. Belátom, van élet olyan dolgok után is, amik igen szívszorítóak számunkra, s amiket akarva vagy akaratlanul, de túl kell élnünk, túl kell rajtuk lépnünk, hisz az élet valójában erről szól.

Ilyenkor azt érzem, s ki is mondom: „A lemez újra rendesen forog, csak nem azt a dalt játssza, amit kellene!”

Csúzdi Noémi, 8. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Egy átlagos napom jelentei

– Ébredj, Blanka, már másodszor csörög a mobilod! – apukám az első, aki korán reggel ébresztget. Azután anyukám, majd a tesóm is bejön a szobámba, hogy végre én is keljek fel. Gyorsan reggelizek és felöltözöm. Ez így van minden reggel.

Mindenki elment, és kicsivel később én is sietve indulok a buszra. Odafele menet majdnem elalszom. A Lifkánál találkozom Klauval, és onnan megyünk a Nép körbe rajzolni. Ott vagyunk több mint egy órát. Nekem előbb el kell mennem, mert vár rám a zenede. Először szolfézs, majd a csellóóra. Imádom csellózni.

Óra után szaladok a 6-os buszra, haza. Mire hazaérek, már tizenegy óra van. Megcsinálom még a maradék házit, és készülök a német dolgozatra. Közben kapok egy SMS-t Encsitől. Nem múlik el délelőtt, hogy ne kérdezné meg tőlem, hány órás busszal megyek. Mivelhogy egész délelőtt nem voltam itthon, a későbbi busszal megyek, és Encsinek kell megvárnia engem a megállón. Ebédelni általában a tévé előtt szoktam, amiről apukám szeretne leszoktatni. Bepakolok a táskámba, és már megyek is a buszra.

Kezdődik az iskola. Az osztályban huszonhatan vagyunk, ami a tanároknak nehézséget okoz. Először műszakink van, ma a második csoportnak, az első csoport a következő órára jön németre, amin épp írok a dolit. Magyarórán a kommunikációs készségünket fejlesztjük, angolon a folyamatos és az egyyszerű jelenidőt tanuljuk, földrajzon Ázsiát járjuk körül, tornán pedig kifulladásig.

– Jaj, ne! – sóhajt fel az osztály a nagy eső miatt. A buszmegállón beszélgetünk figyelünk, hogy ne csapjanak le minket az autók.

– Hány kérdésre tudtad a választ a német dolin? – kérdezem Enikőt.

– Háromnegyedére válaszoltam – mondja nagy örömmel.

– Én mindent tudtam! – kiabálja közbe büszkén Sebi.

Vége itt a busz!

Leszállás után egy kis gyaloglás vár ránk az esőben.

– Újra itthon! – kiáltok fel.

– Gyere, gyorsan, épp most kezdődik a Spongyabob kockanadrág! – sürget a tesóm.

Ez a kedvenc rajzfilmem. Azután megvacsorázunk, letusolok, majd az ágyban egy kicsit tanulok másnap délutánra. Kikapcsolom a villanyt, zenét indítok a mobilomon, a párnám alá teszem, és lassan elalszom.

László Blanka, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Reggel

Minden reggel csörög a telefon, kikapcsolom, és ásítok egyet. – Nincs kedvem felkelni – gondolom magamban. – Na jó, most már felkelek.

Anyu bejön a szobába:

– Jó reggelt!

– Szia anyu, jó reggelt!

– Hoztam neked kiflit!

– Köszönöm.

– Kelj fel!

– Jó, mindjárt.

Az úton a fürdőszoba felé észreveszem, hogy kint süt a nap. Bemegyek. Elő a fogkefét és a fogkrémet. A mosakodásnál tartok, megengedem a csapot.

– Jaj, ez forró! – mondom. Keresem a törölközőm, nincs, nem találom.

– Anyu, hol van a törölközőm?

– Az előbb kimostam. Mindjárt adok egy másikat.

Beágyazok. Kinyitom a szekrényemet, és megnézem, mit húzzak fel. Ez a lila blúz jó lesz. A mai tornaóra miatt a szürke nadrágomat veszem fel. A reggelihez indulok, eközben apu is bejön.

– Szia, kislányom!

– Szia! – felelem.

– Gyertek reggelizni! – kiabál anyu.

– Oké, megyünk – mondjuk apuval. Én kiflit és csokistejet eszem. Azután felhív Leát. Megbeszéljük, hogy 12.00-kor találkozunk a Robertó kocsmánál. Megnézem, hogy minden könyv bent van-e a táskámban. Az innivalómat és a tasakot is beteszem.

11.50. Megtisztítom a csizmámat és felhúzom a kabátomat, a hátamra veszem az iskolatáskát, és kifelé indulok. Anyu és apu köszönt:

– Szia kislányom!

– Sziasztok! – A kutyámtól is búcsút veszek, és kimegyek a kapun. Lassan a sarok felé indulok.

Tari Eleonóra, 4. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Kazinczy Ferenc

Fogságom naplója

(Részlet)

1794. December 14. d. Vasárnap. – Szombat és vasárnap közt egyszerre fagyott meg a sár, s oly keményen, mintha a fagy két hét előtt állott volna be. Szombaton még irtóimnál voltam, közel az 1791. épülni kezdett házamhoz a liget előtt; vasárnap egész nap írtam. Az anyám estve álmos volt, s sietteté a vacsorát, hogy lefekhessen. Én is lefekvém József öcsémmel.

(...)

Midőn az anyám már csaknem elszunnyada, két szobaleánya elijede, hallván, hogy ablaka rostélyát valaki megcsapta. Hallá a csattanást a szomszéd szobában az anyám is, s úgy hívné, hogy vendég jöve, parancsola, hívják elő a szakácsot, vacsoráljon a vendég, s feküdjék, mert maga nyugodni kívánt.

Az egyik leány ment a gyertyával megnyitni a pitvar ajtaját az e. alatt, s elsikoltá magát, midőn egy ulánus tiszt a Terebesen fekvő báró Mészáros János generális regementjéből, főhadnagy Ehrenstein, linei póstamester fia, a pitvarba belépett, két ulánus közlegény pedig kivont karddal az ajtónál megállott.

– Hol Kazinczy úr? – kérde a tiszt. A leány azon szoba felé vezette, hol az öcsém feküdt. A leány vitte a gyertyát, s a tiszt után.

– Herr von Kazinczy – mondá a tiszt az öcsémnek, – ich habe Befehl Sie nach Ofen zu begleiten. Kleiden Sie sich, wir müssen also gehen fort.

[– Kazinczy úr, parancsom van, hogy Budára kísérjem önt. Öltözködjék, azonnal indulnunk kell.] [– Kicsoda?...]

– Ön K. úr.

– Melyik Kazinczy?

– Kazinczy Ferenc úr.

– Az nem én vagyok.]

A tiszt majd lerogyott ijedtében; mert cesszálas [elbocsátás] vala neki ígérvé, ha elszalaszt vagy eltéveszt. – Harmadnap óta egy gubába burkolt embere a kapunk előtt álló ocsmában iddógált, tudakozódván, otthon vagyok és vasárnap otthon leszek-e, tartok-e töltött fegyvereket, s a feleleteket naponként megküldé Terebesre.

– Und wo ist denn Ihr Herr Bruder? er war ja heute noch zu Haus.

[– És hol van a fivére? hiszen ma még itt-hon volt.]

Az öcsém mutatta hol fekszem, s a tiszt jött, s egész nyájassággal elmondá amit az öcsémnek.

[– ő királyi fensége, Sándor Lipót főherceg nádor parancsára jövök, hogy önt Budára kísérem.

– ő királyi fensége parancsainak alávetem magam... mikor akarja, hogy induljunk?

– Minden haladék nélkül. Jogában áll önnek magával vinni mindent, ami kényelméhez szükséges; csupán a pénzét kell átadnia nekem, amit nyugta ellenében veszek át a parancs szerint, hasonlóan az iratait.

– És hány kocsija van főhadnagy úrnak?

– Saját kocsiján, saját lovaival utazik Újhelyig; azután előfogattal utazunk. Iratait, melyeket nem vihet magával, lepecsételtem, és kiküldenek majd valakit átvételére.]

Midőn én öltözni kezdék, az anyám a pitvarból a szomszéd szobába lép, úgy ordítván mint az oroszánanya, kinek kölykeit elszedték:

– Fiam, Ferenc, az Istenért!...

– Édes asszonyám – mondám, – látja, hogy én nyugva vagyok; ne rettegjen asszonyám, nem telik bele két hét, s itthon leszek megint. – Szavam az anyámat elcsendesíté.

A szoba hidegecske volt, s a német örült, hogy megkapta; az neki elég volt. Így én alkalmat és időt kapék szerelmes leveleim csomóját író szekrényemből kivenni, és az ablakon kitenni. Titkon megkérém az anyámat, hogy azokat vegye gondviselése alá míg haza érzem.

A tiszt megengedé, hogy némely barátimtól búcsúzam, de céduláimat elébb meg akará olvasni, amit én nem ellenzettem.

Tizenkét dzsidás ulánus által kísérve így postakocsimon négy szép lovaimon Újhelybe beértem. Töretlen lévén az út, menésem lassan folyt, s éjjel vala midőn Újhelybe a kispac fogadjának felső szobáiba beszállítottam. A hold oly tisztán világíta, mint ködös időben a nap.

December 15-dikén. – Estve öt órakor kapitány Zsigárdi úr ugyan azon regementből Szulyovszky Menyhérttel, Jelaschich gyalog magy. regementbeli kapitány Ivánkai Fekete pedig Tancsics Ignáccal lépe be szobámba. A nádor ezt a kapitány Feketét küldé elfogatásunkra Budáról, s ő fogta el Tancsicsot, a még akkor gyermek gróf Sztáray Albert udvari tanítóját, Nagy Mihályt, Szulyovszky Menyhértet pedig tulajdon házánál Rákócson. – A példátlan keménységű hidegben nem elébb mint reggeli három óra felé érénk Liszkára.

December 16-dikán. – Tiszteink vigyáztak, hogy egymással titkon ne szólhassunk, s a szekereken mindhármunk külön üle a maga tisztjével és két katonájával; de Szulyovszky valahol hozzám férhete, kért, könyörgött, el ne áruljam; emlékezzem hogy eladó leányai vagy-

nak. – Hagyjon békét, uram bátyám, mondám neki; én ismerem magamat, s magamért felelek: de azt is kimondom, [p 0027] hogy uram bátyám lesz az, aki engem és magát elront.

Ebédre Szerencse, hogy az ex-apáca báró Sennyei kisasszonnyal együtt evénk; ő Pest felől jött. Éjjelre Köröm.

December 17-dikén. – Ebéd Keresztes, éjszaka Kály.

December 18-dikán. – Ebéd Árokszállás, éjszaka Hatvan.

December 19-én. – A kegyetlen tél miatt senki sem utazott, én pedig mindég azt óhajtam, hogy ismerősöket találjak elő, vagy olyanokat, akikről hallhassak valamit, akik hírt hozhassanak az enyéimnek, hogy láttak.

Kerepes előtt, a gödöllői erdőben, egy patoki tógátus gyalog méne innepi lágatiojába.

– Hová megyen az úr? – kiáltám neki a kocsiból, a tisztcske oldala mellett. Felelt.

– Hát a tekintetes úr hova megyen?

– Nem megyek én – felelém, – hanem menettettem. Köszöntse Prof. Szent-Györgyit. – A szót Szulyovszky nevetve hirdeté el Zemplényben, s azt a dévajkodók sokat emlegetik.

Kerepesen a szekérszín alatt kiszállánk szekereinkből, s a többi szaladt a meleg szobába; én ott maradtam, mert megpillantám Borsod vármegyei főszolgabíró Pogány Ádám urat, s reménylém, hallhatok tőle holmit, amit tudnom használni fog. Ez, nem látván vasat rajtam, hamis hírnek vélé, amit Pesten hallott, hogy én is elfogattattam. Úgy tettem, mintha semmit sem tudnék, s kérdém, kiket fogtak el hát? Kezembe adá az elfogottak neveiket és a causar. regg. [Causarum regalium] director actióját [a királyi ügyigazgató vádiratát] ellenek. Azt Németh közönségessé tette, hogy a publicum elcsendesíttessék. Kérem Pogányt, mulasson addig, míg a két írást egy úti társammal a szobában megolvashatom.

Szulyovszky is megolvassván a két írást, felkiálta:

– Hála Istennek, ha ez a delictum [vétség] nyomoztatik, úgy ő ment, mert vétlen.

– Ugyanezt mondtam én, ugyanezt Tancsics. Kapitány Fekete megtámadá Pogányt, s fenyegette, hogy beadja; de hallván, hogy a director ezt a két írást maga szélesztette el, s látván, hogy Pogány bennünket nem ismerhette foglyoknak elcsendesedett; neki elég volt, hogy parancsát teljesítette.

Fekete ebéd után mingyárt indult, egy óra mulva Zsigárdi és Szulyovszky, ismét egy óra mulva Ehrenstein és én. Meg vala hagyva Feketének, hogy Budára együtt ne menjünk be.

Még én ott valék, és már csak magam, midőn jó Fáy János és Soos György, mindketten Pestről, Kassa felé. Ezek is beszéllék, kik fogattak el, és hogy Pest és Buda zűg; nem hiszik a mesét, s a dolgot csak a terrorismus

munkájának tekintik. Fáytól hallám, hogy az ynja testvérének férje, locumtenáris secretarius [helytartósági titkár] Fodor József, kit jól ismertem, magát Dormándházán, ipának Báró Sághy Mihálynak házában, keresztül lőtte s a Csósz-árkában temettetett. Ki vala küldve a tiszt hogy Fodort fogja el, s éjjel akara indulni. Fodor elébe terjeszté, hogy ő beteg; a hideg iszonyú; induljanak reggel. Éjjelig kártyáznak. A tiszt mélyen elalvék, Fodor kiillatott, s a kémény alatt szívének szegzé puskáját s halva dőlt el.

Szulyovszky és Tancsics szélén állának szekereiken, midőn én oda érkezém. Mindég hírek után vágyván, kértem Ehrensteint, térne be a Kávéházba velem, mert fázom. A Kemniczerébe, tehát, hol a hidra szokás menni, bemenék.

Szent-Iványi Benedek kir. fiscalis, Rátónyi Gábor, és egy ismeretlen, abba hagyák a kártyát, s épen házaikhoz akarának menni, midőn beléptünk. Szent-Iványi [p 0029] összecsólt, Rátónyi, ludasnak érezvén magát, nem. Ezt megvetéssel néztem. Én, ha ludas voltam volna is, megöleltem volna barátomat, fogva látván.

Tíz óra vala midőn csónakra tevének bennünket s párnaszákjainkat, s Budán a Duna vártaházában váránk a rendelést mellyükünk vitessék. A sok pór német serege dalla, éktelel. Én Regmecz olta csak pillanatokig aludtam, s itt eldőlék a sok német közt, s mély álom

nyoma le. A láрма egyszerre lecsendesedett, midőn a káplár meghozá a hírt, hogy Tancsics vitessék. Egy óra mulva Szulyovszky indult.

– Domine frater, sit forti animo, nihil fateatur [Öcsém uram, tegyen bátor lélekkel, ne fecsegen] – sugá nekem, midőn ment.

Engem tizenkét óra után ére a sor. Csikorgott kerekem a jeges hóban, midőn a vár dombján s az úczákon elmenének. Végre a franciscanusok klastroma előtt megállánk. Szekeremről hallám mint nyitják a zéarakat. Minden hatodik lépésre a folyosón más meg más katona, puskával, s fejét a fejt szűr kámzsájába burkolva. Kapitány Novák úrhoz vezettek, ki itt Sztáray – regementbeli főhadnagy Astleitnerrel és a két civilis commissarius-sal Kramerlauf és Bschérer Budai polgárokkal együtt viselé a felvigyázás terheit.

– Herr von Kazinczy – mondá Novák, nyájas arccal, – Sie müssen erlauben, dass man Sie visitiere; dies sit mir auf das strengste befohlen. [Kazinczy úr, meg kell engednie, hogy megmotozzák; szigorú parancsom van rá.]

Két közember letérdelt lábomhoz, s végig tapogatta egész testemet s minden ruhámat. Kivált zöld magyar mentém gallérát motozák nagy gonddal; jele, hogy valakinél kés vagy plajbász találtatott. Nadrágom céklaszínű, zsil-lém [mellényem] fehér, s mentémre egy vattával vastagon bélelt úgynevezett setétzöld Kutscherpelzet [kocsibundát] öltöttem fel, kiprémézve medvével.

Kazinczy Ferenc (1759–1831)

Érsemlyénben született 1759. október 17-én.

1788-ban Baróti Szabó Dáviddal és Batsányi Jánossal együtt megalapította Kassán a *Magyar Museumot*; Batsányi átírta Kazinczy tervezett előszavát, ezért irodalmi hármas szövetségük felbomlott; 1790-ben *Orpheus* címmel maga adott ki folyóiratot. 1788 és 1792 között ötször utazott Bécsbe. II. József halála után elveszti iskolafelügyelői állását.

1790. május 21-én Budán őrt állt a visszahozott korona mellett. 1791-től baráti kapcsolat fűzte Hajnóczy Józsefhez; 1794-ben Szulyovszky Menyhértől megkapta a jakobinus kátét. A nagykárolyi főispáni beiktatási ünnepélyen megismerkedett Szentmarjay Ferencel.

1794. december 14-én Regmecen őrizetbe vették, Budára vitték. 1795. május 16-án halálra ítélték; május 29-én királyi rendelettel kegyelmet kapott; ez bizonytalan ideig tartó várfogságot jelentett. Szeptember 26-án elszállították Budáról,

s megkezdődik hetedfél esztendeig tartó fogsága. 1795. október 7. és 1798. június 21. között Spielbergben, 1798. július 6. és 1800. június 30. között Kufsteinben, 1800. augusztus 25. és 1801. június 28. között Munkácson raboskodott. 2387 napi fogság után szabadul. Szabadulása után otthon élt családi viszályok, rossz anyagi körülmények közepette, megbélyegzett emberként.

1804. november 16-án házasságot kötött Sophie-val, gróf Török Zsófiával. Ezt követően Kázmérban és Érsemlyénben laknak. 1806. június 10-én Széphalomra költözött, önállóan gazdálkodott, de mindig tele volt adósággal, élete végéig gyötörték az örökösödési, családi perek. 1806-ban súlyos anyagi gondok miatt a sárospataki kollégiumnak adta el könyvtárát.

1808-ban, 1812-ben, 1815-ben újra Bécsbe utazott. 1814-ben a sátoraljaújhegyi református gyülekezet főgondnoka. 1816-ban Erdélyben tett utazást. 1820-tól

a Zemplén megyei levéltár rendezésére kapott megbízást; olykor gyalog kellett megtennie az utat Sátoraljaújhegy és Széphalom között.

1825-től részt vett Pesten a Magyar Tudós Társaság előkészítő munkálataiban; számítása ellenére nem választották titkárrá. 1828-ban találkozik az ifjú romantikusok vezérével, Kisfaludy Károllyal. 1830-ban a történettudományi osztály tagja. 1831 áprilisában hosszú útra indul, útleírásain dolgozik. A Felvidéken kolerajárvány dúl, közvetlenül a terület lezárása előtt érkezik haza Széphalomra.

1831. augusztus 23-án a kolerajárvány áldozata lett.

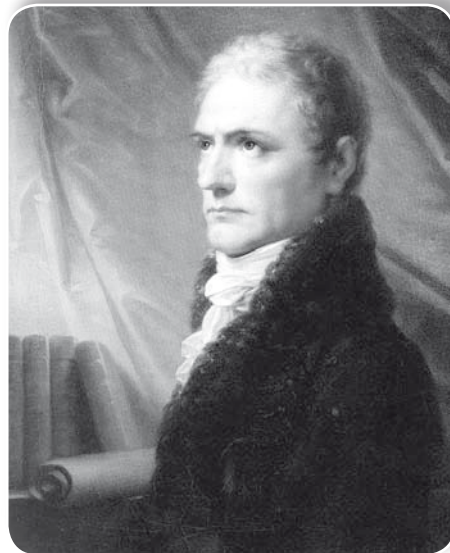
A *Fogságom naplója* kéziratát 1828-ban adta át Toldy Ferencnek. A mű elfogadásának pillanatától naplószerűen kíséri végig a 2387 nap eseményeit, a jakobinus per történetét, a mozgalom vezetőinek kivégzését, majd saját börtönéveit. Nemes Nagy Ágnes „*véka alatt tartott remekműnek*” nevezi Kazinczy börtönnaplóját.

Batsányi János

Tünődés

Jer már, jer egyszer, csillagos ég dicső
Fénnyel mosolygó asszonya! Jersze már,
Fájdalmim érzékeny tanúja!
Verd el az ég szomorú homályát.
Távul hazámtól; messze vidék sovány
Határit őrző vad havasok között;
S felhőkig-érő durva fogház
Rejtekből az egekre nézvé, n,
Óhajtvá várom megjelenésedet. –
És íme! jönnek kellemetes szelíd
Súgárid... Üdvöz légy, kegyes hold!
Könyveim árja között elázva
Áldlak, s köszöntlek. Csak te tudod nyögő
Szívem keservét; ah! egyedül te vagy
Még, a ki most is szánakodva
Nézzs le reám, s panaszimra hallgatsz.
Ím, elhaladván útja felét az ég,
Némulva fekszik s szendereg a világ.
Ím, nyugszik a természet is már,
S nyúgoszik övele minden állat.
Szárnyára kelvén, széjjel uralkodik
A csendes álmom: fekvé pihenteti
Földünknek elfáradt lakossit,

hogy kifogyott erejek megadja.
Ah! elkerül, és messze hagy engemet...
Sajnálja tőlem balzsama cseppjeit.
Csak boldogokhoz mégyen; és azt
Nézi, hová siet a szerencse.
Elcsendesedtek társaim is, setét
Szurdékaikban: nem merik átkozott
Órában épült zárhelyünknek
Felfakadó panaszos nyögéssel
Mély hallgatását félbeszakasztani.
Elcsendesedtek, – mint amaz óriás
Kőszikla-barlangjában a bölcs
S bátor Ulissz követői hajdan.
(Kik vagytok ah! s mely mostoha sors kemény
Tetszése kénstet titeket itt velem
Szenvedni? Melly isten haragja,
Melly vak eset hozza minket össze?)
Búsongva szállong ablakaink körül
A bújdosó szél; s terjedező hajam
Fürtét az arcámon lefüggő
Könybe keverve, tovább kovályog.
Így csak te vagy még, csak te vagy, a kinek
Mondhassa vérző szíve gyötrelmeit

E szenvedő, kit sorsa kínos
Terhe alatt elepedve szemlélsz.
Mit látok? Itt hagysz újra te is? Kegyes
Vígasztalóm! itt hagysz-e te is megint?...
Kell menned ah! s nem tarthatod meg
Gyors kerekét siető kocsidnak.
Folytasd, szelíd hold, pályafutásodat;
Enyhítsd nememnek bánatos éjjelét.
Tűrj, halhatatlan lélek! Eljő
Néked is a kiszabott idő; tűrj,
Míg földi pályád végihez érkezel.
Vesd félre már bús gondjaidat, s remélj.
Ismér az ég!... Megszán, s kiszólít
E hazug és csapodár világból.
(1795)

A rab és a madár

Dulci laborum decipitur sono.
Horatius

Te cifra kis madár!
Miért hagyád el már
Elméti kecségető,
S a búbán elmerült
Gyötrelmes árva szívet
Veszélyes aggodásból
Édesdeden serkentető
Érzékeny éneked?
Vagyis – mivel köszönjem én neked,
Hogy bús magánosságomban
meglátogatsz?
S hogy (a mit embertől szívem hiába vár!)
Vígasztalást és kedvet adsz?
Ékes szavú, szép tollú, drága kis madár!
Mivel köszönjem én meg ezt neked?
Fel-felrepülsz rostélyos ablakomra:
Bízást előmbé állsz,
S úgy kandikálsz
Majd bévasalt szűk rejtekembe,
Majd elfogyó sovány
Ábrázatomra,
S vígasztalásidért
Hálát mosolygó bánatos szemembe.
De nemsokára

Tőlem megint elválsz!
S a búnak e felhőkig-ért
Boldogtalan lakóhelyéről
Szárnyadra kelvén, újlag leszállsz
A vár fokára,
Vagy még tovább ama
Sebes folyónak zúgó partjain
Büszkén emelkedő bokros halomra;
S onnan, szokott örvendezésed
Kellős, verőfényes hegyéről,
Onnan tekintgetsz fel homályos ablakomra.
Ott hangzik újra kedves éneked
A fenyvesek tollas polgárainak
Bút gondot elfelejtető,
S a várásokban fonnyadó kevély halandók
Szemet-csaló tündér hivatásánál
Százszorta méltóbb, boldogabb, s szebb
életéről!
Ott hangzik édes éneked
A halmok, erdők, völgyek, s tér mezők
Szárnyas lakossinak
Önként jövő, szünetlen változó,
Mindenkor új, mindenha víg,
S mindég örömmel teljes ünnepéről!
Ott hangzik, ott zeng éneked
Az e kerek föld birtokánál,

A széles e világ
Minden javánál
Kíváncsib, áldott szabadság
Meg nem becsülhető nagy érdeméről!
Boldog kis állat! ártatlan, szabad lakossa
Ezen magas hegyek homályainak!
Víg hirdetője,
Szíves vígasztalója
Nagy alkotód jószágainak!
Te szép, te kedves kis madár!
Édes enyhítője,
Egyetlen egy vígasztalója
Elbágyadtott lelkem fájdalomnak!
Mivel, mivel köszönjem én neked
Elmétem-ébresztő gyöngy éneked?
De íme! már meg itt hagyott...
Meg visszatérem
Az esti szellők gyenge szárnyain
Előbbi múltóhelyére,
Túl a folyónak partjain
Ama bokros halomra; – s ott,
A nyári dísziből kivetkező
Kis fának özvegy ágain,
Ott áldja, ott
Köszönti
A nyugalomra költöző

Arany-hajú szelíd napot;
Ott önti
Gyönyörködésre kísztó mennyei
Kis torka fodros éneket,
S hangokra-olvadott szebb érzeményei
Messzére hajtanak minden bút, bánatot,
Tornyunkra felható édes lehelletit
Enyhülve szíjják bé sokat-túrt szíveink,
S dobogva hajlanak le víg dombjának

a völgy

Árnyékos öbliből
Felénk koválygó lágy szellőihöz;
És, felfohászkozván
Megilletődött lelkeink
A szenvedők el nem feledkező
Irgalmas atya székihez,
Kebünkbe hullanak le könnyveink!...
Elhallgatott: s majd ágról ágra száll,
Majd újra nagy-büszkén megáll;
És, mintha tudná,
Hogy szíveink érzésivel
Kényére játszik,
S hogy édesen mulattató
Szép énekéért
Méltán magasztaltathatik,

Fülevé néz mindenfelé, s kérdezni látszik:
Ha tetszik-e?
S kitől miként hallgattatik?
De néma csendesség uralkodik
Már mindenütt; s hallgat, figyelmez a vidék
Körül-belől.
Csak a feleslő visszahang fondorkodik,
Csak ő cseveg, s ingerli még
A messze kösziklák felől.
Bámulva bámul és álmélkodik
E táj kis Orfeussa szép szaván
Még a folyó is, – csendesebben
Hajtván bolyongó hajkait
A vár alatt,
S nem oly igen sietve,
Nem oly zajogva dúlván partjait,
S a kőfalat.
Zengj még tovább! zengj, ó kegyes
Kis énekes!
Enyhítsd árva szívemet,
Enyhítsd ah! s felejtse el velem
Határt nem érhető keservemet.
És íme zeng!... De mely szokatlan,
Mely új erővel hangzik ezüst-szava?
Mint éled ah! s mely ellenállhatatlan

Vígságnak indul minden a partok körül!
Miként örül,
Miként süvít az ő
Hatalmas énekének
Hegy, völgy, mező!
Mely víg öröme gerjedének,
S miként felelgetnek mindenfelől neki
A szirtos oldalú hegyek
Láttatlanul enyelgő gyermeki!
Téged, szabadság! tégedet énekel.
Nincs szíved, ember! hogyha nem érdekel;
Ha fel nem indíthatnak édes
Hangjai zengedező szavának –
Megbáboló kedves szavának,
Mely által új
Életet ad az egész tanyának!
Áldás reád,
Ó édes
Kis énekes!
Áldás reád!
Ne ártsanak néked soha
E vad vidéknek éhes ölyvei!
Ah! el ne érjenek téged soha
Kegyetlen üldöződ vérengző körmei!
(1795)

Kedves Olvasó Tanulók!

Ha mai Gyöngyhalász rovatunk témáját szeretnénk meghatározni, akkor azt mondhatnánk Kufstein-irodalom. Kufstein a Habsburg-birodalom egyik leghírhedtebb börtöne volt. Számos ismert politikai fogoly, köztük magyarok és írók, művészek töltötték itt büntetésüket, mert olyan oldalra – leginkább a Magyarországon önállóságáért, a népek igazságáért harcolók csoportjába – álltak, amelyet üldözött a hatalom. Batsányi János és Kazinczy Ferenc Baróti Szabó Dáviddal együtt alapította meg az első magyar irodalmi folyóiratot, a Magyar Museumot 1788-ban, eltérő nézeteik miatt azonban hamarosan elvált az útjuk; Kazinczy Ferencről szóló mellékletünkben olvashattok a konfliktus mibenlétéről. Kazinczy Orpheus néven alapított másik lapot 1790-ben. A sors ironiája, hogy 1795-ben mindeketten ugyanoda kerültek: Kufsteinbe. Mindketten kapcsolatba kerültek ugyanis Martinovics Ignác köztársasági mozgalmával, ami magyar jakobinus mozgalom néven maradt fenn. Kazinczy majdnem hét évet, Batsányi, akire nem sikerült rábizonyítani részvételét, de elítélték az eljárás során mutatott radikális magatartása miatt, egy évet töltött Kufstein falai között. Irodalmi hozadéka a dolognak, többek között Kazinczy Fogságom naplója (1828) című emlékirata és Batsányi csodálatos elégiáinak csokra, ami Kufsteini elégiák címen maradt fenn irodalmi köztudatunkban.

Kufstein Ausztria Tirol tartományában helyezkedik el. Az Inn folyó völgyében, a Kaisergerbirge hegység nyugati lábánál, Németország határán található.

A Császár-toronyban (Kaiserturm), amely 1518 és 1522 között épült, több magyar fogoly is raboskodott: Kazinczy Ferenc 1799–1800-ban (2-es cella); Teleki Blanka grófnő 1853–1856-ban (2-es cella); id. Wesselényi Miklós 1785–1789 között (5-ös cella); Szentjóbi Szabó László költő 1795-ben (7-es cella); Gaál György református lelkész 1850–1856 között; Rózsa Sándor 1859–1865 között (13-as

cella; falfestmény róla, 1916-ból); Haubner Máté evangélikus szuperintendens (püspök).

A magyar állam emlékkiállítás rendezett be a 10-es cellában.

A fenti adatokat kiegészíthetjük a Marseillaise-fordító Versegly Ferenc nevével, aki az ismert szabadság-dal (ma a Franciaország himnusza) fordítása miatt, azaz a radikális eszmék (a forradalmi káték) terjesztéséért került 1795-ben ugyancsak börtönbe; halálát ítéletét változtatták kilencévi várfogságra, amelynek egy részét ugyancsak Kufsteinben töltötte le.

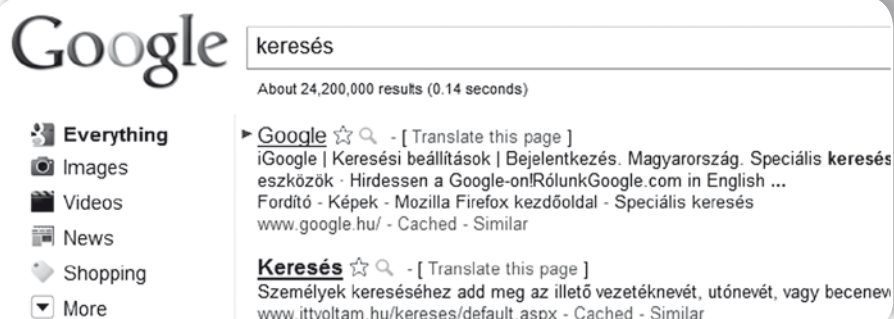
Mai rovatunkban Batsányi két kufsteini versét, illetve Kazinczy naplójának azt a részletét olvashatjátok, amelyben elfogatásának körülményeit írja le.

Sok érdekes adat, fontos momentum olvasható ki ezekből a szövegekből és mellékletekből.

Kellemes olvasmányt, élménydús irodalomértést! Írjátok meg, mire figyeltetek, milyen mozzanatok keltették fel érdeklődésedet, milyen képek hatottak rátok leginkább a szövegek olvasásakor!

Bence Erika

A nagy Google-teszt

Mindenki használja, de sokakat megijeszt az általa gyűjtött hatalmas anyagmennyiség. Vajon tényleg szükség van a Google-ra az internetes kereséshez, vagy vannak használható alternatívák?

Úgy érzed, hogy a Google kémkedik utánad? Nincs min csodálkozni: kevés olyan vállalat van még, ami ennyire odafigyelne arra, amit a weben csinálunk. Az óriáscég a kaliforniai Mountain View-ban mindent tud rólnk: hogy miket írunk leveleinkben, milyen filmeket szeretünk, merre lakunk, és hogy néz ki a házunk – na és persze, hogy mire vagyunk kíváncsiak az interneten. Ennek ellenére sem férhet kétség hozzá, hogy a Google a legnépszerűbb kereső, legalábbis a piaci részesedése alapján. Vajon jogosan? Nagy komputerlapok összehasonlítottak több keresőmotort is (a Google mellett a két nagy versenytársat, a Yahoo!-t és a Binget vizsgálták meg) – mindegyiken több száz keresést végeztek, többféle felhasználói profillal. Azért, hogy megtalálják a legjobb keresőt, elemezték a találatokat, a találatlista használhatóságát, a keresés testreszabhatóságát – mindehhez pedig igénybe vették a SirValUse Consulting szakértőinek segítségét is.

Az első keresés trükkös: a keresett kifejezés éppen a „keresés” – érdekes módon ezen a területen a tesztelt oldalak mindegyike gyanúsan szerény. A legkevésbé a www.google.hu az, ő ugyanis az ötödik találatként hozza csak saját magát, míg a Yahoo és a Bing az első lappon meg sem említi önmagát. Az előbbi a hetedik találatként a Google magyar oldalát adja vissza, míg az utóbbi csak a második oldalra sorolja be a legnagyobb versenytársat. Az első oldal nagy részét meglehetősen irreleváns találatok foglalják el, például fórumok keresői.

Vajon megbízhatunk-e ezek után a keresők találatában, hiszen még saját magukat sem képesek felajánlani, ha netes keresést akarunk végezni?

Keresés a neten: tűt a szénakazalban

Tény, hogy a „keresés” szóra végzett keresés csak egy a napi sok százmillióból, amit a Google-nak ki kell szolgálnia. Ennek a hatalmas mennyiségnek ráadásul ötöde új keresésnek

tekinthető, azaz ilyen keresést ezelőtt még nem végzett senki. És ez még csak nem is az egyetlen feladat, amivel a motornak meg kell birkóznia – ott van még az a 20 milliárd internetoldal is, amit át kell fésülni a megfelelő információért. A felhasználó pedig elvárja, hogy pontos találatot kapjon, hogy minél gyorsabban és lehetőleg az első, esetleg a második találati oldal eredményein belül meglegyen az a bizonyos tű. Óriási feladat.

Ennek a felhasználói érdeklődésnek a kielégítésével kapcsolatban állítja a Google azt, hogy céljuk „a leggyorsabb és legpontosabb keresési eredmények előállításá”. Ennek érdekében a keresőmotor körülbelül 200 jellemzőt analizál minden weboldal esetében, amelyeket aztán a gondosan titkolt Google-algoritmus alapján rangsorolnak. Egy adott oldal népszerűségére befolyással van a rá mutató oldalak száma, ezen oldalak saját népszerűsége és helyzetük a webhelyen belül, valamint annak is jelentősége van, hogy a keresett kifejezés a szövegben, a címben vagy a metaadatok között található. Mindennap egy-két esetben a Google ráadásul még változtat is a paramétereken, hogy optimalizálja a keresési algoritmus működését.

Ez elméletben azt jelenti, hogy a leginkább releváns információkat tartalmazó oldal a találati lista első helyén található – a gyakorlatban azonban ez ritkán van így, az első helyet ugyanis a népszerű nagy oldalak – például a Wikipédia – foglalják el. Ezeket rengeteg információ található, de sokszor sokkal többet tudhatunk meg az eldugott kis webhelyeken.

Keresőoptimalizálás: mindent vagy semmit

Egy egész iparág köszönheti létét a Google listájának – az úgynevezett SEO-val (Search Engine Optimization, azaz keresőoptimalizálás) foglalkozó cégek feladata, hogy az általuk kezelt weboldalakat a Google találati oldalainak minél előkelőbb helyére juttassák el. Ez nem egyszerűen a hírnév miatt érdekes, hanem komoly anyagi vonzata is lehet, hiszen sok oldal esetében a látogatók nagy hányada, sokszor több mint fele a Google segítségével érkezik.

Mivel pedig a felmérések szerint a látogatók az első találatra tízszer gyakrabban kattintanak rá, mint az ötödikre, és a találati lista harmadik oldalára már csak minden tizenharmadik ember látogat el, egy jó helyezéssel megsokszorozható a látogatószám, és vele a bevétel is.

A SEO módszerei között legális és kevésbé legális eljárások is megtalálhatók – az utóbbiak használatával pedig azt kockáztatjuk, hogy weboldalunkat a Google kizárja a találatok közül. Ez pedig komoly veszéllyel jár, hiszen például egy internetes áruház forgalma teljesen el is apadhat, ha soha nem bukkannak rá a vásárlók (akik egyébként maguk is kárt szenvednek, hiszen nem találkoznak a nekik készült speciális ajánlatokkal). Arról, hogy mely trükkök megengedettek, és melyek nem, a Google webmestereknek készült dokumentumaiból tájékozódhatunk. Akik ez alapján dolgoznak, nem kerülhetnek bajba, akik viszont rejtett szövegekkel, más oldalakról átmásolt részletekkel vagy pénzen vásárolt linkekkel dolgoznak, retteghetnek a kereső haragjától.

Ha valaki lebukik ezek alkalmazásával, különböző mértékű büntetésekre számíthat, a legkomolyabb, hogy törlik az oldalt a Google indexéből. Amennyiben az oldal üzemeltetője korrigálja a hibákat, kérvényezheti a felülvizsgálatot, ez azonban csak alapos indokkal lehetséges, és az egész folyamat hónapokat vehet igénybe.

A Google az index minőségét megőrizendő rendkívül szigorú – a feltört és kártevővel fertőzött oldalaknak sincs kegyelem, ezek is kikerülnek a listából, bár néha előfordul, hogy mire ez megtörténik, addigra már többen eljutnak ezekre a veszélyes helyekre. A Websense Security Labs szerint 2009-ben a keresési találatok körülbelül 13,7 százaléka mutatott ilyen oldalakra.

A feltört webhelyek üzemeltetői könnyebben visszakérülhetnek az indexbe, mint az illegális SEO-val próbálkozóak – nekik csak bizonyítaniuk kell, hogy eltávolították a káros kódokat. Az illegális keresőmotor-átverés tiltása és üldözése azonban csak egyik része annak, amivel a Google a találatok minőségét biztosítja.

A cég számára ennél is fontosabb annak a megértése, hogy a felhasználó valójában mire is keres, amikor egy szót vagy kifejezést használ. Aki például a keresősorba azt írja, hogy Golf, kereshet az autómódellre, a sportra vagy a tengeri áramlatra is – a Google nem tudja, melyikről van szó, így valamennyire ki kell listázni a találatokat. Mivel a keresőóriás szeretné csökkenteni a téves találatok számát, a felhasználóról elérhető rengeteg plusz információ segítségével igyekszik növelni a pontosságot. A legnagyobb segítséget a keresőoldal országszintű domainje jelenti (.hu, de vagy éppen .com), ami rögtön megszabja, hogy mely nyelveken és mely földrajzi területekről elérhető eredményeket sorolja előre az oldal. A 193 ország nagy részéből, 181-ből saját domain alatt érhető el a Google, és ez a keresési algoritmust is befolyásolja.

```
lennert_géza@lftmedia[1]
lennert_géza@lib-art[1]
lennert_géza@libero[1]
lennert_géza@libri[1]
lennert_géza@linkcenter[1]
lennert_géza@linuxhogyanok.blogspot[2]
lennert_géza@litera[1]
lennert_géza@live.chess[2]
lennert_géza@live[2]
lennert_géza@liveperson[1]
lennert_géza@liveperson[2]
lennert_géza@login.eso[1]
lennert_géza@login.live[1]
lennert_géza@lomography[1]
lennert_géza@lumu[2]
lennert_géza@lvar[1]
lennert_géza@m.webtrends[1]
lennert_géza@m.webtrends[2]
lennert_géza@m.webtrends[3]
lennert_géza@m1.webstats.motigo[2]
lennert_géza@m1.webstats.motigo[3]
```

Információ: a felhasználó ismerete

Egy másik kiegészítő információ, amely a keresett kifejezéssel együtt megérkezik a Google központjába, a felhasználó IP cím, ami lehetővé teszi pontos tartózkodási helyének meghatározását, és állandó IP címek esetében a korábbi keresések és linkek azonosítását. A nem állandó IP cím esetében ugyanezt szolgálják a sütit, az így szerzett adatokat pedig egy adatbázisfájl tartalmazza. Túl nagy hatást azonban ne várjunk ezektől a személyes adatoktól – összehasonlítottunk egy teljesen „szűz”, frissen telepített és anonimizáló proxy mögött tartózkodó gépről és egy régóta használt rendszerrel indított keresést, és alapvetően ugyanazokat a találatokat kaptuk mindkét helyen (kivéve a lokalizált tartalmat). Nagyobb változásokra számíthatunk, ha belépünk Google-fiókunkba, és úgy keresünk – ekkor a motor jobban figyel arra, hogy milyen linkekre kattintunk általában, és a későbbi találati listákon előrébb helyezi őket.

A Google-nak szüksége van ezekre a felhasználóhoz köthető adatokra ahhoz, hogy optimalizálja a keresési eljárást, és egyre pontosabb, az adott felhasználó számára relevánsabb találatokat adhasson. Múlt év májusában a cég komoly tesztek után változtatott például a keresőoldal kinézetén. Ez az új oldal már a találati oldalon is elérhetővé teszi a szűrést, és a kategóriák kiválasztását. Ennek köszönhetően a Google megőrizte elsőbbségét mint a legjobban kezelhető keresőmotor.

Az egyelőre magyarul nem érhető Bing és Yahoo! (hogy ezekből mikor készül el a lokalizált változat, még nem tudni) ebben a versenyszámban nem is rúg labdába, de ha a nyelvi korlátokat figyelmen kívül hagyjuk, akkor is a Google-é az elsőbbség a találatok minősége alapján. Egy terület van, ahol a Bing, úgy tűnik, komoly fenyegetést jelenthet a piacvezetőre nézve, ez pedig a kép- és video-keresés, amely a Microsoftnak határozottan jobban megy.

Felhasználói adatok: a kereső monopóliuma

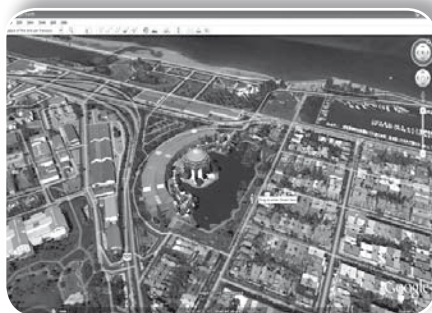
A Google keresőmonopóliuma tehát a találatok minőségét alapul véve megérdemelt-

nek mondható. Ugyanakkor a cég mérete és kizárólagossága már önmagában veszélyt jelenthet. Sok kritikus szerint egy ekkora szervezet a felhasználó adatokat olyan módon képes összekötni, ami komoly hatalmat jelenthet. Ugyan a legtöbb szolgáltatása (így a keresés is) ingyenes, a vállalatnak mégis pénzt kell valahogy keresni – mi pedig egy olyan valutával fizetünk, ami jóval stabilabb a pénznel: a saját adatainkkal.

A végtelennek tűnő körfolyamat során a Google azért gyűjti ezeket, hogy még inkább személyre szabott hirdetéseket mutathasson nekünk. Ilyen hirdetésekből származik bevételének 95 százaléka. A Google-nak azért (is) szüksége van erre a pénzre, hogy legyen miből fejlesztenie, így javítani a keresési eredményeken, és megőrizni a piaci pozíciót is – ennek segítségével pedig további információkat gyűjthessen be. A Google-féle hirdetések nemcsak azért működnek, mert személyre szabottak, hanem azért is, mert a megfelelő keresési találatok közé vannak beillesztve. De egyáltalán szabad a Google-nak ilyet csinálni? Egyes vélemények szerint nem: bizonyos országokban ugyanis tiltják a felhasználói adatok ilyen célú összekapcsolását, más helyeken pedig csak a jogvédők tiltakoznak. Tény, hogy az utóbbi időben a Google sokszor az adatvédelemmel kapcsolatos támadások célpontjává vált. Elsőként a Google Earth fotorealisztikus szolgáltatásához, a Street Viewhoz képeket készítő autókat állították le több európai országban, mert a cég nem tudta kellő megbízhatósággal igazolni, hogy a képeken látható személyek felismerhetetlenek maradnak, kicsivel később pedig a Buzz nevű, szerencsétlen módon levezényelt indítású szolgáltatás borzolta fel a kedélyeket azzal, hogy kéretlenül megosztotta a felhasználók címjegyzékét és más privát adatait. A legújabb, az eddigieknél súlyosabb adatvédelmi problémát a Street View képeit készítő autók nem dokumentált „szolgáltatása” okozta: kiderült, hogy ezek a városokat járva a jelszóval nem védett WiFi hálózatokról rengeteg adatot, köztük érzékeny, személyes adatokat is lementettek.

Adatszörny: ijesztgetés vagy taktika?

Jelenleg a legnagyobb ellenállás a német állam részéről tapasztalható a Google adat-

kezelési gyakorlatával szemben. Ugyanakkor a Google egyes volt alkalmazottai szerint a veszély kisebb annál, mint aminek látszik: a különféle forrásokból származó adatokat tartalmazó adatbázisok külön vannak tárolva, a hatalmas adatéhség pedig a legjobb keresési eredmények iránti igénynek megfelelően.

Ezen találatok számára létfontosságú a felhasználók gépein tárolt süti, amelyet a böngésző helyez el a merevlemezre. Minden süti egy egyedi azonosítót tartalmaz, ami az IP címmel és a keresésekkel együtt azonosíthatóvá teszi a felhasználót. Egy másik süti tárolódna a keresőoldal beállításai. Ha a felhasználó újra belép a Google oldalára, a szerver kiolvassa a süti tárolt azonosítót, megkeresi az adatbázisban a hozzá tartozó adatokat, majd elküldi azokat a böngészőnek, hogy az előtte ülő ember mára megszokott, általa beállított oldalt láthassa. Természetesen a Google csak arra képes, hogy a böngészőt és a számítógépet azonosítsa, a felhasználó személyét nem tudja beazonosítani – hacsak nem lépett be a Google fiókjába.

Felhasználói adatok: törlés vagy anonimizálás?

Miközben a Google sütije két évig érvényes (a Yahoo esetében ez 27 év), az IP címet 9, a sütikben tárolt azonosítót pedig 18 hónapig tárolja a cég a szerverein. Ez után az idő után az adatokat a Google „anonimizálja”, azaz megszünteti az összekapcsolásukat, ám nem törli őket. Az EU adatbiztonsággal foglalkozó szervezetei élesen kritizálják az efféle gyakorlatot, és azt javasolják, hogy legkésőbb hat hónappal a keresés után a teljes adathalmazt törölje a Google. Ezért is örülnek a Yahoo bejelentésének, hogy 2010 közepétől 90 napon belül törlik az IP címeket és a süti azonosítóit.

Egy érdekes alternatíva az Ixquick keresőmotor, ami egyáltalán nem használ egyéni azonosítókat, nem tárolja az IP címeket, és a keresett kifejezéseket is törli 48 órán belül. Úgy tűnik azonban, hogy a nagy anonimitásnak megvan a hátulütője: a szolgáltatás által adott találatok minősége igencsak elmarad a Google mögött.

A Google tudása rólunk tehát ijesztő, de egyelőre felesleges ezért aggódnunk – sokkal nagyobb veszélynek vagyunk kitéve az olyan közösségi oldalakon, mint amilyen a Facebook: itt sokkal szorosabb az adatok és a felhasználók összekapcsolása, ráadásul a megadott adatok is személyesebbek.

Az, hogy a Google segít-e nekünk szolgáltatásaival, vagy csak kémkedik utánunk, egyelőre hit kérdése marad. Ugyanakkor tény, hogy rengeteg alternatív keresőmotor áll rendelkezésünkre, de nincs mit tenni: ha a legjobb találatokra vágyunk, ma a Google az, aki ezeket biztosítani tudja.

Sólyom (III. 21.–IV. 19.)

Napjaidat állandó feszültség övezi, hiszen minden pillanatban készen kell állnod arra, hogy lecsapj a kínálóko lehetőségekre. Rendkívüli megfigyelőképességednek köszönhetően rögtön felismered az adott helyzetekben rejlő lehetőségeket. Kedveled a szabadságot, minek következtében igen nehéz befolyásolni téged. Nagy hibád viszont, hogy sokszor hirtelen döntesz, és nem gondolod át alaposan a dolgokat. Ráadásul a folyamatos feszültség és stressz idővel az egészségi állapotodra is negatív hatással lehet. Ám mindezzel nem sokat foglalkozol, hiszen ösztöneidre hallgatsz, és nem mérlegeled a következményeket.

Hód (IV. 20.–V. 20.)

Minden erőddel azon vagy, hogy megőrizd a régi, jól bevált dolgokat. Az újítások idegenek számodra, ráadásul kiközösítenek az egyensúlyodból. Ha elhatároztál valamit, azt bármi áron véghezviszed. Lételemed a biztonság, a stabilitás és a precízió. Soha nem adsz ki a kezedből félmunkát. Bármilyen feladatot nyugodt szívvel rád lehet bízni, mert kiszámítható vagy, és a tökéletességre törekszel. Ösztöneid rendszerint azt súgják,

tartózkodnod kell az újdonságoktól és a számodra ismeretlen dolgoktól – te pedig legtöbbször hallgatsz is rájuk. Pedig időnként figyelmen kívül hagyhatnád óvatosságra intő megérzéseidet, mert így izgalmas kalandokról maradhatsz le.

Szarvas (V. 21.–VI. 20.)

A Szarvasra jellemző kíváncsi és felfedező természetednek köszönhetően minden érdekel, ami egy kicsit is eltér az átlagtól, nem szokványos. Ugyanakkor, mivel nem vagy túl kitartó, ismereteid legtöbbször felületesek. Gyakran száguldasz mozgékony energiabombaként a világban. Könnyen feltalálod magad a nem várt helyzetekben, és éppen ezért a társasági élet központi figurája lehetsz. Ösztöneid azt súgják, az élet lényege, hogy mozgásban maradj – és te tartod is magad ehhez, minden körülmények között. Hibád viszont, hogy külső korlátozás hatására nem tudod az elvárt teljesítményt nyújtani.

Harkály (VI. 21.–VII. 21.)

Jellemző rád, hogy vagy szeretsz valakit, vagy gyűlölsz. Nálad nincs arany középút. Állandó hangulatváltozásaid miatt sokszor kiszámíthatatlan, önző és akaratos vagy, ám mindezek ellenére a munkádban nem vágysz vezető pozícióra. Inkább a család az, ami téged foglalkoztat, és foggal-körömmel ragaszkodsz hozzájuk – még a legnehezebb helyzetekben is. Párkapcsolatodban és munkádban is kitartó, odaadó és legfőképpen hűséges vagy. A Harkályra jellemző módon ösztönösen vonzódasz a társasági élethez, mégsem tudod kinyilvánítani őszinte érzéseidet a számodra fontos emberek iránt. Ha mégis sikerül, azt rendszerint cselekedetek formájában teszed.

Lazac (VII. 22.–VIII. 21.)

Olyan jól ellavírozol a problémák mellett, hogy azt tanítani kellene. Mindenből megtalálod a kiutat, soha nem esel pánikba. A külsőre is sokat adsz, hiszen fontos, hogy mit gondolnak rólad mások. Életedet felnőtt korodban arra teszed fel, hogy a családnak megtegyed az anyagi biztonságot, és amit a fejedbe vettél, azt véghez is viszed. Hibád, hogy sikereid által arrogánssá válhatsz, és fejedbe szállhat a dicsőség. Ösztöneid azt súgják, hogy a boldog élet záloga a pénz, így a meggazdagodás érdekében sok mindenre hajlan-

dó vagy. Vigyázz azonban, hogy meddig mész el. Fontos, hogy meghúzz egy határt, amihez aztán ragaszkodsz is.

Barnamedve (VIII. 22.–IX. 21.)

Jó szervezőképességed és reális látásmódodból kifolyólag kimondottan alkalmas vagy vezető pozícióra – bár rendszerint nem törekszel ennek elérésére. Bátor és védelmező tulajdonságaid miatt családod nyugodt szívvel rád bízhatja a döntéseket. Mindent alaposan megtervezel, ám, ha nem várt dologgal találod magad szemben, az könnyen elbizonytalaníthat. Ösztöneidre hallgatva sokszor igyekszel elérni, hogy nélkülözhetetlenné válj a környezeted számára. Ilyenkor viselkedésed mögött szereteténység húzódik meg. Jobban tennéd, ha elhinnéd, hogy akkor is keresik majd a társaságodat, ha nem fűződik hozzá önös érdekük.

Holló (IX. 22.–X. 22.)

Ismerd meg ösztöneidet!

Az indiánok megérzéseik és ösztöneik segítségével boldogulnak az életben. Horoszkópunkból megtudhatod, te milyen képességekkel rendelkezel. Sok más népcsoporthoz hasonlóan Észak-Amerika őslakosai is megalkották a maguk zodiákusát. Az indián horoszkóp – a nyugatihoz hasonlóan – 12 jegyből áll. Ismerd meg, melyik állat jegyében láttad meg a napvilágot, és milyen ösztönök, vágyak befolyásolják életedet!

Az indián kultúrában a Holló örvend a legnagyobb tiszteletnek, mivel képes bármilyen zord helyzethez alkalmazkodni. Ha ebben a jegyben születél, kitartásod szinte emberfeletti. Társaságban érzed jól magad, a magány elpusztít, így mindig társaszkedésre törekszel. Az életedet a harmóniára és az egyensúlyokra építed. Ösztöneid gyakran azt súgják, egyedül kevés vagy, ez azonban elősegítheti a kapcsolatfüggés kialakulását. Vigyázz, ne keresd senki társaságát pusztán azért, hogy elkerüld a magányt, és párban lehess. Várd ki azt, aki megérdemel téged!

Kígyó (X. 23–XI. 22.)

Tekintélyt és fegyelmet parancsoló jegy a Kígyó. Az új dolgok iránt mindig nagy érdeklődést tanúsítasz, az eltervezett feladatokat pedig biztosan véghez is viszed. Viselkedésed sokszor kiszámíthatatlan, és a hirtelen indulataiddal félelmet kelthetsz másokban. A kompromisszumokat ki nem

állhatod, inkább máshogy gondolkodsz, csak te legyél a nyerő személy. Elszántságod néha emberfeletti teher lehet számodra. Időnként próbálj ellentmondani az ösztöneidnek, és ne legyen minden percben a teljesítmény és a siker elérése az elsődleges. Lelki harmóniád és a boldogság megőrzése érdekében pihenj és lazíts kicsit.

Bagoly (XI. 23.–XII. 21.)

A bagoly minden kultúrában a bölcsességet és a tudást jelképezi. Indián jegyednek köszönhetően te is nagy tudással rendelkezel, kedveled a vitát, szeretsz érvelni, és társaságban bebizonyítani, hogy te vagy az okosabb. Ugyanakkor nem jellemző rád sem a higgadt viselkedés, sem a megfontoltság. Ösztöneid mindig a függetlenség és a szabadság irányába hajtanak. Így gyakran előfordul, hogy hirtelen megunsz valamit, továbbindulsz, és új kihívásokat

HOROSZKÓP

keresel. Szinte lehetetlen téged röghöz kötni, nem szereted, ha megmondják, mit tegyél.

Lúd (XII. 22.–I. 19.)

Az indián horoszkóp jegyei közül te rendelkezel a legnagyobb kitartással, szinte bármilyen komoly változtatásra képes vagy. Ám előtte alaposan megtervezed mindent, energiádat pedig beosztod, nem pazarolsz. Sokoldalúságod teret enged az újnak, aminek te már előre látod a kimenetelét. Gyakran szigorúnak tűnsz, pedig csak az alaposságra figyelsz. Ösztönösen törekszel rá, hogy a világnak minél nagyobb szeletét ismerd meg. Szívesen barangolsz be ismeretlen vidékeket – mind szó szerinti, mind átvitt értelemben. Ha pedig megtalálod a helyed a világban, a belőled áradó kiegyensúlyozottságból másoknak is jut majd: boldogságot sugárol magadból.

Vidra (I. 20.–II. 18.)

Igazi forradalmár vagy, aki állandóan lázad, és keresi a dolgok jó oldalát. Intellektuális alkatként kiváló és alaposan átgondolt tanácsokat adsz. Szereted a kalandokat és a kihívásokat, nem félsz az ismeretlentől. A változás lételemed, ha azonban szerelmes vagy, akár az állandóságot is vállalod. Ösztöneidre hallgatva világeletemben a kreatív megoldásokat keresed. Nemcsak a saját sorsodon akarsz ily módon könnyíteni, annak érdekében is mindent elkövetsz, hogy környezetet – ha csak egy kicsivel is, de – jobbá tedd. Mentalitásodnak köszönhetően rengeteg barátod van.

Farkas (II. 19.–III. 20.)

Vagy félnek tőled, vagy te félsz mindentől és mindenkitől. Ez a furcsa kettősség végigkíséri a mindennapjaidat. Azonnal megérzed, hogy kit hogyan lehet befolyásolni, és milyen hatással vagy rá – ezt az érzékedet sokszor ki is használod. Amennyire elszánt és céltudatos vagy, annyira tudsz rosszindulatú is lenni. Ösztöneid érzéseidet nehezen mutatod ki, úgy véled, ezzel gyengévé válsz. Igényled a magányt, hogy nyugodtan átgondolhasd életed dolgait. Ösztöneid a végletes viselkedésminták irányába űznek. Egyfelől rendkívül kedves és érzékeny vagy, másfelől azonban a hatodik érzékedet sokszor arra használod, hogy bánts a környezeted.

Social Network – A közösségi háló

– David, mi késztetett arra, hogy az új évszázad egyik legforradalmibb találmányáról mozifilmet készíts?

– Tudod, minden kornak megvannak a maga lángelméi, akik nagyot tudnak fordítani a világ kerekén. A legtöbbjüknek nincs szerencséje, mert a környezetük nem érti meg őket, ellenáll mindazzal szemben, ami új. Ez a Mark leült a számítógépe elé, és egy új ötlettel állt elő. Megszületett az első közösségi oldal, s az, ami a Harvard egyetem kollégiumi szobájából indult, eljutott a világ legtávolabbi szegletéig, kommunikációs forradalmat idézett elő, átalakítva az emberiség közösségi élményét. Hat év elmúltával Mark a világ legfiatalabb milliárdosa lett. Ennek a srácnak sikerült, életpályája mozifilmet érdemel, így azonnal ráharaptam a „témára”.

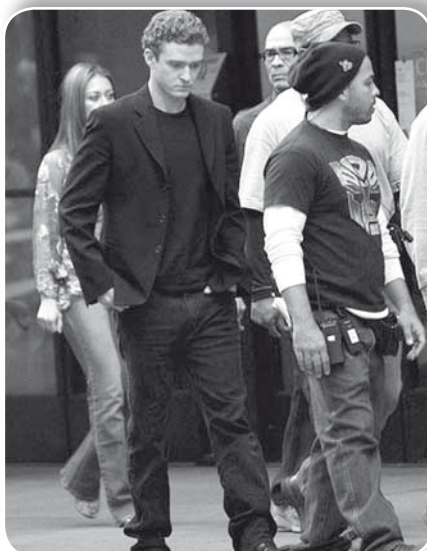
– Mit kell tudnunk erről a Markról?

– Egy októberi napon, 2003-ban Markot faképnél hagyta a barátnője. A srác sértetten és nagyon dühösen a szobájába vonult, és elhatározta, hogy elkészít egy weboldalt. Az oldalán rajta van az összes csajszi az egyetemről, fotókkal és párba állítva. Ezután arra bízta a felhasználókat, hogy döntsék el, melyik lány a legszebb, legvonzóbb. Ezt az oldalt Zuckerberg Facemashnek nevezi el. Ez a „csíny” óriási vitát generált, hiszen Mark megszegett minden biztonsági szabályt, és

megsértette a személyiségi jogokat. Kitódótt az is, hogy Mark az adatokat, infókat, fotókat a Harvard számítógépes rendszerben kalózkodva szerezte meg. Mark élete ezután alaposan megváltozott. A viták pedig szétszakították a baráti kapcsolatokat, jogi csatározások is voltak, de végeredményben mindenki azt állította, hogy Mark hozzájárult a Facebook létrejöttéhez.

– Te mit tudtál a Facebookról?

– Úgyszólván semmit. Első hallásra nem is érdekelt a sztori, de amikor elolvastam

Ez a „téma” mindenkit érdekel, veteránokat, fiatalokat egyaránt, elkészült a mozifilm arról a mindössze húszesztendő Mark Zuckerbergről, aki egy őszi éjszakán, 2003-ban néhány óra leforgása alatt megváltoztatta az internetfelhasználói szokásait – 2004 januárjában útnak indította a közösségi hálót – Mark lett a Facebook-guru... A filmet a dörzsölt David Fincher rendezte...

a szöveggönyt, azonnal megváltozott a véleményem. Fogalmam sem volt arról, hogy a Facebook egy ilyen hatalmas cég. Nem mondhatnám, hogy a közösségi oldalak nagy rajongója vagyok, és nem is a Facebook-legenda vonzott a történethez, hanem inkább az, hogy a szöveggönyv minden sora valós eseményeken alapul. Ezt ropant izgalmasnak találtam. Az a folyamat is érdekelt, ahogy egy csapat jó barát szövetkezik egy cél érdekében, hogy végül egymás ellen forduljanak, ahogy a projektjük sikeressé kezd válni. A filmmel persze nem az volt a célunk, hogy leegyszerűsítsünk egy bonyolult és átláthatatlan eseménysort, hanem inkább a tények sokarcúságát és a különböző igazságok egyenértékűségét akartuk ábrázolni.

– Mi tetszett még a sztoriban?

– Az is tetszett a történetben, hogy milyen ironikus, hogy pont egy olyan srác fejleszti ki a kommunikáció új eszközét, aki nehezen kommunikál másokkal, és aki tulajdonképpen egy antiszociális személyiség. A híresztelések szerint Marknak Aspergerszindrómája van (szociális válaszkészség hiánya, mások iránti teljes érzéketlenség, zárkózottság). Az ötlet megvalósításához pont egy ilyen fiatalember kellett, Marknak szociális korlátai vannak, s ezért megtalálta a kommunikáció számára is elfogadható formáit.

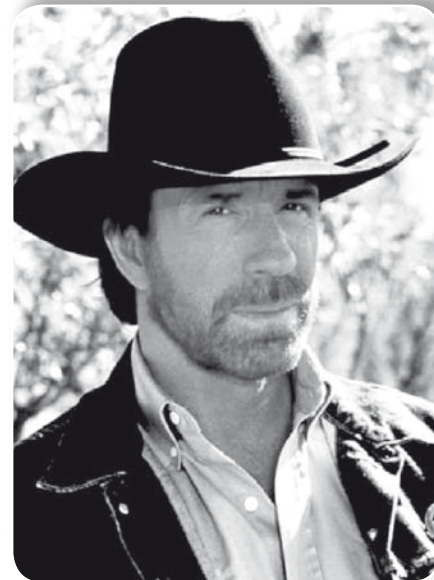
– Munkatársaid voltak?

– Aaron Sorkin munkája a szöveggönyv. Markot Jesse Eisenberg személyesíti meg. További szereplők: Andrew Garfield, Justin Timberlake, Max Minghella, Rooney Mara, Rashida Jones és mások.

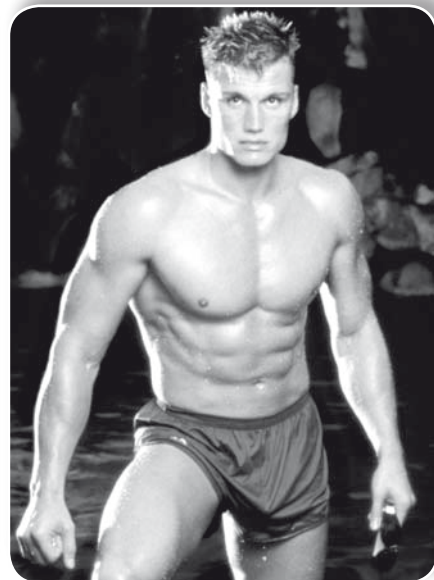
**A versenyek
megszállottjai –
Sportolókból mozisztárok
– Sokan lent kezdtek,
nyomorogtak, de aztán
megküzdve a sikerért,
a csúcsra röppentek
– gondoljunk Rocky Balboa
felemelkedésére, Robert
De Niro küzdelmére
a Dühöngő bikában,
Johnny Weissmüllerre, aki
az uszodából tévedt az
őserdőbe, a sváb srác volt a
legautentikusabb Tarzan...**

Hollywood hathatósan a sportot is népszerűsítette, s amikor véget értek a nagy versenyek, mindig akadt a horgára egy olyan sportoló, akit beédesgettek a filmgyár valamelyik stúdiójába. A sportfilmek sztorijai leggyakrabban tapasztalatlan, kezdő és még nagyon fiatal sportolókról szólnak, akik az első nyekkenések után világbajnokok lesznek, így az álmok megvalósulnak.

Az olimpiákról szóló filmek toplistáját a Tűzszekerek (1980) vezeti két egymással versengő hosszútávfutóról szól. Megemlítjük, hogy 1904-ben olimpiai sport volt a zsákfutás is, de erről a versenyről nem készítették mozifilmet. Viszont a baseballról számtalan filmet élveztünk végig. Az amerikai futball-filmek középpontjában a csapatszellem fontossága vagy a Dávid–Góliát-dramaturgia áll, míg a kosárlabdamotozi az egyes játékosokra összpontosít. Több fantasy-filmet is láttunk (Rollerball, Menekülés New Yorkból,

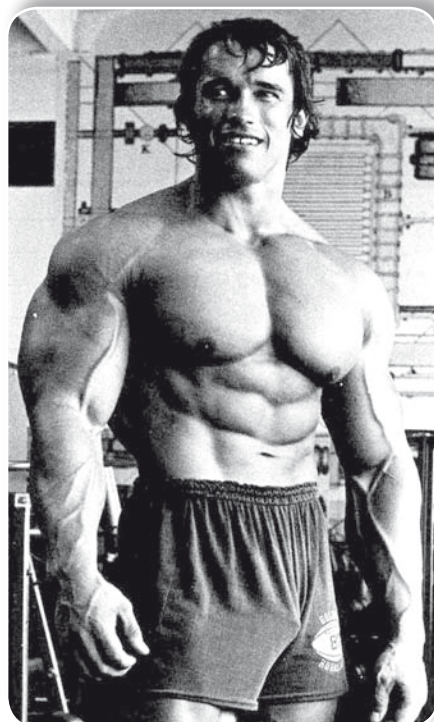
Chuck Norris

Dolph Lundgren

Menekülő ember stb.). Ezek olyan sportokat mutatnak be, amelyek csak a moziban léteznek. A sebesség megszállottjai gyönyörű autókban ülnek, végezetesen ütköznek. Az autóversenyzés szabadítja fel a legtöbb adrenalint.

Johnny Weissmüller, az ötszörös olimpiai bajnok úszó vitte talán a legtöbbször a sportolók közül, de szurkoltunk Arnold Schwarzeneggernek is és Sylvester Stallonénak.

Arnold Schwarzenegger

Több sportoló „alakítása” mosolyt csalt az arcunkra, de a túl sok forgatás nem volt káros senki egészségére.

Íme egy tabella: sportolókból mozisztár.

Johnny Weissmüller
Arnold Schwarzenegger
Sylvester Stallone
Bud Spencer
Dwayne „The Rock”
Chuck Norris
Michael Schumacher
Wladimir Klitschko
Steffi Graf
Lance Armstrong
Dolph Lundgren
Jean-Claude Van Damme
Paul Bettany
Bokslegendák – Movie-top

1. Dühöngő bika (1980)

Szól a mozi Jake la Motta (Robert De Niro) életútjáról, felemelkedéséről és bukásáról. A negyvenes évek New Yorkjáról is ítéletet mond az alkotás.

2. Rodky (1976)

A fiatal és kezdő bokszoó megküzd a háromszoros világbajnokkal. A film bemutatója után az „olasz csődör”, Sylvester Stallone világsztárrá vált.

3. Milliós dolláros bébi (2004)

Egy boksztehetség, Hilary Swank edzője, a mogorva Clint Eastwood segítségével elindul a csillagokig vezető úton felfelé, de a szerencsecsillaga csak nem akar felragyogni.

B. Z.

Johnny Weissmüller

RÜGYFAKADÁS

Emléktárgy, amely a múltból mesél

Egyik borongós szombat délután nagyon unatkoztam. Ezért eldöntöttem, hogy összepakolok a szobámban.

Mikor a könyvespolcon rakodtam, egy érdekes tárgyra figyeltem fel. A régi kedvenc plüssmackóm bújik meg a könyvek között. Mikor megláttam, sok-sok emlékkép villant fel előttem.

Két-három éves koromban kaphattam, és azonnal a szívemhez nőtt. Kinézetre egy átlagos mackó: kicsi, sárga, hatalmas fülekkel és barna szemekkel. A kedvenc mesefigurámat ábrázolja. Emlékszem, mindenhol magammal vittem kiskoromban: az óvodába, a nagymamámhoz, s ha a szüleimmel sétálni mentünk, akkor is ott szorongattam a kezemben. Minden este velem aludt a kiságyban.

Akkoriban ő volt az én legjobb barátom, akinek mindent elmondtam. Ahogy visszagondolok erre, ma már elég nevetségesnek tűnik. Akkor viszont gyermekfejjel nagyon fontosnak tartottam őt.

Nyolc éve elsőbe indultam. A tanító nénim megkért mindenkit az osztályban, hogy vigye be kedvenc játékát, és meséljen róla a többieknek. Nem volt kérdéses, hogy én mit vagyis inkább kit fogok elvinni.

Néhány éve összegyűjtöttem a régi játékaimat, amiket már nem használtam. Ezeket egy dobozba raktam, és felkerültek a padlásra.

A macim kivételt képezett. (Megjegyzésem: soha nem adtam neki nevet, hogy miért, azt nem tudom. Mindig csak macinak hívtam.) Őt nem raktam el, hanem feltettem a könyvespolcra, hogy ott mindig láthassam. Valahogy mégis becsúszott a könyvek mögé, ahol azon a bizonyos délutánon megtaláltam. Visszaraktam az őt megillető helyre.

Ennek a macinak nagyon fontos szerepe volt a kisgyermek koromban. Néha arra gondolok, ha beszélni tudna, mennyi mondanivalója és története lenne számomra.

**Kovács Adrienn,
8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya**

Szilveszter

Minden évben nagyon várom az újévet.

Ilyenkor minden percet élvezek.

Eszem a malacot és a virslit.

Iszom a kólát és a pezsgőből egy picit.

Várom a tűzijátékot és az éjfélt,

Élvezem a szüleim jókedvét!

**Sinkovics Szabaszián,
5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér**

Vásárban

Vásárban voltam. Mindenféle portéka vett körül, s eszembe jutott, mikor dédanyám mesélt a régi vásárok hangulatáról.

– Sajátos hangulat volt. Mosolygás, csodálat és odafigyelés jellemezte. Mindenki belemélyedett a színes vásári forgatagba. Csodáltuk a kígyóbüvölőt, tűznyelőt, tapsoltunk a törpék mutatványának. Akadtak, akik üveg-gömbből jósoltak. De voltak olyanok is, akik nagyon bíztak a szemükben, s az itt a piros, hol a piros villámkező bajnokai néhány fillértől megszabadították őket.

A céhek kínálták portékaikat: bekecsket, kendőt, posztónadrágot. De volt még lószerszám, patkó, dagasztóteknő, kéverakó villa, sütőlapát. A marhákat, disznókat a gazdák gyalog hajtották el a vásárba a közeli falvakból. A gyerekek is megtalálták a maguk vásárfiáját: bugylibicskát, mézeskalácsot, törökmézet, színes kendőt, szalagot. De volt, akinek csak egy piros alma jutott. Akkor az ember az apró dolgoknak is tudott örülni. A jó hangulatot a ringlispil és a bábjátékok biztosították. Janicsárokbá, juhászokba vagy deákokba botlott az ember – emlékezett vissza mosolyogva a dédanyám, mintha még mindig a régi vásárokon sétálna.

De hol van ma már a régi idők vásári hangulata?

**Ágoston Emília,
7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya**

Az én játszóterem

Az én játszóterem egy kis zug az udvarunkban, ami nekem a szabadságot jelenti.

A három hegy nagyságú diófa mögött van egy vékony kis vasajtó, belül a kapun, az én várkapum. Mellette jobbról egy toronnyá alakított téglasor található, rajta pedig egy koponyás zászló. A bástyám mögött áll a főtorony, amely nem több egy górénál, benne pár rozsdás hordóval, de nekem ez egy ötcsillagos luxuslakosztály. A főtorony alatt a fegyvertár, a fegyvertárban a régi zászlóim, egy négyszög alakú piros, pár lándzsa, rozsdás hordók, ezeket székeknek használom, és egy láda tele gesztenyével. A gesztenyével bombázunk, mikor a barátaimmal zászlóhódítást játszunk. A fegyvertárnak két bejárata is van, egy jobbról és egy balról, de hivatalosan csak a bal oldalt használom, mert a jobbat eltorlaszolja a hordók. A főtorony mellett van a csutkásunk, amit főhadiszállásnak tartok, a csutka pedig a dobókéseket helyettesíti. A játszóterem tetővel van fedve, ezért esős időben is játszhatunk. Ezt a helyet górévárnak hívom. A fronton két tisztem, a kutyám és a macskám, más néven Csöpi főhadnagy és Hómancsal ezredes a két leghűségesebb katonám.

Nagyon szeretek itt játszani a barátaimmal, mert olyankor szabadok vagyunk.

Kisutcai Flórián, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Híd a Tiszán

*Kicsi város a mi Adánk,
büszkesége a híd a Tiszán.*

*Összeköti a két partot,
és összehoz sok barátot.*

*Megkönnyíti az életünket,
közelebb hozza a messzeséget.*

*Büszkén mered a magasba,
útja átvezet Bánátba.*

*Zöldes színű a korlátja,
a madarak kedvenc tanyája.*

*A híd a Tiszát átöleli,
a családokat összeköti.*

*Méltóságteljes és magas,
felnéz rá egész Ada.*

**Vajagić Viola,
7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada**

Papp Iván szabadkai tanuló rajza

A mi utcánk

A mi utcánk nem átlagos utca, itt nemcsak házak vannak, hanem sok minden más is, bankok, üzletek és irodák. Az emberek ide jönnek, ha valami elintézni valójuk akad a bankban vagy valamelyik hivatalos helyen.

Apukám szokott is bosszankodni, ha valaki beparkol a kapu elé, mert délután nagy a jöves-menés, és mindenki siet. Délután már sokkal nyugodtabb az élet. Ilyenkor az emberek sétálnak, nézelődnek, vásárolgatnak. Tavasszal és nyáron sokan üldögélnék a szép kovácsoltvas padokon, beszélgetnek, a gyerekek játszanak, mert még játszótér is van itt, igaz, egy kicsit eldugott helyen, de van. Én mégis azt szeretem, amikor augusztusban kirakodóvásárt és koncertet rendeznek, ilyenkor az egész város itt sétál. Az autótutat lezárják, és a két szélét árusok hada foglalja el egész az utca elejétől a Fő téren levő színpadig. Büszke mégis ilyenkor decemberben vagyok, mert feldíszítik fényfüzérékkel, és itt állítják fel a város karácsonyfáját. Kis faházakat hoznak és karácsonyi vásárt tartanak, zene szól, és a szilveszteri tűzijátékot a szobámból is látni lehet.

Nagyon szeretek itt lakni, büszke vagyok arra, hogy a Fő utcán lakom.

Ország Ramóna,

5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Telefonmese

Vagy volt, vagy nem volt, volt egy mobilom.

No, hát ez a mobil olyan új volt, hogy szinte már régi. Az ókorból való. Most azt gondoljátok, hogyan került ide, a huszonegyedik századba. Hát úgy, hogy az akkori emberek eltemették a föld alá. Én pedig akkor leltem rá, amikor a kertben a matekellenőrzőt ástam el. Hát ez a mobil olyan, hogyha bekapcsolunk rajta egy számot, örömeiben táncra perdül. Egyszer találkoztam egy Peti nevű fiúval, akinek teljesen új mobilja volt.

– Cserélünk mobiltelefont? – kérdeztem. Peti egy kicsit gondolkodott, de utána beleegyezett a cserébe. Nagyon szerettem az új mobilt. Mindenkinek megmutattam, és mindenki csak ámult-bámult. Egy hónap után már nem is volt olyan érdekes. Hiányzott a régi. Elmentem hát Petihez. Elmeséltem, hogy mi a bánatom. Kiderült, hogy már neki is hiányzott az ő telefonja. Visszacseréljük a mobilokat, és néztem újra a mobilom táncát.

Ez az én kis történetem a mobilomról.

Fekecs Andrea,

5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

RÜGYFAKADÁS

Kedves Pajtások!

Igaz, hogy nagy létszámú osztályokban több a tehetséges tollforgató, de a 43 adai, 40 öbecsei (Samu Mihály iskola), 20 csantavéri írás mögött, tudom, nagyon fáradtságos tanári munka áll, s ezért köszönet a magyartanároknak. És köszönet azoknak, akik kevésből is maximumot hoznak ki, mint ezt a doroszlói és magyarcsernyei tanár teszi. A fentieket a december 10-e után érkezett írások szerzői bizonyítják, íme a névsor:

Ada: Bács Ágnes, Bács Bernadett, Bajusz Árpád, Balog Virág Ágnes, Barna Júlia (2 írás), Csuvik Sarolta, Dér Lilla (2 írás), Farkas Anett, Gajdos Viktor (2 írás), Gálfi Kata, Geccs Ármin, Gordán Karmen, Goór Petra, Gyalog Szabrina, Horvát Aliz (4 írás), Juhász Orsolya, Kostandinović Krisztina, Kovács Írisz, Larbah Nikoletta, Lehoczki Anna, Narancsik Helén, Patyi Tímea, Raffai Balázs, Selemba Alekszandra, Sévity Iván, Smit Alex, Szabó Ákos, Széscényi Kata, Tóth István, Vajagić Viola (2 írás), Vastag Krisztina (3 írás), Virág Anna, Virág Péter és Zetkő Gergő;

Csantavér: Ander Patrícia, Antics Adrián, Januskó Szuzanna, Hovanyec Anita, Kőműves Kristóf, Kukli Zsófia, Nagy Dávid, Nagy Enikő, Német Alen, Oláh Brigitta, Oszvár Bianka, Pesti Márton, Petkovity Dominik, Pletikoszty Dávid, Rékli Lejla, Sinkovics Ildikó, Sinkovics Szabasztián (2 írás), Szeles Enikő és Temunovity Sztella; rajzot küldött: Sinkovics Szabasztián és Toldi Dávid;

Doroszló: Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté, Diósi Nikoletta, Diósi Vivien, Gellér Éva, Gellér Viktor, Hegedűs Hajnalka, Hencsár Dorottya, Hencsár Levente, Huszár Anikó, Novák Arnold, Novák Konrád, Pelt Patrik, Pfeifer Hella, Szabó Alíz, Szalai Szilvia, Turkály Emma és Varga Gitta;

Magyarcsernye: Bajusz Izabella (2 írás), Berta Bernadett, Biacsi Nikolett (2 írás), Bicók Lilla, Bokor Bernadett, Fehér Melinda, Hoffman Delilla (3 írás), Kiss Attila, Kocsis József, Majoros Norbert, Márton Róbert, Palatinus Tímea, Rácz Ivet, Szabó Beáta, Vladuc Ágota;

Magyarkanizsa: Horváth Bálint, Kadvány Gergely (2 írás), Ország Ramóna, Pósa Viktória és Sarnyai Balázs;

Öbecse, Samu Mihály iskola: Ágoston Manon Alexa (2 írás), Bálint Andrea (2 írás), Csasznyi Csilla, Csúri Viktor (2 írás), Csúzdí Noémi, Dudás Tamás, Firsing Karolina, Gere Krisztián, Gulyás Gabriella, Kerepes Izabella (2 írás), Kerepes Orsolya (2 írás), Kisutcai Flórián, Kocsis Arnold, Legényi Karolina, Magyar Zsófia, Mandity Angéla, Másity Teodóra, Mennel Kristóf, Mester Rita (2 írás), Molnár Lilla, Nagy Sándor, Német Diana, Petrénny Eleonóra, Surján Bernadett (2 írás), Szili Emese, Szőke Karolina, Tóth Norbert, Tölgyesi Zolt (2 írás) és Varga Noémi;

Szabadka, Széchenyi István iskola: Tóth Krisztián;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Berkes Izidóra, Drobina Norbert, Karsai Magdaléna, Kovács Adrienn, Molnár Zsanett, Szivéli Krisztina és Téglás Ervin;

Zenta, Emlékiskola: Eszes Kitti–Csabai Orsolya.

Téma és műfaj szempontjából is változatos küldemény ez, tehát lesz miből válogatni ezután, csak a karácsonyi ünnepkörrel kapcsolatos fogalmazásokat teszem el decemberre.

A mai Rügyfakadásba került sok írás közül nehéz kiválasztani a legjobbat, mindegyiket érdemes elolvasni. Én most csak azért említek néhányat, mert különlegességükkel ragadtak meg: Merre van Tündérorság?, Győztek!, Vásárban, Két major regénye, Megleckéztettek, és persze az adai hídról szóló versek.

A Rügyfakadásnak jól kezdődött az év. Remélem, a folytatása is ilyen lesz.

Tomán Mária

Helyreigazítás

A Jó Pajtás 38-as számában ezen a helyen sajnálatos elírás történt. A mindenki iskolája verscím helyett Mindenki Jánoskája olvasható a levélben. A vers írójától és a Rügyfakadás olvasóitól elnézést kérek.

T. M.

A budapesti Szabó Ervin Fővárosi Könyvtár Berekbéli barangolás című rajzpályázatán (melyre Fekete István valamely művének illusztrációját kellett elküldeni) nagyon szépen szerepeltek a szabadkai tanulók.

I. helyezett: Imamović Inesz (J. J. Zmaj iskola), II. helyezett: Besny Botond (J. J. Zmaj iskola), Korsós Karolina (EmArt Műhely),

Botond és Inesz

Karolina

Szabó Tímea (Đuro Salaj iskola); közönségdíj: Patarcsity Edvin (EmArt Műhely), Dózsai Dóra (EmArt Műhely).

Könyvtárosok különdíja: Jenei Dorina (Đuro Salaj iskola).

Mindannyian oklevelet (melyre díjazott alkotásukat is rányomtatták a szervezők), értékes könyveket, játékot, illetve rajzfelszerelést kaptak ajándékba.

Edvin és Dóra

A lengyelországi Czeszochowa városkában immár 12. alkalommal hirdették meg a Gyerek és a kutya elnevezésű nemzetközi képzőművészeti pályázatot. Az idei versenyre összesen 14 883 munka érkezett a világ 44 országából. A zsűri összesen 570 gyermekmunkát díjazott. A szabadkai EmArt Műhelyből Dózsai Dóra, Rác Gyöngyi, Novotni Natália és Vita Miković linómetszete kapott díjat.

EMI

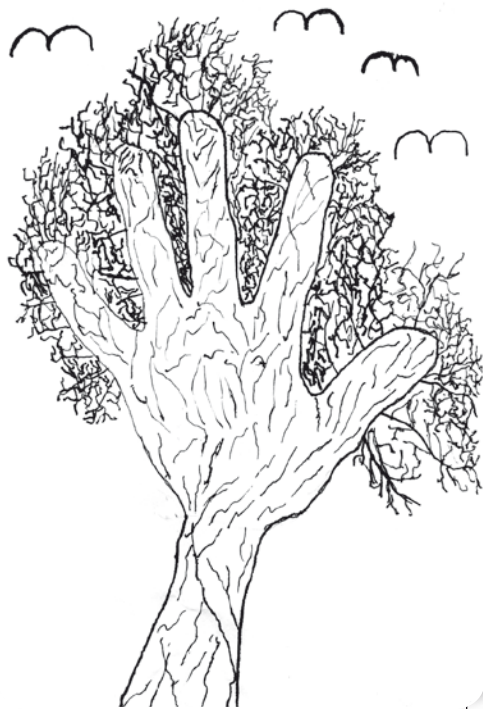

A magyarországi Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, az Egészségügyi Minisztérium, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztérium hagyományos rajz- és fotópályázatán, melyet az Európai Mobilitási Hét és autómentes nap alkalmából hirdetett nagyon sok vajdasági tanuló is részt vett – a pályázatra beérkezett majd kétezer munka egy ötödét ők készítették.

Mint a decemberi szabadkai díjkiosztón kiderült, Vajdaságból az idén is nagyon sok jó minőségű munkát küldtek be, hisz negyven gyerek részesült valamilyen elismerésben – dicsőítő oklevélben, könyvjutalomban, illetve MP 4-es lejátszót vagy rollert kapott ajándékba. A fődíjak egyike, a kerékpár bukósissakkal is Szabadkára került, a boldog nyertes pedig a Jovanović Zmaj 5. c osztályos tanulója, Imamović Inesz.

A képen Inesz a tanító nénivel és a pályázaton kiérdemelt kerékpárral.

EMI

Jánosi Attila
bácskertesi tanuló rajza

Ada

Adán híd épült, mellyel kapcsolatban pályázatot hirdettek. Verset, fotót és rajzot lehetett küldeni. A legsikeresebb munkákat a hídavatás napján kiállították.

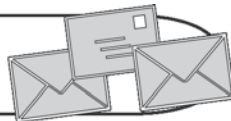
A Cseh Károly iskola 6. b osztályos tanulói néhány hete használni kezdték a földrajzi atlaszt.

A 6. b tagjai biológiából a puhatestűekről tanulnak.

Az osztály új házi olvasmánya A Pál utcai fiúk.

Az osztály nagy része veszi a Jó Pajtást. A magyartanár minden héten kikérdezi az újságban lévő mesék egyikét, amire osztályzatot kapunk.

MIZUJS?

Történelemből a szerbek és a többi délszláv nép megkeresztelkedéséről tanulunk.

Az osztályunk minden tagja magyar nyelvből levelet írt a volt tanító bácsinknak. Levélpapíron, saját kézírásával mindenki eljuttatja a volt tanítónknak. – **Barna Júlia, 6. b**

Tornaórán a bordásfalon kellett fejfelé lógni. A másik osztályból Kata megkérdezte, hogy szabad-e kiabálni, de nem mondtam semmit, mert nem tudtam, hogy engedélyezett-e a kiabálás. Mindenki félt, és azt hitte, hogy rossz érzés lesz, de nem volt rémisztő. Sári és a tanár úr fogták a lábunkat. Ez a tornaóra nagyon jó volt.

Magyarórán A kávémasina című mesét elemeztük. Nagyon érdekes volt, mert néhány fiú értelmetlen választ adott. Az egész osztály nevetett. Ez a magyaróra nagyon jóra sikeredett. – **Vastag Krisztina, 5. c**

Csantavér

A Hunyadi János iskola előadást szervezett a felsős tanulók és a felnőttek számára. A téma a mellrák volt. Bemutatót tartottak ennek a betegségnek a felismeréséről, illetve következményeiről. Az előadást kivétítőn követtük. Sok hasznos információt kaptunk a mellrákkal kapcsolatban. – **Kukli Zsófia, 8. b**

2010. december 11-én volt a Himnusz és a Szózat szavalóverseny, amit az ÉMPE szervezett. Iskolánkat Vigh Krisztina és Szokola Deján nyolcadikos tanulók képviselték. Felkészítő tanárunk Lengyel Andrea és Ozsvár Ildikó. – **Ander Patrícia, 6. b**

A Pál utcai fiúk című regényt kezdtük felolvasni. A téli szünet utánra kell elolvasni, és válaszolni a kérdésekre. – **Zabos Réka, 6. b**

December 6-án Szegeden karateverseny volt. Tizenkilenc országból 850 versenyző vett részt. Harmadik lettem a negyven gyerekek közül. – **Horák Emese, 6. b**

December 6-án Mikulás-parti volt az iskolánkban. A 7. és 8. osztályok tanulói voltak hivatalosak. Mikor kicsöngettek az utolsó óráról, beleselkedtünk a tornaterembe. Szólt a zene, szép fények szűrődtek ki az ablakon. Szomorúak voltunk, hogy mi nem mehettünk be, de jövőre már nem mi fogunk leleselkedni. – **Gregus Áron, 6. b**

December 10-e és 12-e között betlehemi találkozót rendeztek Debrecenben. Iskolánkból is részt vett egy kis csapat Kis Kornélia tanárnő vezetésével. – **Farkas Rebeka, 6. b**

Az osztályunk a karácsonyi díszekre sok pontot kapott, összesen 114-et. Két osztályfőnöki órán készítettük a díszeket, és még egy hétfőn is bejöttünk, hogy idejében be tudjuk fejezni a munkát. Nagyon örültünk a sok pontnak és a sok pluszpontnak. A díszek és a képeslapok is nagyon szépek lettek. Az osztály mindent megtesz, hogy sok pontot szerezzünk. Törekszünk arra is, hogy megnyerjük a Kihívás éve elnevezésű versenyt. – **Lőrinc Nikolett, 6. b**

A téli szünet előtt sok volt az ellenőrző és a nagydolgozat. A szünidő alatt szeretnénk kipihenni magunkat. – **Király Emese, 6. b**

Óbecse

A Samu Mihály iskolába december 6-án motoros Mikulások érkeztek. A gyerekeknek csokit és pufiszmokit ajándékoztak, a tanároknak pedig virgácsot egy csokikukorával. – **Firsing Karolina, 5. a**

A tél meghozta a nagy örömet a gyerekek számára. A diákok a szünetekben kedvükre hógolyóztak, csúszkáltak. Sokszor el is estek. A játékot a csengő hangja szakította meg. A tanulók kipirulva siettek a tantermek elé. – **Kiss Karina, 5. a**

Az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör karácsonyi pályázatot hirdetett. Az alsósok rajzokat készítettek, a felsősök fogalmazást, verset írtak. Az 5. és a 6. osztályosok a következő témákról írhattak: Szenteste, Karácsony felé, Adventi várakozás. A hatodikos Tölgyes Zsolt írása 3. díjban részesült, az ötödikes Molnár Lilla 2., a hatodikos Petrényi Eleonóra első lett. – **Szerda Valentina**

Bicók Kira
zentai tanuló rajza

Hét egyszerű kedvderítő, hogy jól induljon a sulisuli

Újra indul a sulis és a munka, és megint jönnek a korán kelések. Íme néhány tipp, amelyek segíthetnek, hogy könnyebben induljon a napod.

1. Minden reggel válassz ki valamit, amivel kényeztetheted magad

Ébredés után szánj egy fél percet az ágyban fetrengve arra, hogy kitalálj valamit, amivel aznap megleped magad. Ez lehet bármi – egy tábla a kedvenc csokidból, megveszed azt a könyvet, amit már régóta szeretnél, vagy délutánra szervezel egy kis összejövetelt a haverjaiddal. Ha van valami, amire előre gondolhatsz már egészen a felkeléstől kezdve, könnyebben össze tudod majd szedni magad, hogy elindulj otthonról.

2. Reggelizz rendesen

A reggeli étkezés nagyon fontos, ezért mindig ügyelj arra, hogy rendesen egyél. Természetesen nem arról van szó, hogy az összes reggelt egy brutális rántottával indítsd, de fontos, hogy egészséges és kiadós étkezéssel kezd a napot. Ha nem eszel reggel, akkor az első étkezésig nyugós és mor-

cos leszel, ráadásul mivel nem lesz energiája a szervezetednek, a feladataidat sem tudod majd rendesen végezni.

3. Mmmm... forró csoki

Ilyenkor télen a nagy hidegben nagyon jól tud esni egy bögre forró csoki. Ha nem szereted a fekete teát, egy kis csokival is elérheted az energianövelő hatást. Bebizonyosodott ugyanis, hogy a forró csokit fogyasztók kedve és agyi aktivitása is pozitív irányban változik.

4. Irány a friss levegő

Tudjuk, hogy főleg télen rettentően nehéz kikelni a finom meleg ágyból, de ha egy kis erőt veszel magadon, és ébredés után szinte azonnal kimész a friss levegőre, egy idő után meg fogja szokni a szervezeted a felkelést, és szinte kipattansz majd az ágyból. Ha kertes házban laksz, fuss pár kört a kertben, ha pedig lakásban élsz, menj ki egy kicsit a teraszra, vagy nyisd ki az ablakot. A jó levegő csodákra képes.

5. Minden csak elhatározás kérdése

Amikor felébredsz, határozd el magadban, hogy jól fogod érezni magad. Bármilyen

történjék, akármennyire is stresszes legyen a nap, nem engeded, hogy elrontsa a kedvedet. Ha ez a mottód, könnyebben fogod venni a mindennapos akadályokat. Az ember akármilyen képes bebeszélni magának – miért épp a jókedv legyen ez alól a kivétel?

6. Szánj időt magadra

Amikor felébredsz, szánj öt percet arra, hogy összeszedd magad. Nyújtózz, hogy kiadd magadból a feszültséged, és lélegezz mélyeket, hogy nyugodtan vágj neki a napnak. Persze ezt csak akkor tudod megcsinálni, ha időben felébredsz; ha hajlamos vagy az elalváásra, akkor inkább állítsd be korábban az ébresztőt, hogy biztosan ne kelljen rohannod.

7. Mosolyogj!

Egy mosoly hatalmas változást hozhat. Amikor félkómásan kijössz a szobából, mosolyogj rá a családnadra – biztosan visszamosolyognak majd rád, és ezzel észrevétlenül segíteni fognak abban, hogy jól induljon a napod.

Lábápolás télen

hajlamosak vagyunk annyival lerendezni a lábápolást, hogy harisnyába vagy meleg zokniba öltöztetjük a tipegőinket.

2. Hordd felváltva a cipőidet!

Fontos, hogy a mindennapi használatban lévő cipőid kényelmesek legyenek, így kevésbé terheli meg az esti buliban a magasabb sarkú a lábadat. Lehetőség szerint felváltva viseld a cipőidet. Egyáltalán nem egészséges, ha folyamatosan ugyanazt a cipőt hordod. Megdöbbenő az is, hogy milyen sokan hordanak túl szűk cipőt vagy rossz méretet. Ha te is ezt teszed, csupán hiú ábránd marad az ápolat láb.

3. Hidratált lábfej és talpak

Gyakori a téli hónapokban a száraz, repedezett bőr. A hidratálás ezért nagyon is fontos. Érdemes naponta bekenni a lábunkat hidratálókrémrel. Ne gondold kifejezetten lábápoló krémre, megteszi bármilyen hidratáló krém. Dörzsöld be jól a lábfejedet, majd húzz rá egy zoknit. Így nyugodtan alhatsz akár zokniban is, ha az tiszta.

4. Figyeld a lábad hőmérsékletét!

Nagyon fontos szabály a lábápolásnál, hogy állandó hőmérsékleten tartsd a láb-

fejedet, s ne tedd ki forráságnak vagy fagynak. Ha kimész télen az utcára, mindig húzz fel cipőt és zoknit. Még akkor is, ha csak a szemetet szeretnéd levinni. Az is lényeges, hogy a zoknid és a cipőd teljesen száraz legyen. A hó és az eső átmedvesíti a lábbelidet. Arra is figyelj oda, hogy csak akkor húzd fel újra, ha már teljesen száraz. Így megelőzheted a lábgomba kialakulását. Sőt, akár nőgyógyászati problémákhoz is vezethet, ha a lábunk sokat fázik, ezért otthon is viseljünk mindig papucsot.

5. Fontos a pedikűr

Pedikúrral teheted teljessé a lábápolást. Néha keress fel egy pedikűröst, vagy alkalmazz otthoni pedikűrt. Az ortopéd szakorvosok véleménye szerint a pedikűr pont olyan fontos dolog, mint például a fogmosás. A lábfejünket is olyan jó kondícióban kell tartanunk, mint a fogainkat.

Nem tesz jót a hideg levegő a lábfejünknek, ezért télen sokkal jobban oda kell figyelnünk a lábunk ápolására. Ezt a fontos tevékenységet azonban sokan elhanyagolják.

Nem elég, ha csak nyáron szentelünk időt a lábápolásnak. Gondolj csak bele: a lábfejed szinte folyamatosan használatban van, a kimerültség és a fáradtság nyomai könnyedén meglátszanak rajta.

1. Ne hanyagold el a lábfejedet!

Sokan elhanyagolják ezt a területet. Amikor egyesek leveszik a zoknit vagy a harisnyát, komoly meglepetést okoznak azzal, hogy milyen állapotban van a lábuk. Télen

Tettél-e újrakezdési szépségfogadalmat?

TINITURMIX

3. Naponta elfogyasztom az előírt folyadékmennyiséget

Természetesen mindenkinek más a folyadékgigénye, továbbá az ideális mennyiséget befolyásolja az életstílus is, de a tinikorszak számára a megfelelő a 2, 2,5 liter körül mozog. Ebbe persze beletartozik az ételbe belefőzött víz és a gyümölcsökben, zöldségekben fellelhető folyadék is. Ha ezt betartod, nemcsak egészséges leszel, de a bőröd is sokkal szebb lesz.

4. Gondját viselem a hajamnak

Nem tudjuk, te épp melyik kasztba tartozol, de a legtöbb lány bizony vétett már csaknem helyrehozhatatlan bűnöket szegény hajkoronája ellen, pl. széjjelvékonyodásig vasalta, durván és nem megfelelő fésűvel tépkedte, agyonszőkítette, nem hidratálta kellőképpen stb. Fogadd meg, hogy már az év elején rendbehozod a frizurádat, és ezután megpróbálsz természetes, egészséges módszerekkel ápolni! Meg fogja hálálni a gondoskodást...

5. Nem (na jó, kevesebbet) nyávogok azon, hogy csúnya, kövér/sovány, bÉna stb. vagyok

Tegyél meg mindent annak érdekében, hogy jól érezd magad a bőrödben, találj meg a hozzád illő stílust, sportolj, kajálj egészségesen, ezeken kívül nem sokat tudsz tenni a külsődért, ha még ezek mellett is kevésnek érzed magad, valószínűleg a fejedben és a körülményeiddel van a gond. Találj olyan elfoglaltságot vagy társaságot, akik segítenek elvonni a figyelmedet az önmarcangolásról, hidd el, az emberek egyébként teljesen máshogy észlelnek téged, mint te önmagadat!

TIPP

Figyeld meg az általad vonzónak tartott lányokat, majd próbáld rájönni, mitől olyan különlegesek, szépek számodra! Ezeket a tulajdonságokat, taktikákat te is átveheted és beleépítheted a személyiségedbe, ettől még önmagad maradsz, csak fejleszted az esztétikáról alkotott nézeteidet!

Az újrakezdési fogadalmaknak csak akkor van értelmük, ha be is tartják őket, miért lenne ez másképpen a szépségápolás terén elgondolt változtatásokkal?

Összegyűjtöttünk nektek néhány ötletet, ha esetleg úgy gondoltátok, rátok fér egy kis újítás beauty és egészség témában.

1. Hetente többször mozogok, aktívan járok edzeni

Ha eddig is így tetted, gratulálunk, csak biztatni tudunk ennek további kultiválására, azonban ha hajlamos voltál elbliccelni a sportolást, akkor itt az alkalom, hogy változtass a hozzáállásodon.

2. Abba hagyom a bőrhibák szakszerűtlen babrálását

Amennyiben problémás a bőröd, és gyakran van ingerenciád piszkálni, nyomogatni a pattikat (pláne koszos kézzel), fogadd meg, hogy ezentúl nem, vagy csak a profik által alkalmazott módszerekkel szabadulsz meg tőlük! Ezt nagyon meg fogod még köszönni magadnak!

Újrakezdési fogadalmak a sulival kapcsolatban

Tiszta lappal szeretnéd indítani az új évben a suliban is? Ha a fogadalmaid már megvannak, segítünk, hogy be is tartsd őket.

Új év, új célok. Igaz ez az iskolával kapcsolatban is. Tanultál a hibáidból, ezért 2011-ben már bölcsebben fogsz a tanuláshoz. De ne csak a fogadalmakat gondold ki, törekedj arra is, hogy megvalósíthatóak legyenek!

Először persze határozd meg, milyen céljaid vannak az új évben. Gondold végig, miben kell fejlődnöd, vedd előre ezeket a pontokat. A szabad idődet jobban kihasználhatnád a kötelezők olvasására? Másképp kellene jegyzetelned? Tartsd szem előtt, hogy a fogadalmat, célkitűzést „pozitívan” fogalmazd meg: ne arról szóljon, hogy mit nem teszel, hanem arról, hogy mit fogsz tenni. Például ne azt mondd, hogy „soha többé nem lógok egy órától sem”, eredményesebben motiváld magad a „minden órán teljes figyelemmel leszek jelen” mondattal.

Joggal kérdezheted, hogy mégis, hogyan tegyünk fogadalmakat úgy, hogy később ne essünk bele a saját csapdánkba? Az önmagunknak tett megvalósíthatatlan ígéret következtében nemcsak a buktatás kudarcat éljük át, hanem elesünk kitűzött céljaink előnyeitől is.

Igazán, belülről akard a változást, ne másoknak próbáld megfelelni! Általában nem működik, a „majd holnapról...” kezdetű fogadalmom sem, ez csupán lelkiismeretünk megnyugtató szolgája. Vannak fogadalmak, melyeket érdemes „mára” időzíteni, mert akkor biztosan el is kezded őket.

És végezetül ne várj túl sokat vagy éppen lehetetlent önmagadtól, inkább haladj fokozatosan, lépésről lépésre a fogadalmak megvalósításában. Így sikeresen végehez is viheted őket.

Öt szuper forró csokirecept a hideg napokra

Ebben a nagy hidegben nagyon jólesnek a forró italok. Különösen a finom forró csoki. Íme az öt legjobb recept.

1. Mennyei kakaóital

Hozzávalók: 6 evőkanál kakaópor, 6 ek. cukor, 2 és fél bögre tej, fél bögre tejszín, fél rúd vanília, csipet fahéj és csipet só.

Elkészítés: Keverd össze a kakaóport a cukorral és a sóval. Add hozzá a tejet, s melegítsd addig, amíg fel nem olvad a cukor. Ezután add még hozzá a tejszínt, a fahéjat és a vaníliát. Melegítsd tovább, de ne forrald fel!

2. Kakaós forró ital

Hozzávalók: 2 dl tej, 2 szem szegfűszeg, 1 teáskanál nem cukrozott kakópor, 1 kávéskanál cukrozott kakópor, 2 kockacukor, 1 kiskanál vaníliás cukor, 5 teáskanál tejszín, késhegynyi fahéj.

Elkészítés: Tedd fel a tűzhelyre melegíteni a tejet. Dobd bele a szegfűszeget és a fahéjat. Amikor már elég meleg, de még

nem forr a tej, dobdd bele a kétféle kakaót, a kockacukrot és a vaníliás cukrot. Add még hozzá a tejszínt, főzd még 2 percig, és szűrd le bögrébe.

3. Tejszínes csokimámor

Hozzávalók: 15 dkg csokoládé, 0,5 l tej, 1 ek. tejszín, fahéj, szegfűszeg.

Elkészítés: Főzd a csokit 10 percig lassú tűzön, ízesítsd fahéjjal, szegfűszeggel, add hozzá a 0,5 l tejet, s főzd össze őket. Önts ki bögrébe, amibe előzőleg már beletetted a tejszínt.

4. Mézeskalácsital

Hozzávalók: 1 tábla tejcsoki, 1 liter tej, 4-5 ek. cukrozott kakaópor, 1 teáskanál mézessütemény fűszerkeverék, tejszínhab.

Elkészítés: Keverd össze a tejet a kakaóval, és melegítsd fel. Forrás előtt tedd bele a csokoládét és a fűszert. Ha felforrt, vedd le a tűzről. Melegen, tejszínhabbal fogyasztható.

5. Holland chilibomba

Hozzávalók: 4 dl tej, 4 púpozott ek. holland kakaópor, 5 szegfűszeg, 4 nagyobb fahéjdarab, 3 kanál barna cukor, csipetnyi chili

Elkészítés: Tedd a tejbe a kakaóport, a szegfűszeget, a fahéjat és a cukrot. Kezdd el kevergetni lassú tűzön, de ne hagyd felforrni! Amikor forrna, vedd kisebbre a lángot vagy emeld meg az edényt, s kevergesd még 5 percig a tűzhelyen. Ez fontos, mert így jól összeállnak az ízek. Figyeld az állagát is, mert nem jó, ha nagyon besűrűsödik. Akkor lesz tökéletes, ha csak kicsit sűrűbb a kakaónál. Amikor kitöltöd, mindenképpen szűrőn keresztül csináld, hogy ne kelljen a fűszerdarabkákat kortyolgatnod. A végén szórd meg a chilivel.

Lássuk be, ha nem egy jó sípálya büffjében ücsörg az ember, a hideg igen uncsi tud lenni, ráadásul állandóan szipogunk. Néhány aprósággal azonban kellemesebbé tudjuk tenni az elkerülhetetlent, magunkat pedig ellenállóbbá. Íme néhány egészséges és finom (jó, nem mindegyik) dolog, ami segít elkerülni a téli cidrizést, vagy segít, ha már megvan a baj.

1. Fahéj, szegfűszeg

A fahéj és erőteljesebb ízű párja nemcsak azért jó, mert finom és a karácsonyi mézes-süti emlékeztet, hanem azért is, mert antibakteriális hatása van. Két csipet a teádba, és huss, a bacillusok csak úgy menekülnek!

2. Méz, méz, méz

Nem tudjuk elégszer hangsúlyozni, milyen hasznos a méz: gyorsabban hasznosítja a szervezetet, mint a cukrot, ezáltal gyorsab-

Megfáztál? Irány a konyha!

ban megmozgatja például az agytekervényeket. Ezenkívül a legjobb orvosság a gyulladt torokra!

3. Csípős paprika, bors

Talán meglepő, de ezeknek a fűszereknek (mértékkel!) duplán jótékony hatása van: felmelegítenek, ugyanakkor baktériumölő hatásuk miatt az egészségednek is jót tesznek. Az indiaiak például borsos teát szoktak inni – elképesztően csíp, és elképesztően finom is egyben.

4. Só

Biztosan ismeritek a mesét arról, mennyire szeretik az emberek a sót. Az igazság az, hogy mégis kevesen ismerik megfázáskor betöltött fontos szerepét. A bedugult orrok és gyulladt nyálkahártyák megmen-

tő receptje: forralj fel vizet egy magas falú edényben, aztán rakj bele tíz-húsz deka sót. Miután meggyőződted róla, hogy nem fröcsköl, hajolj fölé, és lélegezz mélyeket. A só gyógyír a tönkretett nyálkahártyádra, megszünteti a makacs köhögést. Párolgassd tele vele a szobádat, ha pedig kedved tartja, ülj bele egy kád forró, sós vízbe! (Kb. egy kiló sót számolj egy fürdőhöz – még az ízületeidnek is jót tesz.)

5. Menta

A mentatea igaz téli ital: finom, gyulladás-csökkentő, köhögésgoldó (jólesik a gyomornak is). A mentaolaj pedig kiváló inhalálásra.

6. Csalánte

A másik nagyon jó gyógynövény, amely hatékony a felfázás ellen. Szerezd be gyógynövényboltban a szárított csalánlevelet, s fogyaszd teaként. Forrázz le egy maroknyi levelet fél liter vízzel, majd 15 percig hagyd állni. Ízesítsd az így készült teát mézzel és citrommal. Gazdag ásványi sókban és vitaminokban.

7. Forró fürdő

Vége egy forró fürdőt, amibe szárított kamillát vagy cickafarkot szórsz. Mind a kettő nagyon jó gyulladáscsökkentő. Ülj benne tíz percig. A tapasztalatok szerint enyhíti a fájdalmakat.

istenek eledele – így nevezték a régi görögök a mézet. Nem véletlen, hiszen számos pozitív tulajdonsággal rendelkezik. Sok helyen az „édes” élet, a gazdaság szimbóluma.

ZSIBONGÓ

A méz, az igazi csodaszer

Ebben a változékony időben szinte kötelező otthon tartani. Vegyük sorra jótékony hatásait.

Ha köhögsz vagy megfáztál

Pici korodban, ha köhögöttél, biztosan kaptál egy-egy kanál mézet. Sőt a teádba is azt keverték cukor helyett. Valódi csodaszer, a benne található rengeteg vitamin (A, B₁, B₂, B₆, C, G, H) és a sok ásványi anyag segít a gyors felépülésben.

Ha több energiára van szükséged

A méz rendszeres fogyasztása erősíti az immunrendszert. A fáradtságot is könnyebben legyőzzük segítségével. A sportolók a

versenyek előtt fogyasztják, hisz bizonyíthatóan növeli a teljesítőképességet. Fokozza a vérkeringést, sőt az izmokra ugyanolyan pozitívan hat, mint az emésztőrendszerre. Ha nem tudsz aludni, lefekvés előtt egyél egy kanál mézet, gyorsan álomba szenderülsz.

A szépségipar is felfedezte

A kozmetikában ugyancsak ódákat zenegnek róla. Kényeztet, táplálja, feszebbé teszi a bőrt. A benne lévő vitaminok regenerálják, fiatalítják arcunkat. Számos pakolást készítenek belőle. Száraz bőrűeknek különösen javasolt. A masszörök is szívesen dolgoznak a mézzel, hisz a méregtelenítés mellett lazítja az izmokat.

Mézes ajakír házilag

A mikor több időt töltesz kinn a hidegben, bizony gyakran előfordulhat, hogy csak este veszed észre, a szél cserepesre fújta a szádat. Ne aggódj, van megoldás erre is, mely nemcsak pénztárcakímélő és környezetbarát, hanem garantáltan hatásos, és egy szép fémtégelybe csomagolva kitűnő ajándék is lehet.

Elkészítési ideje 15 perc.

Hozzávalók:

- 2 evőkanál olívaolaj
- ½ teáskanál méz
- ¾ teáskanál méhviasz
- ½ teáskanál kókuszvaj
- 1 E-vitamin-kapszula.

Elkészítéséhez egy kislábasban, alacsony hőfokon melegítsd az olajat, mézet, méhviaszt és vajat, amíg össze nem olvadnak. Ezt követően vedd le a tűzhelyről, és 2-3 percig hagyd hűlni. Utána add hozzá a vitaminkapszula tartalmát, illetve ha van, valamilyen ízesítő olajat, mely a kívánt ízt adja majd neki. Ha kész, öntsd az általad kiválasztott tárolótégelybe. Ma már széles választékban lehet kapni mintás, kis fémtégelyeket, melyekbe öntve kiváló személyre szabott ajándék lehet.

Sportolj hidegben! Melegen ajánljuk

„Ilyen hidegbe a kutyát is bűn kiengedni, nemhogy futni menni!” – Ismerősen hangzik? Pedig a kifogások ideje lejárt! Érendszerünk és vérkeringésünk számára a hideg levegő kedvez leginkább.

Szakértők szerint a hideg levegőn végzett testmozgás különösen jó hatással van ereinkre, mivel az alacsony hőmérséklet a vénák összehúzódását eredményezi, s ez jó.

A téli sportolást illetően nem feltétlenül kell kizárólag a síelésben gondolkodni, már a havas tájakon történő séta (már amennyiben van hó) is megtornáztatja izmainkat, és erősíti ereinket. Minden egyes lépés során keményen megdolgoznak izmaink, s így a vér a lábunk ujjából – minden gravi-

tációs nehézség ellenére – is gyorsan eljut szervezetünk felsőbb részeibe.

A nyári időszakban, amikor előke-rülnek a szoknyák és rövid nadrágok nem kell sokat nézelődni ahhoz, hogy megdagadt bokákat és vádlikat pillant-sunk meg. Magas hőmérséklet mellett kitágulnak a vénák, s velük együtt a panaszok száma is megnő. A téli hideg azonban enyhíti a legtöbb tünetet.

Az elsöre kellemetlennek tűnő hideg tehát jóval inkább számít egyszer-ű kifogásnak, semmint komoly érvnek a szabadtéri testmozgással szemben. Nem melleleg, az igazán alacsony hőmérséklet mellett a legtöbb vírus életképtelen, úgyhogy egy kiadós séta akár a „repkedő” mínuszokban is a leg-jobb betegségmegelőzésnek számít.

Hátborzongató hang az éjszakában

A szürke farkas talán a legnagyobb területen elterjedt szárazföldi ragadozó. Észak-Amerika és Eurázsia északi területeinek meghatározó csúcsragadozója, de megtalálhatjuk képviselőit Közép-Amerikában, Észak-Afrikában és Dél-Ázsiában is.

A farkasokat, akik a mai kutyák ősei, sok legenda és történet veszi körül. Több író is megihletett különlegességük, misztikusságuk, gondoljunk csak Fehér Agyarra. A farkas megjelenik a magyar mesékben is, mint a Piroska és a farkas vagy a Három kismalac történetében. Az indiánok kultúrájának is része a farkasok legendája. Úgy tartották, az őseik farkasokban is újjászülehetnek.

Mi sem állunk távol a farkasoktól. Szólásainkban, népi hagyományunkban is jelen vannak a farkasmotívumok. Sok helyen azt gondolták, maga az ördög jár odakint farkas

képében, főleg a temetőkben, hogy kikaparja és felfalja a halottakat. Egy német legenda szerint a farkast az ördög teremtette kőből, fatörzsből, gyökerekből és mindenféle piszkos dologból. Normandiában azt tartották, hogy farkasnak álcázott ördögök kísértének a temetőkben. A finnek szerint a megkereszteletlen gyerekekből mind farkasok lesznek a haláluk után. Németországban úgy tudták, hogy a boszorkányok farkasokon lovagolnak. Lotharingiában az ördög farkas képében lakomázott az emberekkel.

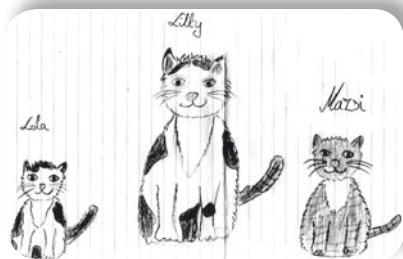
Egy francia papot farkassá változtattak, csak a fehér gallérja maradt meg; arról ismerték fel. Még a navaho és más amerikai indiánok is azt hitték, az emberek farkas alakban gyakorolják a boszorkányságot. Másutt védő amulettként kifűrt farkasfogot viseltek, vagy a párnájuk alá tették. Spanyolországban farkasbőr darabbal

hárították el a szemmel verést, néhol azt hitték, ez a bőr elűzi a legyeket a házból.

Láthatjuk hát, hogy rengeteg legenda, történet él erről a gyönyörű és intelligens ragadozóról. Ennek ellenére Európában kevesebb mint 25 000 példánya él. Állományai csökkenéséért az ember a felelős. A farkas által okozott károkat általában eltűlozzák. Bár a faj az Európai Unióban védett, az egyes országok jogi szabályozásában a korlátozás nélküli vadásztól a teljes védelemig minden megtalálható. Bizonyára sokkal másabb világban élnénk, ha nem lennének a misztikus farkasok.

Kedvenc cicáim

Az én házi kedvencem három cica, az anyuka és a két kismacskája. Az anyja neve Lilly (Lili), a kicsik közül a fiút Mazsinak, a kislányt Lolának neveztük el. Ahogy közeledik a tél, nagy és puha bundát növesztenek. Lillynek bolhanyakörve van, a kicsik pedig csörgős nyakláncot kaptak, így ha szaladnak, már messziről hallani lehet őket. A kislány ugyanolyan szőrmebundát hord, mint az anyja, mindkettőjükön fehér és narancssárga pöttyök díszelnek. Mazi fehér és narancssárga tigriscsisz szőrmében pompázik. Lilly szeme színe levélzöld, a picuróké pedig zöldessárga. Kissé féltősek még a szabadban, mert két hónapja lettek kitéve a kinti házukba. Ez idáig a pincében laktak, de már elég nagyok, hogy megismerjék a szabad macskaéletet. Szép kis kuckót készítettünk nekik téglából, amit puha takaróval béleltünk. Mindig valami csintalanyságon török a fejüket, fára másznak, egymással jókat játszanak a fűben. Sokszor ugrálnak a lábamra, ezért vigyáznom kell, hogy hova lépek. Tele vannak energiával, de estére már jól kifáradnak, és várják a finom vacsorát.

Szeretem őket, mert aranyosak, belopóztak a szívembe, és remélem, még sokáig velem maradnak. Ők a kis kedvenceim, akik mindig számíthatnak rám, és ezt kedvességükkel meghálálják.

Gordán Carmen, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Bohóc, a gondos apuka

A kedvenc háziállatom neve Bohóc, aki valójában egy papagáj, faja szerint Rozella. A szüleimtől kaptam ajándékba. Bohócot szeretném most bemutatni. Rajta kívül van még sok papagájom, de róluk most nem beszélnék.

Bohóc tolla sárga, zöld, kék, fehér és piros színű. Nagyon szereti az almát, a sárgarépát, a kölest, a napraforgót, a cirkot, a vékony fűzfaágakat és a zöld vadmuhart. Akrobatikus mutatványokra is képes. Felkapaszkodik a ketrece felső drótlására, és egy hátraszállót mutat be a csőre segítségével. A papagáj szeret rágcslálni, abból látjuk, hogy a ketrec zöld bevonatú drótlájából a szín már pár helyen hiányzik. A faárgól, amit betettünk neki, már a kéréget is le- rágta. Bohóc nagyon jó apa. Mert a párjának lettek kispapagájai, de az anyuka sajnos elpusztult, és az apuka nevelte fel őket. Mikor éhes, nagyon rikácsol, még a szobámban is hallom, hogy kéri a magvakat, és amíg nem adok

neki enni, egyfolytában hangoskodik. Ha már jóllakott, boldogan röpköd benn a ketrecben.

Én nagyon szeretem, mert nagyon szép és érdekes, mikor játszik a dróton. A szüleimnek is tetszik, ezért engedték meg, hogy megtartsam.

Rind Roland, 5. c, Cseh Károly iskola, Ada

Macskafogó

Az én kedvenc állatom a kutyám. A neve Rebeca Boo, de mi csak Beki-nek hívjuk. Öt éve született a magyarországi Karcagon. Azóta nálunk van. Ő az egyetlen uniós állampolgár a családban. Fajtája szerint Jack Russel terrier. Szép fehér a bundája, csak a fején van egy barna folt. Meg sok fekete, amikor olajos gépekhez dörgölődik. Annyira eleven kutya, hogy szinte nem lehet megfogni. Amikor örül, összeviszsa rohangál a

kertben. Amit nagyon-nagyon szeret, az a vízsugár. Megpróbálja a szájával elkapni. Hogy miért, azt nem tudom, de soha nem unja meg. Beki másik neve Macskafogó, mert tényleg vadászik a macskákra. Ha sikerül, becserkészi a szomszéd macskákat és a mieinket is. Nagyon intelligens kutya. Nem szeret pórázon sétálni. Ha észreveszi, hogy anyukám a pórázért megy, azonnal elrejtőzik az udvar legrejtettebb zugába.

Akármilyen rosszcsont is, én szeretem, és örülök, hogy Beki az én kutyám.

Bajusz Árpád, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A kölyökállatoknál kevés dolog edesebb – talán csak az, ha más fajból való állatok állnak be pótmamának a cuki kölykökhöz. Lássuk hát a tíz legfurcsább – és egyben legaranyosabb – családot!

10. Mabel, a tyúk és a kiskutyái

Mabel egy sérülés miatt télire kénytelen volt beköltözni gazdája angliai lakásába, ahol egyből rámászott az ott lakó négy Jack Russell terrier kutyusra, és azóta is neveli őket. A kiskutyák igazi mamája mindeközben ott volt, de Mabel szerencséjére a mamakutya nem bánta a dolgot... :)

9. Pixie és a mókusok

Nagy bajba került három bébimókus, miután kivágták azt a fát, amelyen éltek – szerencséjükre, Pixie kutya a segítségükre sietett. A mókusok neki köszönhetően megerősödtek, és most már boldogan élnek egy állatközpontban, és készülnek a vadonba való visszatérésre.

8. Lakota kutya és a kiscicák

Miután az újszülött kiscicák mamáját elütötte egy autó, a gazdáik nem tudták, mit tegyenek a kicsikkel. Végül színre lépett Lakota, a család kutyája, és felnevelte a kicsiket.

A legédesebb és legfurcsább állatcsaládok

7. Luka kutya és a kiscicák

Hasonló hős volt az ausztrál Luka is: miután az újszülött kiscicák anyukája tragikusan elhunyt, a kutya örömmel vállalta a pótmamaszerepet!

6. Tinkerbella kutya és a kiscicák

Tinkerbellen épp császármetszést végeztek az állatorvosnál, amikor egy férfi beszélt három gazdátlan kiscicával. Tinkerbella gazdája megsajnálta őket, és hogy megmentse őket az altatástól, az újszülött kiskutyák közé tette a kiscicákat is – Tinkerbella pedig boldogan nevelte őket is.

5. Laska kutya és a vaddisznók

Két árva vaddisznót találtak az erdőben a kirándulók, a német Laska kutya pedig egyből feladatának érezte a kicsik nevelését. Szerencse, mert nélküle biztos, hogy nem éltek volna túl az éjszakát sem...

4. Katjinga és a kismalacok

Szintén elárvult kismalacot fogadott be az ugyancsak német Katjinga. A két állat között egyből szoros kapocs alakult ki – olyannyira, hogy a kutya újra elkezdett tejet is adni, hogy etethesse új gyermekét. Awww!

3. A kutya és az oroszlán

A szibériai Royev Ruchey állatkertben egy oroszlán elhunyt szülés közben – a kölykét viszont megmentette egy keverék kutya. A pótmama megszagolta a kicsit, majd megetette és berakta őt a saját újszülött kutyusai közé.

2. A kutya és a pandák

A kínai Taiyuan állatkertben nem oroszlan, hanem két panda került bajba, mikor anyjuk elutasította őket. Szerencséjükre az egyik állatkerti dolgozó hamar talált egy pótmamát: egy helyi állatfarm kiskutyáját.

1. Lisha és a gepárdok

A legédesebb pótmamának azért Lishát választottuk, mert bár a dél-afrikai rezervátumban élő kutya most épp ezt a két édes gepárdot neveli, élete során már több mint 30 állatot fogadott be. Ő tényleg az elmúlt év anyja...

A természet téli színjátéka

Fenyőpinty

Mindig élményt jelent, ha nyílt területen, legelőkön vagy a dombok lankáin járva megfigyelhetem, amint az egyre szürkébbé váló fellegekből szállingózni kezdenek a hópihéek. Minden alkalommal újra és újra megkap a természetnek ez a nem egyedülálló, de mindenképpen magával ragadó színjátéka. Néha nagy, puha pelyhekben kezd hullani a hó, máskor apró, szűrös hókristályokat sodor

havat, de feltölti a talaj mélyedéseit, az árokpartot, hosszan tartó havazás esetén járhatatlanná teszi a közutakat. Hiába jönnek a munkagépek, a hómarók, alig haladtak el, máris újra befújja mögöttük az úgy-ahogy megtisztított útszakaszt – már a tél legelején láhattuk, hogy nézett ez ki Nyugat-Európában...

A kemény fagyokra, a nagy havazásokra a különböző állatok másképpen reagálnak,

juk. Nehéz helyzetben vannak magas hó esetén a tűzokcsapatok is. A tűzok ritka, de vidékünkön állandó madár, mely kemény, sok hóval terhes teleken dél felé repül, ahol – sajnos – puszákkal várják.

Jégtáblák úsznak a januári Dunán, a sirályok felhőben keringenek a hidak környékén és a befolyóknál, hogy némi sovány táplálékhoz jussanak. Ilyen helyeken figyelhető meg a sirályok táplálékkeresési taktikája. Lebegnek, keringenek a kifolyó felett, és rikácsolva vetik rá magukat egy-egy előbukkanó húscsacatra vagy a vízfelszínen úszó kenyérhéjdarabkára. A legbátrabbak a dankasirályok, amelyek a közelben álló horgászokkal is alig törődnek.

A nagy testű, sárga lábú és valamivel kisebb viharsirályok távolabb keringenek, de állandóan figyelemmel kísérik azt, ami a híd tövében történik. Gyakran láttam, amint a danka kétségbeesetten próbálja lenyelni a felszedett ehető hulladékot, de az túlságosan nagy lévén, sehogy sem ment le a torkán. Mögötte pedig már ott „liheg” az üldöző, néha nem is egy, hanem két vagy három éhes és erőszakos sirály. A danka egy darabig menekül, de aztán belátja, hogy veszített, és elejti a zsákmányt. A hajsza abban a pillanatban abbamaradt, az üldözőt már csak a vízre hulló táplálék érdekelte. A pórul járt sirály pedig visszazárlt a híd tövébe, és újra kezdte, rőtta a reménnyel teli köröket a kifolyó felett, egyiket a másik után.

Vastag jégpáncél fedi a tavakat, a befagyás előtt ott úszkáló récék dél felé repültek vagy a Dunára költöztek át. Ott észak felől érkezett rokonokkal, egyebek mellett jeges récékkel, füstös és fekete récékkel, kis és nagy bukókkal találkoznak. A településeknél – az idén például éppen Újvidéknél

Kuvik

Kis sólyom

arcunkba az északi szél, és percekben belül már olyan sűrűn havazik, hogy nyugodtan eltehetjük a távcsövet, a lencsére csapódó pihéktől ugyanis használhatatlanná válik.

Szabad szemmel is jól látni, miként öltözik fokozatosan fehérbe a határ. Először a földút vált színt, de ha az erős havazás folytatódik, lassan kifehérednek a szántások is, csak a nagyobb rögök szélmentes oldalai barnállanak még egy ideig. Végül a legelőt is ellepi a hó, a fehér, egyre vastagabbá váló szőnyeggel csak a magasabb kőrök dacolnak. Van valami nagyszerű abban, amikor az ember először lépked a friss hóban, ha éppen szomjas, szopogathat belőle, és amikor felugrik vackából a mezei nyúl, még ott is követhetjük tekintetünkkel, ahol száraz időben már rég elvesztettük volna szem elől.

A havazás előtt általában megenyhül az idő, fagypont körüli a hőmérséklet, csak a gyakori jeges északi szél miatt érezzük hidegebbnek a levegőt. A szél arcunkba csapja a

a téli kirándulások elsősorban e téren kínálnak sok megfigyelni valót. A legelőken és a mezőgazdasági földeken élő pockok és egerrek a hópaplan alatt készítenek járatokat, és ezzel ugyancsak megnehezítik a belőlük élő ragadozók, ölyvek, áttelelő vörös vércsék, kékes rétihéják, baglyok és rókák dolgát. Ha nagy a hó, az őzek és a szarvasok a fakéregre fanyalodnak, ennek nyomait különösen a fiatal hajtásokon könnyen megtalálhat-

Őzek

Jeges récék

különösen nagy számban – bütykös hattyúk koldulnak eleségért. Szelídek, a feljűk nyújtott kenyérdarabkákat akár kézből is elfogadják. A csak időnként felbukkanó énekes hattyúk sokkal óvatosabbak. Az öreg madarak a bütykösökhöz hasonlóan hófehérek, de homlokukon nincs fekete bütyök, csőrük a narancsvörös helyett a tövi részén élénksárga, a hegye fekete.

A garda a Vaskapu megépítése előtt télire a Dunából a Fekete-tengerbe vonult. Most is a mélyebb vizek felé vándorolnak. Odalent az iszapban csapatosan pihennek, vermelnek a pontyok. Más fajok, például a csuka vagy a süllő, a hideg évszakban is zsákmányra lesnek. Sőt, a csuka éppen február végén, március elején ívik. A nőtények három-, a hímek négyéves korukban válnak ivaréretté. Párosan ívnak, ilyenkor gyakran láthatók a sekély parti vízben. A nőtény testnagyságától függően három- vagy akár kétszáz ezer ikrát is lerakhat. Az elúszott ivadék eleinte planktonnal él, de a húszmilliméteres kis csukák már igazi ragadozók.

A behavazott mező nagy előnye, hogy a megfigyelő akár szabad szemmel is jóval messzebbre lát, és a fehér felületen azok az állatok is feltűnnek, amelyek hómentes időben rejtőszíneik révén elkerülnék a figyelmet. Ahol a hóból gyomok állnak ki, a sok apró lábnyom azt jelzi, hogy csapatosan

járó magevő madarak, kenderikék, tengelicék, mezei verebek járnak oda táplálkozni. Télire ezek a madarak kisebb-nagyobb csapatokba verődnek, nagyon gyakran több faj van együtt. A hazaiak egy része ősszel dél felé repült, az itthon maradókhoz azonban észak felől érkezők csatlakoznak. Bizonyos években óriási tömegben lepik el Közép-Európát az északon a mi erdei pintyünket helyettesítő, narancsos mellű fenyőpintyek. Járnak a téli etetőre is, ahol zöldikékkal, verebekkel, meggyvágókkal, cinegékkel osztoznak a napraforgón.

A pintyfélék téli csoportosulásának egyik előnye, hogy a több szem, többet lát alapon előbb találunk megfelelő táplálkozóhelyeket, de fontos biztonsági szempontból is. Ha egyetlen madár repül, a karvaly vagy az északi tundrákról télire idelátogató kis sólyom biztosan utánveti magát, és nagy valószínűséggel el is kapja. A csapatból is zsákmányol, de mindig a lemaradót, a beteg, öreg, sérült példányokat fogja meg. Szelektál, ekképp a következő tavaszon az erős, fiatal egyedek építhetnek fészket, nevelhetnek fiókákat.

A téli kirándulások alkalmat nyújtanak nyomismereteink gyarapítására is. Könnyű felismerni a mezei nyúl hátrahagyott csapását, a róka zsinórszerűen vezető nyomsorát, de akadnak fajok, például a menyét és

a hermelin, amelyeknek a nyomai, hacsak előzőleg nem láttuk az állatot, aligha különíthetők el egymástól. A nyomokból látszik igazán, milyen hatalmas ugrásokkal mozog a menekülő őz, de ha kitaróan követjük az éjszaka néha nagy távolságot bejáró mezei nyulat, lemérhetjük a kényelmesen baktató, illetve a valamitől megriadt és menekülő állat nyomai közti távolságot is. A legtisztább nyomokat az egy-két centiméteres hóban fényképezhetjük vagy rajzolhatjuk le, a mély hóban mozgó állat talpnyomata gyakorlatilag nem látszik.

Az alföldi tanyák és hodályok környékén februárban már javában kiáltozik a kuvik, alkonyat idején a kis baglyot vadászat közben is megfigyelhetjük. Nappali pihenőhelyéről alacsonyan, hullámvonalban repülve rendszerint oszlopon, szénaboglyán vagy a karám kerítésén pihen meg, és sárga szemeit tágra nyitva figyel maga köré. Ha a kazal tövében vagy az istálló fala mellett felbukkan a mit sem sejtő egér, puhán ráereszkedik, és csak egy rövid cincogás jelzi, hogy egy rágcsálóval kevesebb maradt a tanya közelében. A jóllakott bagoly aztán a kútgémre vagy a tetőre telepszik, és szerelmes kiáltásba kezd. Ha két hodály vagy tanya viszonylag közel esik egymáshoz, akár duettezhetnek is, kuvikolva feleselnek a szomszédokkal.

Sch. E.**Bütykös hattyú****Dankasirály****Túzok**

A legdivatosabb kabátok

A következő összeállításban a legtrendibb kabátokkal ismerkedhetsz meg, megtudhatod, hogy milyen fazonok a menők az idén. Ezeket nézegetve ugye, hogy nem is rossz ez a hűvösebb évszak?

Ballonkabát

A híres ballonkabátot eredetileg az angol hadsereg számára tervezte Thomas Burberry. Vízhatlan anyagból készült, ám nagyon is elegáns kabátokat kértek tőle. A lakosságnak is nagyon megtetszett, egyre keresettebb lett a civilek körében is. A ballon sikere már évtizedek óta töretlen. Az idei szezonban megjelentek a bő aljú, körszoknyára hajazó fazonok is a hagyományos darabok mellett. Az új változat főként a vékony lányoknak áll jól, akin van némi felesleg, az maradjon inkább a hagyományos ballonkabátnál. Előnye, hogy kényelmes, elegáns, jól tűri a koszt, s mindenhez passzol.

Dzseki

A 2010-es szezon sztárja a bőrdzseki, de divatos a farmerkabát is. Sajnos a derekat nem melegítik, ezért nagyon hűvös, szeles időben inkább ne ezt válasszuk. Akkor vásároljunk dzsekit, ha a hidegebb napokra van melegebb kabátunk. Felvehetünk alá hosszabb felsőrészt is, ez némileg kompenzálja a derékbeli hiányosságokat.

Extra szabás

A különleges szabású kabátok nagyon jól néznek ki, de mielőtt vásárolnál, gondold át, hogy mihez tudod majd felvenni. Ha nem illik a ruhatáradba, inkább ne költs rá feleslegesen, hiszen nem fogod majd hordani. Arra is figyelj oda, hogy viselni is tudni kell ezeket a kabátokat. Elég erős személyiség vagy ahhoz, hogy egy tigrismintás vagy egy aszimmetrikus kabátban járj? Biztos, hogy jól éreznéd magad abban a poncsóban? Ha a válasz nem, maradj inkább a hagyományos fazonoknál. Nagy sikerük van még a katonai, azaz a military holmiknak is. Ha igazán kemény csaj vagy, nyugodtan viseld őket!

Dizájnerekabátok

Minden divatfanatikus szeretne birtokolni valamilyen dizájnerekabátot. Miért ne lehetne ez a kabát? Rádásul ezek soha, de soha nem mennek ki a divatból!

„Szia Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok, és nem olyan régen elkezdtem járni egy fiúval, aki már nagyon régóta tetszik. A gondom nem a fiú, hanem a legjobb barátnőm, aki amióta megmondtam neki, hogy X-el járok, állandóan problémázik. Eddig mi ketten elválaszthatatlanok voltunk, most meg van, amikor nem is beszélünk egymással, mert rögtön megharagszik, ha azt mondom neki, hogy ekkor meg ekkor találkozom a fiúmmal. Már azt is mondta, hogy nekem a fiú fontosabb, mint ő, a legjobb barátnőm. Szerintem ezt tiszta féltékenységből mondta. Próbáltam javítani a helyzeten, és felajánlottam, hogy hármásban menjünk el valahova, de nagyon rossz volt a hangulat, mert a barátnőm csúnyán viselkedett a fiúval. Nem tudom, mit tegyek, mert mindketten fontosak a számomra, a fiúm is és az eddigi legjobb barátnőm is. Kérlek, adj tanácsot!

Saci”

Válasz:

Kedves Saci!

A barátság is mély érzelmi viszony, hasonlóan, mint a szerelem. Nemhiába állítják egyes szakemberek, hogy mind a kettő egy töről fakad. Mind a kettőben egy érdekes birtoklási viszony is jelen van: valaki elvette tőlem a barátnőmet, valaki elvette tőlem a szerelmemet. Pedig akárhogy is nézzük, az emberek nem a tulajdonaink. Sőt az egész barátság ügyet még az is bonyolítja, hogy nem vagytok egyenlők, neked fiúd van, neki pedig nincsen. És persze hogy felüti a fejét a zöldszemű sárkány, a féltékenység is, ezt te nagyon is jól megláttad. Mit tehetsz? Először is jó lenne, ha leülnétek egy igazi őszinte baráti beszélgetésre. Jó lenne, ha elmondanád neki, mennyire fontos számodra a kettőtök közötti barátság, és nem szeretnéd, ha megszakadna. De ugyanúgy nagyon fontos a fiúddal való kapcsolatod is, és szeretnéd, ha örülne a boldogságodnak. Mert a barátság is a „jóban és rosszban”-ról szól. Mond el neki, hogy nem sokára biztosan, hogy neki is lesz majd fiúja, akivel néha kettesben szeretne maradni, és akkor neki is fontos lesz, hogy a barátnője ne legyen emiatt a haragosa is. Ha pedig kiderül, hogy a barátnőd nem tudja magát túltenni a féltékenységen, akkor sajnos le kell mondanod róla. Mivel minden rosszban van valami jó is, ebben az a jó, hogy kiderült: ez a barátság nem élte túl az első komolyabb akadályt, ezért a továbbiakban nem sorolható az igaz barátság kategóriába. Minden és mindenki idővel változik, lesz még az életetekben néhány próbatétel. Mindenesetre jó lenne, ha bővítenéd a barátnők körét, mert így is hozzájárultok egy érettebb baráti kapcsolat kialakulásához, hogy ne maradj teljesen egyedül, baráti támasz nélkül.

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, segíts! Adj tanácsot, mit tegyek! Van egy fiú, aki nagyon tetszik, de nem merem senkinek sem elmondani, még a legjobb barátnőmnek sem, mert a fiú kövér. Félek, ha megtudják, ki az, aki tetszik, csúfolni fognak, kimacerálják a lelkemet, és lejáratom magam mindenki előtt. Help!

D. D.”

Válasz:

Kedves D. D.!

Sajnos nem vagy egyedül ezzel a problémával, mert sokan vannak, akik az életükben nagyon is fontosnak tartják, hogy mit gondolnak, milyen véleményük van másoknak. És sokan vannak lányok és fiúk is, akik miatt a környezetükben lévő hasonló dilemmával küzdenek, mint most te. Mert a fiú/lány túl magas, túl sovány, kövér, törpe növésű, szemüveges, bicegős, és még hosszasan folytathatnám a sort. Számodra is nagyon fontos, hogy mit szólnak majd a lányok, meg a környezeted. Ha nagyon nyomja a lelkedet az, hogy hogyan reagálnak majd a többiek, akkor sokszor leszel boldogtalan az életben. Mivel úgy látszik, a fiú nagyon tetszik neked, és feltehetőleg te is vonzó vagy a számára, érdemes megismerkedni vele. Az is biztos, ha nem próbálkozol, egész életedet végigkíséri majd a gondolat: mi lett volna ha... Ezért bátran előre!

„Kedves Bori Mária és a Bizalmas sorok!

Tudom, hogy minden levélre válaszol, és mindenkinek megpróbál jó tanácsot adni, hogy megoldja a problémáját, ezért jelentkezem én is egy nem szerelmi és nem iskolai problémával. A fogaimról van szó. Útálom, hogy sárgák a fogaim, és emiatt még nevetni sem szeretek, mert úgy érzem, mindenki engem néz. Már egy ideje fogfehérítő fogkrémmel mosom a fogam, de nincs változás. Mit tegyek, hogy nekem is fehérek legyenek a fogaim?!

13,5”

Válasz:

Kedves 13,5!

Bizony nem sokat tehetsz az ellen, amit a természet adott neked, és amit örököltél a felmenőidtől. Mint ahogyan különböző testalkatúak, hajszíniűek vagyunk, úgy vannak fehérebb és sárgásabb fogazatúak is. Nem mindenkinek szép fehérek és formásak a fogai, ahogyan azt az amerikai filmekben és dél-amerikai szappanoperákban láthatod. Mivel te növekedésben és fejlődésben lévő egyén vagy, akinek az életében még nagyon fontosak az egészséges fogak és fogsor, kezdetnek jó lenne, ha nem fogyasztanál olyan ételeket, italokat, amelyek színezik a fogakat, mint amilyen a kávé, tea, Coca-Cola. Meg a cigaretta is a színezők közé tartozik, amire feltételezem, hogy még nem szoktál rá. Amit még megtehetsz, az az, hogy rendszeresen jársz a fogorvoshoz, és kikéred a véleményét: mit ajánl, mit tehetsz, hogy fehérebbek legyenek a fogaid. És persze fogadd is meg a tanácsait! Ha pedig még felnőtt korodban is elégedetlen leszel a fogaiddal, esztétikai fogműtéthez is folyamodhatsz, ami költséges, és sokszor fájdalmas is lehet. Addig is ápolod és vigyázod a saját, természet adta fogsorodat, mert az a legegészségesebb és a legjobb. Hogy ez így van, azt azok mondták nekem is, akik idővel műfogssorral kénytelenek enni és élni.

Kicsi sarok

Lóugrásban

1			2			3		
U	T	A	Á	S	D	SZ	A	G
SZ	✱	N	Ó	✱	V	E	✱	Á
A	D	I	A	R	I	V	A	B

Mindegyik rejtvényben két-két folyó rejtőzik. A lóugrás szabályai szerint fejtsd őket. A kezdőbetűket megjelöltük.

5-ből 6

			T	
				N
	A			
		O		

ANIKÓ
ESZTI
PALKÓ
ILONA
ERVIN

Az 5 nevet rakd be a rejtvényrácsba olyan sorrendben, hogy az átlóban kialakuljon a 6. név.

Egy-két percre

RÁGVI	▼		LIDŐR	▼
KÓGYI		DAGI	„Y”	
IR	▶		„D”	▶
VOLÁD			BO	
BIGA	▶			

A meghatározások betűit megkevertük, neked kell értelmes szavakká rendezni és beírni őket.

Lóugrásban

E	KK	V	M	SZ
T	G	M	O	A
Á	G	A	Ü	I
E	R	S	N	R
É	R	M	É	K

A pályaudvaron egy hölgy odakiált a hordárnak:
– Jöjjön gyorsan, ellopták a csomagjaimat!
– ...

Hogy megtudd a poént, lóugrásban fejtsd a rejtvényt.

Szókihúzó

A	N	SZ	O	I	M	V	S	L
NY	É	M	E	S	E	É	É	Á
A	V	S	Á	K	N	D	L	N
R	Z	K	N	O	Á	E	E	O
A	A	I	É	L	N	L	L	F
L	D	L	O	A	A	M	E	E
Á	A	K	K	P	B	E	T	L
S	O	Á	S	A	T	Z	F	E
CS	A	P	O	D	Á	R	Ő	T

BANÁN
CSOKOLÁDÉ
CSAPODÁR
ESEMÉNY

FŐ
ISKOLAPAD
LAKÁS
NYARALÁS

TELELÉS
TELEFONÁL
VÉDELMEZ
VEKNI
VÉN

– Mondd, miért gyakorolsz mostanában hat óra hosszat a zongorán?

- Az embernek tudnia kell, hogy mit akar!
- És te mit akarsz?
- ...

Húzd ki a felsorolt szavakat a rejtvényrácsból, a megmaradt betűkből összeolvashatod a poént, illetve a választ.

Szóbetoldó

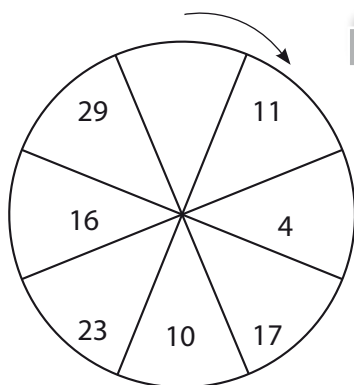
	S				R		
	U	T			I	K	
L	A	K			L	O	M
	Ú	SZ			R	U	
	B				G		

Olyan szót keress, amely mind az öt sor betűivel értelmes szót alkot.

Keresztszavak

			SZ	É	G			
			O	K	Ö			
			B	S	L			
N	A	GY			Ö	R	Ö	M
M	E	G		E		Y	Í	T
Ö	T	P	E			E	N	T
			S	É	S			
			T	S	É			
			Ő	Z	R			

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavak alakuljanak ki.

Körszámtan

A számok logikusan követik egymást.

Keresztrejtvény

1	2	3	4		5	6	7	8		
9					10					
11					12			13		
17	18							19	20	
21										
26	27				28	29		30		

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

Meghatározások:

1. Ázsiai állam,
2. A térképen fent van,
3. A torok része,
4. Virág,
5. Női név,
6. Halom,
7. Ásítózik,
8. Európai állam.

A kiemelt oszlopban a tél virágának neve alakul ki.

Fokról fokra

1				
2				
3				
4				
5				

1. Dehogy
2. A tetejére
3. Fogait használja
4. Egyesek szeretik
5. Varjú teszi

Töltsd ki az ábrát úgy, hogy minden szó tartalmazza az előző szó összes betűjét és még egyet.

A börtönőr benyit a rabhoz:

– Jöjjön a beszélőre, itt van az anyósa!

Mire a rab:

– ...

A választ megkapod, ha megfejted a rejtvényt.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Templom szerbül, 10. Fordítva árad, 11. Bajt okoz, 12. Szolmizációs hang, 13. Kis Imre, 14. Szégyell népiesen, 17. Okirat, 19. Oslo egy része, 21. Nedvesség (a falon), 22. Szel, 23. A. V. T., 25. Hangtalan tény, 26. 999 római számmal, 28. Kitermelt anyag, 31. Közelre mutató szó.

Függőleges sorok: 2. Érzékszerv, 3. Női név, 4. Német márka röviden. 5. Tudományos munkát kiegészít, 6. Ajtay Andor, 7. Felfordulás, 8. Karó, 9. A válasz befejező része, 12. Magyar zeneszerző, 15. Elgondolás, 16. Lórán Lenke, 18. K. Y., 20. Női név, 24. Száraz angolul, 27. Alkotás, 29. Eger eleje, 30. Molibdén.

Tizenketten a postakocsin

Csikorgott a fagy, szélcsend volt, a tiszta ég csupa csillag.

– Bumm! – ágyúlövés köszöntötte az új esztendő; Szilveszter éjszakája volt, és tizenkettőt kongattak a toronyban.

– Tra-ra! Tra-ra! – zengett a kürt. Jókor a postakocsi állt meg a városkapu előtt. Tizenkét utasa volt, többen nem is fértek volna el benne.

– Éljen! Éljen! – hangzott ki a vidám köszöntő a házakból, ahol teli poharak csendültek össze az új esztendő tiszteletére.

– Boldog új esztendőt! Jó szerencsét, egészséget, takaros kis feleséget! Baj, bosszúság elkerüljön az új esztendőben! – kívántak egymásnak szerencsét az emberek.

Rázták egymás kezét, összekoccantották poharukat, hogy csak úgy csengett. Javában folyt az ünnepi vigasság, amikor a postakocsi tizenkét utasával megállt a város kapuja előtt.

Ugyan kiket hozhatott? Az utasoknak minden volt az útlevelük, málhával érkeztek, még ajándékot is hoztak nekem, neked, mindenkinek a városban. Kik lehetnek, s mit hoztak nekünk?

– Jó reggelt! – köszöntötték a kapu őré.

– Jó reggelt! – felelte az, mert az óra már el-kongatta az éjfelet. Aztán megkérdezte az első utast, amikor kilépett a kocsiból: – Mi a neve? Mi a foglalkozása?

– Nézd meg az útlevelemben! Tudsz olvasni! – felelte az első utas. – Én: én vagyok! – szép szál legény volt, prémes bekecs, prémmel bélelt csizmát viselt. – Az vagyok, akiben annyian reménykednek. Látogass meg holnap, újévi ajándékot kapsz tőlem. Rézpénzt meg ezüstpénzt hajigálok az emberek közé, bálokat rendezek, harmincegy bált, ennyi éjszaka áll rendelkezésemre. A hajóim jég közé fagytak, de a szobámban jó meleg van: Kalmár vagyok. Január a nevem.

Nyomban utána a második utas szökkent le nagy vidáman a postakocsi hágsóján, álar-cosbálok, komédiák, táncos multságok fő-fő mestere. Nem volt nála egyéb, csak egy nagy hordó.

– Ebből a hordóból ugranak majd ki farsangkor a jókedv ördögei! – kiáltotta. – Mert mulatni akarok meg mulattatni, amíg tart az élet, mert az egész családból az én időmet szabták a legrovidebbre. Csak huszonnyolc napom van. Talán megtoldják még egy nappal, de az se sokkal több. Éljen a vígság!

– Tilos a csendháborítás! – intette rendre az őrt.

– Nekem ugyan nem tilos! – kiáltotta hetykén az utas. – Karnevál hercege vagyok. Február a nevem.

Előbukkant a harmadik utas is. Ösztövré legény volt. Ínséges formájú, mint a böjt maga.

Időjós-lással foglalkozott, s az bizony nem valami zsíros hivatal. Nem volt rajta egyéb dísz, csak egy kis ibolyacsokor a gomblyukában; de nagyon apró ibolyákból.

– Március, hopp! – kiáltott rá a negyedik, aki nyomban utána lépett ki a kocsiból, és meglökte az előtte állót. – Ugorj be az ő szobájába, jó puncsot főztek ott, érzem a szagát! – De ez a negyedik csak lódított, áprilist akart járni a társával, így mutatkozott be az őrnék. Bolondos legénynek látszott, olyannak, akinek több az ünnepnapja a munkás napjánál. – Föl-alá táncol a kedvem! – rikkantotta. – S ahogy a kedvem tartja, eső esik, vagy nap süt. Sír az egyik szemem, nevet a másik, ezt csinálják utánam! Csupa nyári ruha van a ládám-ban, de nem vagyok bolond, hogy fölvegyem! Itt vagyok! Tavasz lakkcipőben, de téli kesztyűben megyek sétálni vasárnap.

Nyomában egy hajadon libbent le a kocsiról.

– Május vagyok! – mutatkozott be. Bükk-falevél színű selyemruhát viselt, kökörccsínkoszorit a hajában; szagosmüge illata áradt a ruhájából olyan erősen, hogy az őrt eltűszentette magát. – Egészségére! – mosolygott rá a hajadon. Ő de gyönyörű szép volt! Énekelni is szokott, de nem a színházban, hanem kinn a zöld erdőben, a maga gyönyörűségére.

– Most jön a menyecske! – kiáltották, s lesegítették az ifjú Június asszonyt a kocsihágsón. Szép, sudár teremtes volt, rátarti és fürgé mozgású. Látszott rajta, azért jött a világra, hogy munkára tanítsa az álomszuszekokat. De lakomát is adott, méghozzá az esztendő leg-hosszabbik napján, hogy vendégeinek ideje legyen a sokféle jót elfogyasztani. Járhatott volna a maga hintáján is, de postakocsin dőcögött a társaival, ezzel is mutatva, hogy csep-pel sem gögös. Különben sohasem utazott egyedül: mindenüvé elkísérte öccse, a Július.

Piros arcú legény volt ez a Július, szalmakalap hetykélkedett a fején. Kevés málhája volt, nem is jó a nagy melegben sokat cipelni, csak fűdösapkáját meg úszónadrágját lóbálta a kezében.

Aztán az anyja következett, Augustus asszonyság. Ez aztán ügyes asszony volt! Gyümölcsöt árult, halastavai voltak, érett kalászu gabonaföldjei. Széles szoknyájában szaporán jött-ment, csak úgy égett a kezében a munka, maga hordta a kancsót a mezőre az aratóknak. – Arcod veritékével szerzed a te kenyeredet! – ez volt a jelszava.

De az aratóünnepen aztán nem sajnálta a jókedvet a munkásembertől.

Utána egy férfi lépett ki a kocsiból, festő-féle volt, a színek mestere: Szeptember. Ha akarta, vörösre, aranyosra, barnára festegette az erdő minden zöld levelét. Munka közben

feketerigók hangján füttyörészett; ráérős idejében komlósört erjesztett, mert ehhez is értett. Egy festékesdoboz meg egy nagy ecset volt minden útipoggyásza.

Földesúr formájú bátyja követte a sorban; most is a szántás-vetés járt az eszében, egyre azon törte a fejét; elvetett-e mindent idejében. De a vadászat örömeiről se feledkezett meg: vadászpuska csöve meredt Október uraság válla mögött, vadászkutya szökdelt a sarkában, dió csörgött-zörgött a tarisznájában. Temérdek málhája volt, még egy újfajta ekét is hozott magával. Egyre csak a földről beszélt, de alig lehetett érteni a szavát bátyja hangos prűszkölésétől meg krakogásától.

Olyan náthás volt ez a szegény November, hogy lepedőt használt zsebkendőnek, de még így, betegesen is el kellett kísérnie a béreseket az új helyre, ahová beszegődtek. Azzal vigasztalta magát, hogy majd kigyógyul a meghűlésből, ha fát fűrészel – mert egy fatelep fűrészmestere volt. Estelente fakorcsolyákat faragcsált a parasztyereknek, mert tudta, hogy hamarosan szükségük lesz rá.

Utolsónak az öreg December anyóka kászálódott le a kocsiról. Paraszfaszekat hozott a kezében, mégis didergett. De a szeme fénylett, mint két tiszta csillag. Másik kezében virágcserep: egy zsenge kis fenyő zöldellt benne. – Ezt mindenüvé magammal viszem – mondta. – Ápolom, gondozom, hogy karácsonyig nagyra nőjön, és színes gyertyácskák, aranyalmák, bábuk teremjenek az ágain. Akkor alája ülök magam is, előveszem a meséskönyvemet, és mesélek belőle a gyerekeknek. Azok csendben ülnek, hallgatnak, de a karácsonyfa ágain meglevenednek a bábuk, a kis viaszangyal a fa csúcsán megrázza aranyporos szárnyát, s leröppen a gyerekekhez, megcsókolja őket.

– No, mehet a kocsi tovább! – kiáltott a városkapu őre. – Megvan mind a tizenkét utas. Jöhet a következő postakocsi!

– Előbb ezt a tizenkettőt bocsátjuk be a kapun – mondta a városkapitány. – Lépjenek be sorra, egymás után! Az útlevelük itt marad, egy-egy hónapig érvényes mindegyik. Tessék belépni, Január uraság!

A Január nem kérte magát.

Majd jövő ilyenkor elmondom, mit hozott nekem a tizenkét utas; nekem, neked, mindnyájunknak. Most még nem tudom, s azt hiszem, nem tudják ők maguk sem, mert különös időket élünk.

Hans Christian Andersen

Borzontorz barátságos szobájából egy nagy erkély nyílt. Ez a pici „birtok” pontosan úgy viselkedett, mint a nagy külvilág: ilyenkor télen hosszú, csillámló jégcsapok lógtak falécein, kristálytisza hó fedte minden ízét-porcikáját, akárcsak a környező fenyők koronáját.

Abban, hogy Borzontorz időről időre ellenállhatatlan vágyat érzett kiszaladni a jó meleg szobából a vakítóan fehér nagyvilágba, jelentős szerepet játszottak az erkélyre látogató madarak. Apa a hidegben vacogó, éhes kis vendégeknek egy jó nagy madáretetőt épített nádfedéllel és négy pici eresszel.

– Menjünk a madarak után! – szolt Apa Borzontorzhoz, és pár perc múlva már ropogott is a hó a talpuk alatt.

Az efféle kirándulásokat Borzontorz nemcsak azért szerette, mert a friss levegőtől kipirult az arca, meg mert olyan gyönyörű a behavazott erdő, és ott olyan jó hógolyózni, szánkózni, illetve kocsolyázni, hanem azért is, mert Apa ilyenkor csodaszép történeteket mesélt az erdőről és lakóiról: a szarvasokról, vadmalacokról, őzekről, no és persze azokról a fürgé kis mókusokról, melyeket gyakran Borzontorz is megcsodálhatott az erdő fái közt.

Azon a nevezetes napon Apa egy újabb csodálatos dologra tanította meg: arra, hogyan készül a hóember.

Mind a ketten kicsi, de jó keményre gyúrt hógolyókat kezdtek görgetni a havon.

„No hiszen, ebből sem lesz egyhamar hóember” – sopánkodott magában Borzontorz, de amint látta, hogy egyre gyorsabban növekedik a fehér görgeteg, maga mögött hagyta kétségeit.

– Csinálj egy kis gömböt fejnek! – adta ki az utasítást Apa, és elment beszerezni a kellékeket.

Nem telt bele tíz perc, és már készen is állt a hóember, kezében seprűvel, feje búbján egy ütött-kopott lábassal, hosszú répaorral, szénből kirakott gombokkal, szemekkel és hatalmas mosolygós szájjal.

– Szia, Borzontorz!

– Szial! – válaszolt vidáman.

– Kinek köszöntél? – kérdezte Apa, miután körbenézve egy árva lelket sem látott az erdőben.

– Csak visszaköszöntem a hóembernek.

MESÉLGETŐ

Borzontorz, a Hóember és a Tavasz

– Ne haragudj – fordult Apa a hóemberhez –, nem hallottam, hogy köszöntél! Szervusz, hóember!

Apa modorában volt valami különös, mintha csak játszásból köszönné, s maga sem hinné, hogy a hóember tényleg megszólalt.

„Hiába, a felnőttek néha ilyen furcsák” – gondolta Borzontorz.

Azon a télen Borzontorz igen gyakran meglátogatta a hóembert, aki a barátja lett. Sokat beszélgetett vele.

Egy szép napon – vagy talán nem is olyan nagyon szép napon – azt vette észre Borzontorz, hogy bár már régóta süttött ilyen szép szikrázóan a napocska, a hóember mintha kevésbé vidáman mosolyogna. Az arcán megolvadt a hó, s a szénből kirakott szája széle egy kicsit lekonyult. Pár nap múlva a színe is szürkésre változott, piszkos csurgásnyomok éktelenkedtek a homlokán. Újabb pár nap múlva a hóember egész alakja megroggyant, a fejébe csapott ütött-kopott lábas is félrecsúszott.

– Szegény barátom, mi lesz veled? – sopánkodott napról napra egyre kétségbeesettebben Borzontorz, és nagy igyekezettel próbált segíteni a barátján. Az erdőben található kisebb-nagyobb hókupacokból szerzett hóval tapasztgatta a sebeket.

Hamarosan a nemrég hatalmas fehér óriás egy picurka szürke hókupaccá olvadt, melyből a szomjas erdei talajra egyre sűrűbben csepegett a kristálytisza víz. Borzontorz nagyon elszomorodott.

– Gyere, Borzontorz, sétáljunk egyet ebben a gyönyörű tavaszi időben! – invitálta Apa olyan lelkesen, hogy nem lehetett ellenállni.

A hó eltűnt az erdőből, mindenfelé friss zöld rügyek duzzadtak, pattantak. Tényleg gyönyörű volt a táj, csak hát...

Apa szándékosan a hóember felé vette az irányt. Addigra már egy maroknyi hó sem maradt belőle.

– Már nincs hóember – jelentette ki Borzontorz hatalmas gombóccal torkában, elcsukló, síró hangon.

– Dehogyan nincs! – jelentette ki határozottan Apa, és már mentek is a hóember hült helye felé, ahol bizony csak egy nedves kis tócsa állt.

– Hol van hát? – kérdezte Borzontorz.

– Hát ott, nézd csak meg jobban! – Apa a nedves erdei földre mutatott. A korhadt avarból hóvirágok dugták ki óvatosan szép kis fejüket. Borzontorz ámulva nézte a gyönyörű virágokat, mígnem az egyik megszólalt:

– Szia, Borzontorz!

Borzontorz hirtelen meglepetésében és örömeiben nem is válszolt; kérdően nézett Apára.

– Köszönj vissza szépen, ahogy illik! – és ezúttal Apa nem játszásból beszélt.

– Szia! – üdvözölte udvariasan és vidáman Borzontorz régi barátját... az éleket.

Ha valami nagyon szép elmúlik, vigasztaljon benneteket, hogy mulandósága még szebbé teszi, talán olyan széppé, hogy igazából el sem múlik!

Zeke László

(A mesét a szerző engedélyével lerövidítette: Nyquist Gizella)

Miniteszt

Ő a nagy ő?

1. Éppen a barátnőid társaságában vagy, amikor szembe jön a nagy ő.

Mi a reakciója?

- a) Illedelmesen köszön, és megkérdezi, mizujs?
- b) Rád köszön: Csá, helló stb.
- c) Bámul.

2. A suliban kiesnek óra előtt a könyveid a padból, és ott az a fiú. Hogyan reagál?

- a) Azonnal odarohan, és segít felszedni.
- b) Megkérdezi, kell-e segítség. És nem várja meg a választ.
- c) Csak bámul.

3. A sulis ebédlőjében, miközben a kajáért sorban állsz, előtted áll, és...

- a) Előre enged téged.
- b) Áll előtted és néz.
- c) Rohan a kajáért.

4. Órán:

- a) Egyfolytában engem néz.
- b) Néha rám pillant.
- c) Rám sem néz.

Értékelés

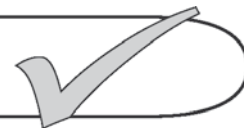
Legtöbb az a válasz: Love!

Tisztán látszik, hogy ő az igazi. Látszik, hogy kedvel téged. Gyerünk, ne késlekedj, mert egy ilyen fiút bárki elcsaphat mellőled!

Legtöbb a b válasz: Talán 50%

Lehet, hogy ő az igazi, de nagy az esélye, hogy csak barátkozik veled. Kerülj a közelébe, és tudd meg, hogy bejössz-e neki.

Legtöbb a c válasz: Nem ő az igazi
Ő első ránézésre egy bunkó. De ezt a saját válaszaidból is megállapíthatad.

Milyen cuccok illenek a személyiségedhez?

Cuccok, amelyek hódítanak! Tesztünkben megtudod, milyen ruhák illenek hozzád a legjobban.

1. Hogyan viseled a ruháidat?

- a) Mindig összeöltözöm.
- b) A ruháimban csak néhány dolog illik össze.
- c) Látszólag össze nem illő rucikat viselek, ami szerintem menő.

2. Milyen kiegészítőidből van a legtöbb?

- a) Bizsuból: karkötő, nyaklánc, fülbevaló...
- b) Sapiból: baseballsapka, kalap...
- c) Táskából vagy övből.

3. Milyen ruhákat szeretsz viselni?

- a) Mindenképpen divatos és feltűnő darabokat.
- b) Normál rucikat, egy kis extrával.
- c) Kényelmes cuccokat.

4. Mikor viseled a divatos ruháidat?

- a) Mindig, hiszen csak az van.
- b) Hétköznapi, a suliba + randira.
- c) Buliba/suliba.

5. Milyen színű ruháidból van a legtöbb?

- a) Lila, fekete, pink vagy fehér.
- b) Fekete, meg amilyen megy a szememhez...
- c) Mindenféle.

6. Melyik színek tetszenek?

- a) Lila vagy rózsaszín.
- b) Sárgás árnyalatok.
- c) Vegyes.

Értékelés

Legtöbb az a válasz: Divatdiktátor

Nagyon jól öltözködsz, és ezt a barátnőid is észrevették már. Kizárólag divatos cuccokban jársz.

A tanács: A te esetedben egy egyéni stílusra lenne szükség, hogy megtartsd a divatdiktátor címet. Ha egyéni stílusod van, már is könnyebb két ruci között dönteni.

A legtöbb a b válasz: Csini csaj

Jó ruháid vannak, és jól is viseled őket. Képes lennél bármelyik fű fejét elcsavarni.

A tanács: Fontos, hogy ne öltözz túl cifrán, és ha azt szeretnéd, hogy megdicsérik a cuccaidat, olyan ruhát vegyél fel, ami hasonló fazonú, mint a többieké, ráadásul lophatsz egy kis ötletet a tinimagazinokból. Trendi a kockás és az élénk színek.

A legtöbb a c válasz: Egyedi

Nincs még egy olyan ember, aki úgy öltözködik, mint te, de ha ez nem lenne igaz rád, vedd be a divatosabb ruhákat.

A tanács: Ha meg szeretnéd tartani az egyéni stílust, szükséged lesz egy kis önbizalomra. Ha eddig mindig megdicsérték vagy nem szólták le a ruháidat, akkor most sem lesz baj. Mindig biztos lehetsz abban, hogy jól öltözködsz.

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Kérdés-felelet

- Mi az: Csontváz a bokorban?
- A bújócska győztese...
- Hogy hívják az arab fogorvost?
- Blend Ahmed..
- Mit mérünk szellem/négyzetméterben?
- A lidércnyomást.
- Mit mond az öreg kémény?
- Megyek, ledőlök egy kicsit...
- Min terem a vicc?
- Tréfán...
- Mi az, egy betű és családtag?
- Nagyí.
- Miért nem Bruce Willis volt a Titanic főszereplője?
- Mert mindenkit megmentett volna...
- Hogyan kéri meg a kannibál az imádott nő kezét?
- Gyere hozzám eleségül!
- Mi az év?
- Az év egy ingyenes Nap körüli utazás!
- Mi az, amit megtörsz, valahányszor ki-mondod a nevét?
- A csend.
- Ki az abszolút vékony?
- Akinek rohangálnia kell a zuhany alatt, hogy vizes legyen.

Késés

- Pistike elkésik az iskolából reggel. A barátja megkérdezi tőle:
- Te miért késtél el ma reggel?
- Erre Pistike:
- Egy focimeccsről álmodtam, de hosszabbítás volt, és tovább kellett aludnom...

Bizonyítvány

- Bizonyítványosztáskor Móríckát kérdezik a szülei:
- No, mutasd a bizonyítványod!
 - Nincs nálam - feleli Móricka.
 - Hogyhogy nincs nálad?
 - Kölcsönadtam a padtársamnak.
 - Miért kell neki?
 - Azzal akarja megijeszteni a szüleit.

A szél

- A fizikatanár felszólítja Móríckát:
- Definiáld nekem a szél fogalmát!
 - A szél olyan levegő, amelyiknek sürgős dolga van.

Hittan

- Mennek haza az első hittanóráról a gyerekek.
- Te, szerinted tényleg létezik az Ördög?
 - kérdi egyikük elgondolkodva.
 - Á, emlékszel még a Téalapos dologra? Szerintem az Ördög is csak a te faterod.

Pistike

- Pistike, miért van idézőjelben a fogalmazásod?
- Mert Peti füzetéből idéztem.

Földrajz

- Tanárnő: Pistike, itt van ez a térkép. Mutasd meg rajta Amerikát!
- Pistike: Tessék, itt van!
- Tanárnő: No, osztály, tudjátok-e, ki fedezte fel Amerikát?
- Osztály: Pistike!

Absztrakt

- Tudod, mi az, hogy absztrakt? - kérdi a tanár Móríckát.
- Igen. Amit nem lehet megfogni.
- Helyes. Mondj egy példát!
- Tüzes vas...

Csirke

- Gyerekek, tudjátok-e, mi fedi a csirke testét? Toll vagy szőr?
- Panír!

Állatok

- Bizony, gyerekek, az állatok ugyanúgy éreznek fájdalmat, mint az emberek. Kár ezen nevetgélgni, Móricka!
- Én nem azért nevetek, csak eszembe jutott, mit érezhet a zsiráf, ha torokgyulladása van.

Rambó

- Pistike sírva jön haza az iskolából:
- Anya! Az iskolában mindenki Rambónak szólít!
 - Nahát, holnap bemegyek az igazgatóhoz!
 - Inkább ne! Ezt az ügyet nekem kell elintéznem!

Sírós

- Pistike az órán elkezd sírni a hátsó padban. Odamegy a tanár néni és megkérdezi:
- Miért sírsz Pistike?
 - Azért, mert mindenki hátat fordít nekem!!!

- Beszélhetek veled offline?

- Igazán anya, jobban örülnék a forró csokinak, mint a fagynak.

Egy másik...

Az iskolában azt mondja a tanár a gyerekeknek:

- Mondjatok különböző állatneveket!
- Macska – mondja Kati.
- Ló – mondja Pisti.
- Kutya – mondja Józsi.
- Kutya – válaszol Móricka.
- Kutya? Dehát az már volt.
- Tudom, de ez egy másik kutya.

A dolgozat

Két fiú beszélget matekóra után.

- Hogy sikerült a matek dogád?
- Semmit sem írtam.
- Én sem.
- Te jó ég! A tanár azt fogja hinni, hogy egymásról lestük!

Feladat

- Pistike, mi volt ma az iskolában? – kérdezi apuka a gyerektől.
- Meg tudtam oldani a táblánál egy feladatot.
- Na és mi volt a feladat?
- Le kellett törölni a táblát.

Óra kezdete

Hogy kezd a fizikatanár az órát?

„Ha az utolsó sorokban beszélgető gyerekek olyan csendben lennének, mint középen a rejtvényt fejtők, akkor az első sorokban ülő gyerekek nyugodtan aludhatnak.”

Számtechóra

– Gyerekek, ma fogunk először számológéppel számolni!

- Jaj de jó! Jaj, de jó!
- No, Pistike, akkor mennyi 3 számológép meg 2 számológép?

De jó!

- Petike, addig nem állhatsz fel az asztaltól, amíg meg nem eszed, amit eléd tettem – mondja haragosan anyuka.
- Jaj, de jó, akkor holnap nem megyek iskolába!

Bizonyítvány

Mórickát a bizonyítványosztás után megkérdezik a szülei, hogy milyen lett a bizonyítványa?

- Erre Móricka azt feleli:
- Hát az olyan, mint a katonaság!
- A szülők nem értik, ezért megkérdezik, hogy az milyen?
- Erre Móricka:
- 1, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2...

Igazoltatás

A rendőr megállít egy szabálytalankodó női vezetőt. A nő kinyújtja a táskáját az ablakon:

- Biztos úr, kérem, keresse meg a jogosítványomat, mert szemüveg nélkül nem látok semmit.

Maffiózó

A maffiózó fia vizsgázik. Mikor a fiú megérkezik, kérdezi az apja:

- Hogy ment, fiam?
- Büszke lehetsz rám, apám. Úgy viselkedtem, mint te. Egy tetves szót nem bírtak belőlem kiszedni.

Okos

Megkérdezik Pistikét az iskolában:

- Pistike! Mije van a libának?
- ...szöme...
- Na jó, de még mije van a libának?
- ...másik szöme...
- Gondolja a tanár, hogy rávezeti a gyereket a megoldásra...
- Oké. Mi van a fejed alatt, amikor alszol?
- Párna.
- Rendben. És mi van a párnában?
- Toll.
- Ügyes! Szóval mije van a libának?
- Szöme!

Rendőr

- Uram, megmondaná, hogy merre van itt a közelben egy rendőr?
- Nem tudom, de ha továbbra is a járdán hajt a kocsijával, biztos, hogy megjelenik.

Borulás

Egy autó beborult az árokba. Mellette áll dogál a gazdája. Arra jön egy másik autós, megkérdezi:

- Gond van?
- Á, dehogy! Csak felborítottam, hogy megnézzem, jól forognak-e a kerekek.

– Nem tudok olvasni, de kitűnő tévéző tehetségem van.

– Amióta viselem ezt a koronát, folyton szép lányok jönnek puszilgatni...

Balszerencsés ünneplések

Sokan gondolhatják azt, hogy a sztárok Sünnepei nagy csillogással és teljes gondtalansággal telnek. Ez azonban nem mindig van így. Karácsonykor is történhetnek olyan dolgok, amik megkeserítik a békés, szeretetteljes napokat. Ha úgy érzed, a te karácsonyod pocsék volt, vigasztaljon a tudat, hogy nem voltál egyedül.

Láthatatlan Télapó

Eva Mendes nem ilyen karácsonyról álmodott, az áldott ünnepek alatt borzalmas éjszaka volt. A színésznő nyugodtan aludt a házában, amikor hajnali négy óra körül arra ébredt, hogy megszólalt a riasztó. A sztár halálra rémült, és azt hitte, hogy valami vagy valaki a kéményen át behatolt a házába, így azonnal tárcsázta a rendőrség számát. A kék egyenruhások gyorsan kiérkeztek a helyszínre, és átkutattak minden helyiséget, de semmit nem találtak. Nem tudták megmagyarázni, hogy mi történhetett. Mendes csak akkor nyugodott meg, amikor a rendőrök másodszor is átnéztek mindent, akkor végre újra biztonságban érezte magát, és útjukra engedte őket. A hollywoodi sztárokat egyébként gyakran fenyegeti az a veszély, hogy ünnepek alatt rabolják ki őket, mert a betörők arra számítanak, hogy a híres tulajdonosok elutaznak nyaralni, és nem lesznek otthon. Tudat alatt biztosan ezt gondolta Eva is, amikor a kellenél nagyobb pánikot keltett.

Meghiúsult utazás

Nicole Kidman pár napot a szüleinél, Ausztráliában töltött, majd alig várta, hogy a családjával együtt repülőre üljön, és az Egyesült Ál-

lamokban ünnepeljen. A színésznő, valamint férje, Keith Urban és kislányuk, Sunday Rose Sydneyből akartak indulni, de végül a sors keresztülhúzta a tervüket. A repülő műszaki okok miatt az utolsó pillanatban nem tudott felszállni, így az utasokat leterelték a gépről, és órák hosszat várakoztatták őket a terminálban. Senki nem tudta megmondani, hogy mikor szállhatnak fel, így Kidmanék egy darabig kitarottak, majd végül úgy döntöttek, hogy hazatérnek, és csak karácsony napján utaznak el. A legnagyobb sztárok magángéppel szálldosnak, de ilyen nagy távolságot nyilván mindenki csak menetrendszerű járatokkal tud megtenni. Az Oscar-díjas színésznő tehát egy volt a többi utas közül, így ő is kénytelen volt alkalmazkodni a helyzethez.

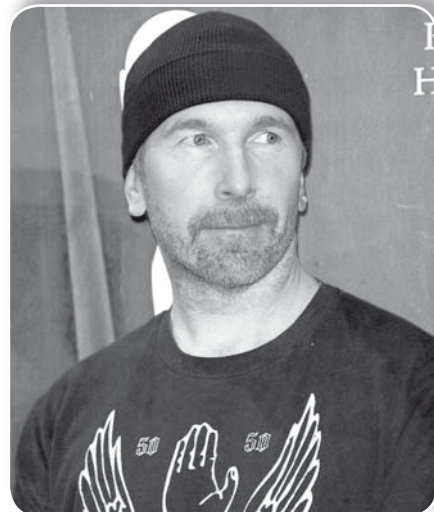
Cserbenhagyta barátját

Cheryl Cole-ra ráért a pihenés, hiszen igen mozgalmas, és nem mindig kellemes éve volt: válás, malária, új szólóalbum, X-Factor zsűrizés. Az énekesnő a karácsonyt barátjával, Derek Houghfal tervezte tölteni. Az amerikai táncosról igazából senki sem tudja, milyen szerepet tölt be az énekesnő életében, de annyi biztos, hogy Cheryl nem mellette akarta érezni az ünnep melegét. A szőke fiatalember már mindent megszervezett a Los Angeles-i, közös karácsonyhoz, de Cheryl Cole az utolsó pillanatban lemondta a közös programot és úgy döntött, inkább a családjával tölti az ünnepeket Newcastle-ben. A Girls Aloud egykori énekesnője elmondta, hogy legjobban azt szereti a családi ünneplésben, amikor napokig ki sem mozdul a házból, és melegítőben eheti az édesanyja főztjét. Minderről csak Derek Hought felejtette el időben értesíteni.

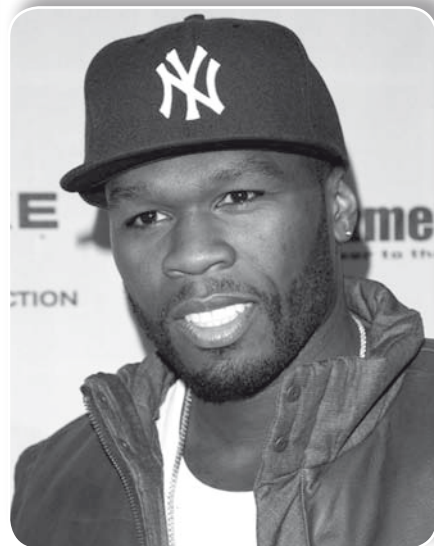
Karácsony előtt bukkott le

A U2 gitárosa egy ismeretlen nővel csókolózott, amikor a lesifotósok leleplezték. David Howell Evans, népszerűbb nevén The Edge éppen Ausztráliában turnézott az együttessel, miközben a szóban forgó hölgygel szórakozott egy kicsit Sydneyben. A zenész felesége ezalatt Angliában tartózkodott, és nyilván már

az ünnepi vacsorát tervezgette. A férfit otthon az asszonyon kívül két gyermeke is várta, de ezek után valószínű, hogy nem épp meghitt családi fészekbe érkezett haza. A jelenet egy nyilvános étteremben zajlott le. A szemtanúk szerint nagyon bensőséges viszony alakult ki a hölgy és a gitáros között, így nem csoda, hogy a nagy szenvedély miatt még az óvatosságról is megfeledkeztek.

Havat lapátolt

A hatalmas hóvihár New Yorkot is elérte, betemette a járműveket, az utakat pedig eltorlaszolta. A nagy hó miatt a legnagyobb sztárok is kénytelenek voltak hólapátot ragadni, ha ki akarták szabadítani autójukat. 50 Cent is maga tisztította meg a háza előtti utat. Mielőtt azonban azt hinnénk, hogy mindezt pusztán jóindulatról tette, tegyük hozzá, hogy a gazdag zenész pénzt kér a szomszédoktól, méghozzá nem 50 centet, hanem 100 dollárt. A melóba a gyerekeket is befogta, akik nem bánták, hogy gyarapodott a zsebpénzük.

Jennifer Aniston

A Jóbarátok hatalmas sikernek örvendett, és még most is sokan a kedvenc sorozatukként jegyzik. A társaság azóta szétszéledt, és a kedvencek újabb filmekben tűnnek fel, vagy több-kevesebb sikerrel másképp boldogulnak. A lényeg, hogy azóta is a köztudatban vannak, de vajon ki idegesíti Jennifer Anistont, hogyan boldogul Courtney Cox, mi miatt boldog David Schwimmer, és lesz-e végre Jóbarátok mozivászn? Ezekről kaphatsz némi infót az alábbiakban.

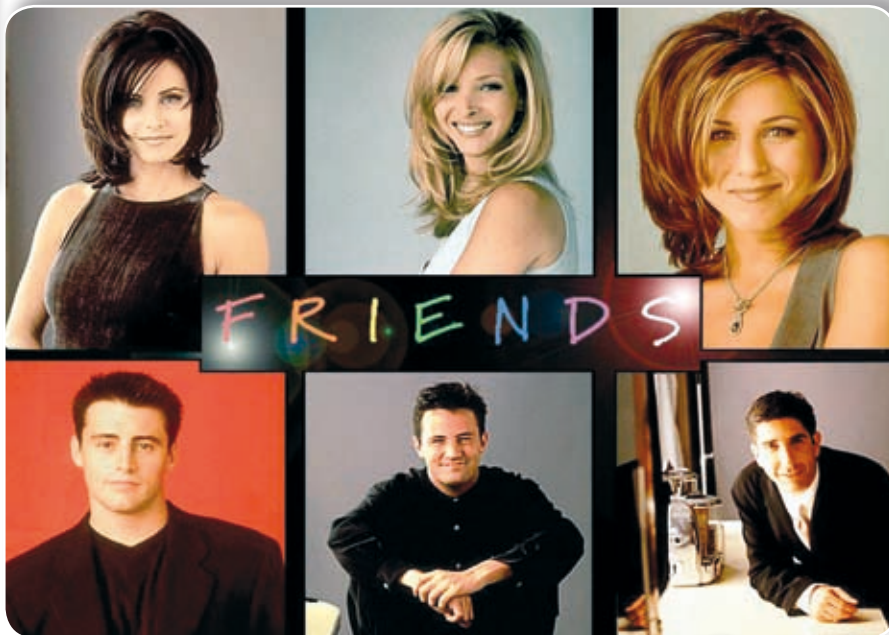
Nem lesznek jó barátok

Jennifer Aniston kétségtől A-listás híresség, de az is biztos, hogy sokan megkérdőjelezzik színészi tehetségét. Rupert Everett, az Álljon meg a nászmenet! sztárja nagy nyilvánosság előtt tette ezt, úgyhogy az már bizonyos, hogy a brit színész és az egykori Rachel nem lesznek jó barátok. Rupert Everett szerint Jennifer még életében nem csinált jó filmet. Aniston kisasszony kétségtől a legnagyobb sztárok közé tartozik, de sokak szerint ebben nagy szerepe van annak, hogy egykor Brad Pitt felesége volt, és egyik főszereplője a nagy sikerű Jóbarátok sorozatnak. Rupert Everett egy bulvárlapnak kifejtette véleményét az ún. Aniston-jelenségről. Az Álljon meg a nászmenet! sztárja szerint a hollywoodi hírességek nem nagyon akarnak kiszállni a komfortból, még akkor sem, ha semmit nem tesznek azért, hogy megérdemeljék a figyelmet: – Valami nem működik jól, itt van például Jennifer Aniston. Mindig minden körülötte forog, pedig egyik filmje rosszabb, mint a másik – mondta Rupert, akit most kihúzták a gyufát a Jennifer-rajongóknál.

Jó barátok maradnak?

Alkoholizmus és depresszió miatt kezelteti magát David Arquette filmszínész, aki a közelmúltban jelentette be feleségével, Courteney Cox-szal, hogy különválnak útjaik. Egy közlése szerint Arquette bevonult egy rehabilitációs

David Schwimmer

Mi újság a Jóbarátoknál?

intézetbe, és ebben a döntésében felesége is támogatta. A pár 1996-ban találkozott a Sikoly című film forgatásán, három évvel később házasodtak össze, és van egy lányuk. Arquette karrierje korántsem ívelt olyan magasra, mint párjáé, talán ennek is szerepe lehetett abban, hogy nyilvánosságra hozták: továbbra is szeretik egymást, de egy ideig megpróbálnak külön élni. Utolsó közös filmjük, a Sikoly 4. volt.

Gyermekeinek is jó barátja lesz

David Schwimmer sokáig nem találta párját, 2007-ben azonban felgyorsultak az események a szerelmi életében. Az újdonság pedig már az, hogy az első gyermek is útban van, így David Schwimmer minden bizonnyal hamarosan apa lesz. A Jóbarátok sztárja és felesége, a fényképész Zoe Buckman nemrég osztotta meg a jó hírt a világgal, miután letelt a kritikus három hónap és már nyugodtan világgá kürtölheték, hogy érkezik az első baba. Természetesen mindketten boldogan és izgatottan várják a picit, ismerőseik szerint pedig remek szülők lesznek: – Igazán összeillő pár, a gyermekáldást pedig már a nyáron történt házasságuk óta tervezik. A legjobb időben kezdik a családalapítást, hiszen mindketten a legjobb formájukban vannak – mesélte egyik barátjuk. David Schwimmer, alias Ross Geller és Zoe 2007-ben Londonban találkoztak, amikor a színész a Run, Fat Boy, Run című komédiát rendezte. Későbbi felesége akkor pincérnőként dolgozott egy klubban, majd 2010 márciusában eljegyezték egymást, júniusban pedig összeházasodtak.

Nem lesz Jóbarátok a moziban?

Sokan és soká reménykednek abban, hogy a Szex és New York mintájára a Jóbarátok sorozatból is mozifilm készül. Ezúttal csalódást kell

okoznunk. Sajnos nagyon úgy tűnik, hogy már nincs miben reménykedni, legalábbis Joey, azaz Matt Le Blanc képtelenségnek tartja az ötletet. A népszerű tévésorozat Joey-ja szerint valójában nincs is értelme annak, hogy a tíz évadon keresztül sikert sikerre halmozó szappanoperából a Szex és New Yorkhoz hasonlóan mozifilm készüljön. A Joey Tribbiani alakító színész szerint az egész túlságosan nyomasztó lenne: – Mi lenne a történet? Mindannyian összejönnének, és akkor mit csinálnánk? Innánk egy kávét a kedvenc kávézóinkban, visszaemlékeznénk a szép napokra, és elmesélnénk, mi történt velünk azóta. Ez olyan szomorú lenne, mint egy sokéves osztálytalálkozó. Valószínűleg nem aratna túl nagy sikert a nézők körében sem. Jobb, ha csak elképzeljük, vajon mi lett azóta a karakterekkel. A sorozat egy varázslat volt, örülök, hogy a részese lehettem, de ennyi, vége van – sajnálkozott Matt Le Blanc.

Matt Le Blanc

Varga Viktor 1987. szeptember 19-én született. Óvodás kora óta foglalkozik zenével, és több klasszikus énekversenyen is indult már. Később bárókban énekelt, de fotósként is dolgozott. A dzsesszt szereti, de a rock és a reggae is közel áll hozzá. A Csillag születik tehetségkutató versenyen 2009-ben tűnt fel, ám az első középdöntőben kiesett. Legnagyobb álma, hogy világszerte ismert énekes legyen. Pályáját beárnyékolja, hogy kicsi kora óta mániás depresszióval küzd. Viktornak azonban nincs

Viktor vs. Viktor

oka panaszra. A Csillag születik döntőjében felfigyeltek rá, és ajánlatot kapott egy lemezzszerezésre. Korábban Békéscsabán három rockzenekara is volt, középiskolákban léptek fel, és már akkor megőrültek értük a csajok. Most ugyanez történik, csak nagyban, a hírnév tehát nem érte váratlanul, hiszen erre vágyott. Arra is talál időt, hogy kiállításokat szervezzon, ahol saját fotóit és festményeit mutatja be. Modellkedett is, de nehezen boldogult, amíg nem élt Budapesten, azóta viszont az éneklésre koncentrált. A depressziója újból előjött, miután kiesett a Csillag születikből. Ez olyankor történik vele, amikor nem tudja, hová tart, és úgy érzi, nem szeretik eléggé. Többször is mondta, hogy nem tartja magát érdekesnek. Habár kiesett, a rajongók nem hagyták cserben, és ez új erőt adott neki. Azt is elmondta, hogy nem szégyenlős, szeret pucérkodni, amint hazaér, ledobja magáról a ruháit, mert szereti, ha lélegzik a bőre.

Ezt természetesnek tartja, mivel mindenki meztelenül születik. Mottója: Mindenkinek igaza van ezen a világon!

Király Viktor New York-ban született 1984. március 29-én. A negyedik Megasztár győztese lett 2008-ban. Édesapja, Király Tamás több formációban dobolt, egy ideje pedig az EMI lemezkiadó kreatív igazgatójaként tevékenykedik. Édesanyja, Király Gabriella és nővére, Király Linda szintén énekesnők. Ikerestvére, Király Benjamin viszont csak hobbiszinten foglalkozik zenéléssel. Édesanyja betegsége miatt visszaköltöztek Magyarországra, így Viktor tizenhat éves kora óta beszél magyarul. Nővére sikerein felbuzdulva határozta el, hogy komolyabban foglalkozna énekléssel. Ikerestvérevel együtttest alapítottak, és egy videoklipet is készítettek. Király Viktor a Társulat műsorban tűnt fel, ahol tehetséges színészeket kerestek az István a király című rockoperához, itt a középdöntőig jutott. Továbbhaladásának

akadályja elsősorban az akcentusa volt, ez viszont nem gátolta meg abban, hogy megnyerje a Megasztárt. A következő évben, 2009. január 30-án jelent meg első albuma A döntőben elhangzott dalok címmel. Még ebben az évben elkészült első szóló videoklipje a Forgószél című számához, és megjelent második albuma, a Király Viktor, amelyen már saját dalok hallhatók. A múlt évben láthattuk második klipjét a Ha arra indulsz című számhoz, amelynek angol változata is elkészült.

Brasch Bence Mosonmagyaróváron született 1991. május 4-én. A Csillag születik második szériájában tűnt fel, 2009-ben. Szülei hároméves korában elváltak, édesanyja nevelte őt és nővérét, Esztert. A nagyszülők házához hozzáépítettek

Bence vs. Bence

egy részt, így a nagymama is gyakran vigyázott rájuk. Bence Mosonmagyaróváron járt iskolába, a Móra Ferenc Általános iskola tanulója volt, a Kossuth Lajos Gimnáziumban pedig ötéves angol képzést végzett. Az iskolai színjátszó csoporttal rendszeresen adtak elő musicaleket, és országos szintű versenyekre is eljutottak. A Csillag születik óta egy kislemeze jelent meg múlt év márciusában, a Szükségem van rád, amely öt dalt tartalmaz, abból négy feldolgozás és egy saját dal, A szívem nem hátrál, amelyhez klip is készült. Brasch Bence júniusban felvételizett a Színház és Filmművészeti Egyetemre. Ekkor nyerte el az év felfedezettje díját is Magyarországon. Bence hosszú távon

színészkedéssel szeretne foglalkozni, de az éneklés is érdekli.

Gusztos Bence 1993 augusztusában született, a legutóbbi Megasztárban tűnt fel. A rockot szereti, kedvenc előadói Bon Jovi és Bryan Adams. Nagyon szereti a cicákat, neki is van egy, Lazynak hívják. Bence szívesen kimenne külföldre, de csak azért, hogy tapasztalatot szerezzen, utána visszamenne Magyarországra. Ha választhatna, Jon Bon Jovival énekelne duettet, vagy David Coverdale, Richi Samborával és Chad Kroeggel. Sajnos még nem volt Bon Jovi-koncerten, de Metallicán már igen, és büszke arra, hogy amikor a basszusgitáros a közönség felé dobta a pengetőt, ő kapta el. Ez megérte neki annak

arán is, hogy jól megtaposták. Nem bánja, hogy kiesett a tehetségkutatóból, számára már az is nagy élmény volt, hogy színpadon énekelhette Bon Jovit. Olyan főiskolán szeretne továbbtanulni, amelyen zenével is foglalkoznak.

Bon Jovi

Legsikeresebb koncertzenekarok

Egy magazin összeállította 2010 legsikeresebb koncertezőinek listáját. A dobogón nagy meglepetésre csupa rockbanda végzett, akik ráadásul nem ma kezdték a szakmát, míg a mai sztárikon, Lady Gaga csak negyedik lett. Ha valakit megkérdeznénk, hogy ki napjaink legsikeresebb koncertezője, valószínűleg a befutott pop-

sztárookra, Lady Gagára vagy a még mindig vitális Madonnára szavazna. Ezzel ellentétben azonban az újravirágzását élő Bon Jovi végzett az élen, akik a múlt évben 201,1 millió dollárt zenéltek össze. Érdekeség, hogy a második helyre is egy ún. veterán banda került, az AC/DC, amely 177 millió dollárt keresett a turné során, míg a harmadik helyet megszerző U2 160,9 millió dollárt zsebelt be. A mai fiatalok kedvence, Lady Gaga csak a negyedik helyen végzett, miután 133,6 millió dolláros bevételre tett szert. A többnyire

szőke, extravagáns énekesnő 138 koncertet adott ebben az évben, ennek ellenére jóval kevesebbet keresett, mint a 80-szor fellépő Bon Jovi, a 40 előadást bemutató AC/DC, vagy a 32-szer zenélő U2. Az egyik legsikeresebb turnét a Pink Floyd-alapító, Roger Waters mondhatja magáénak, aki a Wall-Tour elnevezésű körútjával 35 kanadai városba látogatott el, és 89,5 millió dollárt keresett. Ezzel azonban nem tudta megelőzni Paul McCartneyt (93 millió) és a The Eaglest (92,3 millió).

Legsikeresebb színészek

Leonardo DiCaprio

Egy másik magazin listája szerint Leonardo DiCaprio hozta a legtöbb bevételt a forgalmazóknak 2010-ben. A jóképű színész két filmjével, az Eredettel és a Viharszigettel összesen több mint egymilliárd dollárt hozott a filmgyártók konyhájára. A második pozíciót nagy meglepetésre a mindössze huszonegy éves ausztrál Mia Wasikowska szerezte meg, aki az Alice Csodaországban című produkcióban debütált, amely szintén egymilliárdnál többet forgalmazott, a The Kids are All Right filmmel pedig 29 millió dollárt kaszáltak az alkotók, pedig csak négymillióból készült. Johnny Depp a harmadik, aki az Alice Csodaországban és a The Tourist című filmekben játszott, az utóbbiban Angelina Jolie partnereként. Az ötödikként rangsorolt Daniel Radcliffe lett a legelőkelőbb helyen végző nem amerikai sztár, ő természetesen a Harry Potter legújabb részével aratott. A nők közül Wasikowska mellett csak Kristen Stewart került a listára az Alkonyat harmadik részével, és mivel a barátja, Robert Pattinson a hatodik lett, így jelentősen bővült a családi kassza. A 12 éves Jaden Smith valószínűleg nem bánkodik, amiért „csak” 359 millió dollárt termelt a Karate kölyök újabb feldolgozásával.

Legszebb lányok

Kim Kardashian

Ugyancsak egy magazin százas listát készített 2010 legjobb nőiről, amelynek élére Katy Perry került, így maga mögé utasította a jó eséllyel induló Lady Gagát és Nicki Minajt. Egy külön lista készült a női idomokról is, pontosabban a hátsó felekről. Itt Rihanna lett a hetedik, hatodik Shakira, a mindig kirívó Lady Gaga ötödik, Jessica Biel pedig negyedik. A dobogó harmadik helyén végzett Beyoncé, a korábbi többszörös győztes Jennifer Lopez ezúttal ezüstérmes lett, és aki letaszította a trónról, nem más, mint Kim Kardashian.

Legkínosabb sztorik

Montana Fishburne

Az idén is számos híresség került úgy a címlapokra, hogy vitás vagy botrányos ügyben volt érintett, és ezt persze esze ágában sem volt megosztani a nyilvánossággal. A lehangosabb botrányt Montana Fishburne szolgáltatta, aki elhatározta, hogy felnőtt filmet készít. A híres színész apa, Lawrence Fishburne persze tombolt, és meg akarta akadályozni, hogy a DVD piacra kerüljön, de nem sikerült. Ezek után a sztár közölte, hogy számára a lánya nem létezik. Natalie Portman is összerúgta a port az édesapjával, méghozzá legújabb mozifilmje miatt. A Black Swan című produkcióban ugyanis a lány szemérmetlen módon nyalja-falja partnerét, Mila Kunist, ez pedig az izraeli papát, Avner Hershlagot rettentően felbosszantotta. Most nem beszélnek egymással, a színésznő ráadásul a legújabb hírek szerint az Oscarról is lemaradhat emiatt. Állítólag Jennifer Lopez is retteg, mivel egykori szerelme, Ojani Noa bosszúból nyilvánosságra akarja hozni a privát felvételeiket. Egy bírósági végzés ugyan ezt megtiltotta, de a férfi ennek ellenére már reklámozza.

Egyharmaddal nőtt a brit kórházakba alkoholizmus miatt felvett 18 év alatti

Jelentősen nőtt a brit kórházakba felvett 18 év alatti alkoholisták száma

tiak száma egy mostanában közzétett jelentés szerint. A szakemberek a 2002 és 2007 közötti időszakban 32 százalékos növekedést tapasztaltak, azaz naponta 36 gyermeket vettek fel kórházakba ivással kapcsolatos okok miatt – olvasható az Alcohol Concern elnevezésű alapítvány jelentésében. Az elmúlt öt évben a londoni mentőöket 11 780 olyan alkohollal kapcsolatos esethez hívták, amikor

az alany 18 évnél fiatalabb volt. A jelentés felhívja a figyelmet arra is, hogy jóval több lányt láttak el a mentősök, mint fiút. Lám, lám, a nyugati kapitalizmus sem fenéig tejfel!

A vajdasági alkoholizmusról sajnos nincsenek adataink, de az innen-onnan hallott szóbeszéd szerint itt sem lehet sokkal jobb a helyzet...

Információ-elvonási tünetek jelentkezhetnek a Facebook-nemzedék tagjainál

A kábítószer-függőségről való leszokásnál tapasztaltakhoz hasonló testi és lelki tünetek jelentkezhetnek a Facebook-generáció tagjainál, ha akár egyetlen napra is megfosztják őket az internet, a mobiltelefon, a televízió, és a rádió használatától – figyelmeztettek szakemberek. Az Unplugged (Kihúzva) elnevezésű nemzetközi vizsgálatban 12 egyetem vett részt a világ különböző részeiről. Az intézmények önkéntesei egy egész napot töltöttek el internet, mobiltelefon, iPod, televízió, rádió és újság nélkül. A vezetékes telefon használata és a könyvolvasás engedélyezett volt számukra, és naplót kellett vezetniük az élményeiről – olvasható a www.telegraph.co.uk oldalon.

A kevesebb szülői nyaggatástól jobban csúszik a falat

A gyerekek annál jobban élvezik az étkezést, minél kevesebb nyomást gyakorolnak rájuk evés közben a szülei – derült ki egy új tanulmányból. A korábbi vizsgálatok már bebizonyították, hogy ha a szülők szigorú étkezési szabályokat írnak elő a gyermekeik számára, például teljesen kizárják az egészségtelen fogásokat, vagy éppen több ételfajtát próbálnak megcsináltatni velük, akkor a fiataloknál nagyobb valószínűséggel alakulnak ki rossz táplálkozási szokások...

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Törzslétes: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■